2014

ÅRSREDOVISNING

Länsförsäkringar Hypotek

Länsförsäkringar
Kom närmare

LÄNSFÖRSÄKRINGAR HYPOTEK

DET FINANSIELLA ÅRET 2014

Kundutveckling

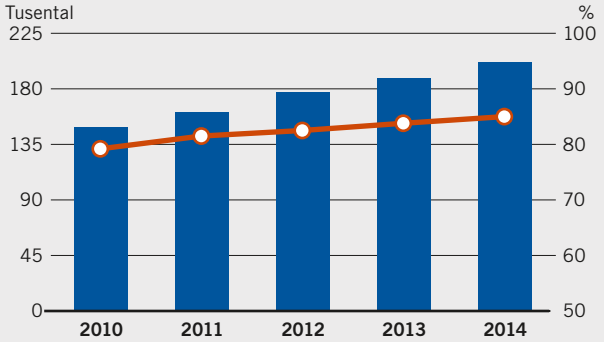

Bolånekunder, tusental
Andel bolånekunder som har Länsförsäkringar som huvudbank, %

Antalet kunder har de senaste fem åren ökat i genomsnitt med 8 procent och andelen bolånekunder som har Länsförsäkringar som huvudbank uppgår till 85 procent.

Utlåning och marknadsandelar

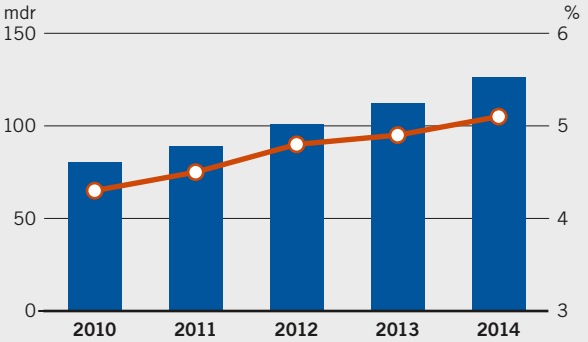

Utlåning, mdr
Marknadsandelar, bostadsutlåning privatmarknad

I genomsnitt har utlåningen ökat med 13 procent de senaste fem åren. Marknadspositionen stärks kontinuerligt.

Nyckeltal

	2014	2013	2012	2011	2010
Räntabilitet på eget kapital, %	5,5	4,8	5,2	3,6	3,5
Avkastning på totalt kapital, %	0,29	0,23	0,26	0,17	0,15
Placeringsmarginal, %	0,71	0,64	0,65	0,45	0,40
K/I-tal före kreditförluster	0,19	0,22	0,22	0,30	0,31
K/I-tal efter kreditförluster	0,17	0,24	0,23	0,28	0,30
Kapitaltäckningsgrad, %	23,8	25,3[1)]	24,2[1)]	22,8[1)]	22,3[1)]
Kärnprimärkapitalrelation, %	21,9	23,4[1)]	22,3[1)]	20,6[1)]	19,7[1)]
Andel osäkra fordringar, netto %	0,00	0,01	0,00	0,00	0,01
Reserver i förhållande till utlåning, %	0,03	0,04	0,04	0,04	0,05
Kreditförlustnivå i förhållande till utlåning, %	–0,01	0,01	0,00	0,00	0,00

[1)] Enligt Basel II.

Året i korthet

Räntenettot ökade 17 procent till 1 001 (852) miljoner kronor.

Kreditförlusterna uppgick netto till –11 (7) miljoner kronor, vilket motsvarar en kreditförlustnivå på –0,01 (0,01) procent.

Rörelseresultatet ökade 33 procent till 405 (305) miljoner kronor och räntabiliteten på eget kapital uppgick till 5,5 (4,8) procent.

Utlåningen ökade 12 procent till 126 (112) miljarder kronor.

Kärnprimärkapitalrelationen uppgick till 21,9 procent den 31 december 2014.

Antalet kunder ökade 7 procent till 201 000.

UTLÅNING

126 mdr

ANTAL KUNDER

201 000

Länsförsäkringars bolåneinstitut

Länsförsäkringar Hypotek är ett av Sveriges större bolåneinstitut med en utlåning på 126 miljarder kronor och 201 000 kunder. Strategin är att erbjuda länsförsäkringsgruppens 3,5 miljoner kunder attraktiva bolån. Närheten till kunderna skapas genom personliga möten på 128 av länsförsäkringsbolagens kontor runt om i Sverige samt via digitala tjänster och telefon. Utlåningen sker enbart i Sverige och i svenska kronor och har en mycket hög kreditvärdighet. Målet är att ha de mest nöjda kunderna och att utifrån en låg risk ha en fortsatt lönsam tillväxt samt öka andelen bolånekunder som har både bank och försäkring hos Länsförsäkringar. Länsförsäkringar har under åtta av de senaste tio åren haft Sveriges mest nöjda kunder på privatmarknaden, enligt Svenskt Kvalitetsindex.

KORT OM LÄNSFÖRSÄKRINGAR

Lokala med kunderna som ägare och enda uppdragsgivare

Länsförsäkringar består av 23 lokala och kundägda länsförsäkringsbolag och det gemensamt ägda Länsförsäkringar AB med dotterbolag. Genom respektive länsförsäkringsbolag får kunderna en helhet inom bank, försäkring, pension och fastighetsförmedling. Länsförsäkringsbolagen ägs av försäkringskunderna; det finns inga externa aktieägare och kundernas behov och krav är alltid det primära uppdraget. Grundläggande är en långsiktig omsorg om kundernas pengar och trygghet. Länsförsäkringsgruppen har tillsammans drygt 3,5 miljoner kunder och cirka 5 900 medarbetare.

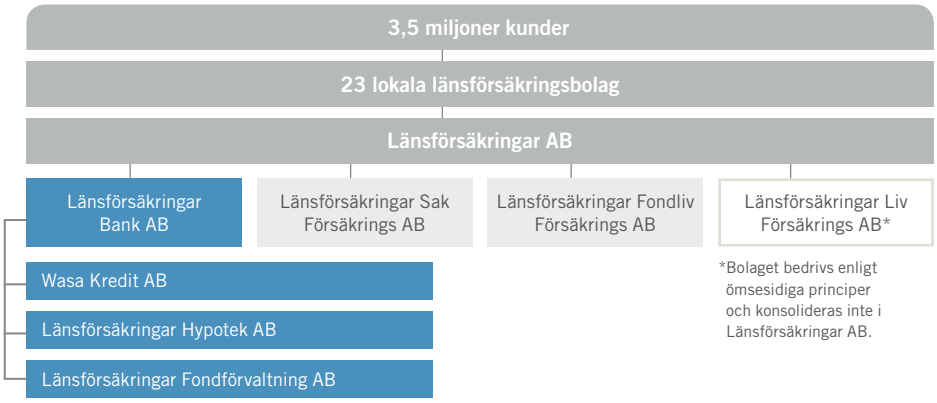

INNEHÅLL

INLEDNING

1 Året i korthet
2 VD har ordet

VERKSAMHETEN

3 Strategi, erbjudande och position
4 Omvärld och marknad
6 Utlåning och kreditkvalitet
8 Upplåning och likviditet
10 Förvaltningsberättelse
13 Femårsöversikt
14 Bolagsstyrningsrapport

FINANSIELLA RAPPORTER

18 Resultaträkning
18 Rapport över totalresultat
18 Balansräkning
19 Kassaflödesanalys
19 Förändringar i eget kapital
20 Noter till de finansiella rapporterna
45 Revisionsberättelse

ÖVRIG INFORMATION

46 Styrelse, ledning och revisor
47 Definitioner
47 Rapportdagar
48 Adresser

Tillväxt, trygghet och amortering

Vd har ordet. Länsförsäkringar Hypotek har under 2014 fortsatt att stärka sin position på den svenska bolånemarknaden. Grundat på Länsförsäkringars lokala närhet och ett attraktivt helhetserbjudande har vi under året fortsatt att växa på marknaden vilket visar att vi åtnjuter kundernas förtroende.

Den framgångsrika strategin – att erbjuda länsförsäkringsgruppens 3,5 miljoner kunder attraktiva bolån – ligger kvar och utgör grunden för att antalet bolånekunder under året ökade med 13 000 till 201 000. Vi har allt sedan starten haft en låg riskprofil och en mycket hög kreditkvalitet. Utlåningen sker enbart i Sverige, i svenska kronor och främst till privatpersoners boende.

Bostadsprisutvecklingen i fortsatt fokus

Utvecklingen på bostadsmarknaden har under året fortsatt att präglas av stigande priser. Priserna på både villor och bostadsrätter har ökat med 15 procent enligt Valueguards HOX Index och hushållens skuldsättning har fortsatt att öka. Bostadsprisutvecklingen och hushållens skuldsättning är av stor betydelse, inte bara för hushållens privatekonomi utan även för den totala samhällsekonomin och den finansiella stabiliteten, varför fokus varit stort, från såväl politiker som myndigheter och banker. Prisutvecklingen kan förklaras av flera fundamentala faktorer varav den främsta är att det finns ett strukturellt underskott på bostäder i Sverige. Dessvärre kommer detta underskott sannolikt att ta mycket lång tid att minska. Under 2014 har riskviktsgolvet för bolån höjts och amorteringskrav och eventuellt minskade ränteavdrag har diskuterats vilket, om det införs på rätt sätt är positivt. För att komma tillrätta med det underliggande problemet är det dock viktigt att även åtgärder som stimulerar bostadsbyggandet kommer igång, så att det på sikt även skapar en bättre fungerande hyresmarknad.

Amortering skapar trygghet för kunden

En av grunderna för en stabil banksektor i Sverige är att vi har hushåll med robust ekonomi. För Länsförsäkringar Hypotek är det av stor vikt att våra kunder har en sund och stabil hushållsekonomi, det som långsiktigt är bra för kunderna är även bra för oss. Vi anser att amortering tillsammans med annat sparande utgör viktiga förutsättningar för att bygga en stabil privat ekonomisk situation och det utgör en naturlig del av rådgivningen till våra kunder. Vår verksamhet utgår från kundnyttan och vi vill bidra till att våra kunder har en trygg privatekonomi. Det är viktigt att ha en helhetssyn på sparande och amorteringar och att ta hänsyn till varje kunds unika situation. Om hushållen både amorterar och sparar kommer motståndskraften mot oförutsedda händelser att öka. Det är emellertid viktigt att kommande regleringar avseende amortering utformas på ett klokt sätt för att inte få oönskade konsekvenser, samtidigt som reglerna blir överblickbara, logiska, konsekventa samt förståeliga för kunderna. Exempelvis bör förstagångsköparens situation beaktas.

Stabil finansiering

Bolåneverksamheten har under året haft en god tillgång till finansiering och en stark likviditetssituation. Länsförsäkringar Hypoteks säkerställda obligationer har oförändrade högsta kreditbetyg, Aaa från Moody's och AAA/Stable från Standard & Poor's. Länsförsäkringar Hypotek är därmed en av tre aktörer på den svenska marknaden för säkerställda obligationer med högst betyg från både Standard & Poor's och Moody's.

Framgångsrikt 2014

Sammantaget blev 2014 ett mycket framgångsrikt år för oss där en god tillväxt kombinerades med god lönsamhet och bibehållen hög kreditvärdighet. Den lokala närvaron ger stora konkurrensfördelar i form av djup och bred kunskap om den lokala marknaden och kundernas behov. Vi kommer att fortsätta utmana och erbjuda prisvärda produkter inom bolån för att kunderna även framöver ska ge oss förtroende.

Stockholm i februari 2015

ANDERS BORGCRANTZ
Verkställande direktör

Kundägande ger långsiktighet och stabilitet

Strategi, erbjudande och position. Den stabila och lönsamma tillväxten för Länsförsäkringar Hypotek har fortsatt under året och marknadsandelen var vid årsskiftet 5,1 procent. Den lokala kund- och marknadskännedomen hos länsförsäkringsbolagen ger tillsammans med den konservativa synen på risk en tillväxt med hög kreditkvalitet.

KORTA FAKTA

Affär och uppdrag:
Att inom ramen för bankverksamheten erbjuda bolån samt stödja länsförsäkringsbolagen i deras bolåneaffär.

Utlåningsvolym
126 miljarder kronor

TILLVÄXT **12%**

Antal kunder
201 000

TILLVÄXT **7%**

Kontor där bolån erbjuds

ANTAL **128**

Huvudbankskunder som även är bolånekunder

ANDEL **85%**

Strategi och mål

Länsförsäkringar Hypotek grundades 2001 och är idag ett av Sveriges största bolåneinstitut. Strategin är att inom ramen för bankverksamheten erbjuda bolån till länsförsäkringsgruppens stora kundbas med 3,5 miljoner kunder. De 23 kundägda länsförsäkringsbolagen ansvarar för kundrelationerna och tillhandahåller bolånen. Närheten till kunderna skapas genom personliga möten på något av länsförsäkringsbolagens lokala kontor samt via digitala tjänster och telefon. Målet är att ha de mest nöjda kunderna samt en fortsatt stabil tillväxt och bibehållen god lönsamhet. Länsförsäkringar Hypotek har en låg risktolerans. All utlåning sker med låg risk vilket ger en hög kreditkvalitet. Den lokala kund- och marknadskännedomen hos länsförsäkringsbolagen i kombination med den konservativa synen på risk ger tillsammans en stabil tillväxt med hög kreditkvalitet.

Bolån

Erbjudandet består främst av bolån för privatpersoners boende. Bolån upp till 75

Utlåning och marknadsandelar

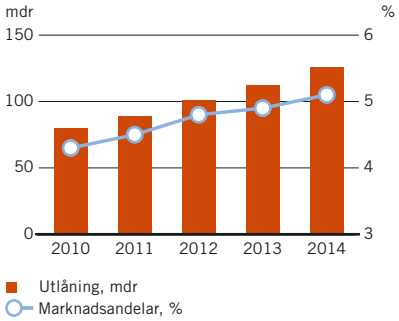

Länsförsäkringar stärker successivt positionen på den svenska bolånemarknaden.

procent av marknadsvärdet erbjuds av Länsförsäkringar Hypotek och eventuell överstigande belåning erbjuds av Länsförsäkringar Bank. Det maximala belåningsgraden är 85 procent av värdet. I erbjudandet ingår även bottenlån i flerbostadsfastigheter. Bolån är en starkt integrerad del av bankerbjudandet och den absoluta merparten av bolånekunderna är försäkrings- och bankkunder.

Kundägandet

Länsförsäkringsgruppen består av 23 lokala och kundägda länsförsäkringsbolag och det av dem gemensamt ägda Länsförsäkringar AB som är bankens moderbolag. Detta gör att kundägandets principer även utmärker bank- och bolåneverksamheten.

Kundmöten och lokal marknadskännedom

Bolåneverksamheten har en lokal förankring genom de kundägda länsförsäkringsbolagen som har alla kundkontakterna. Affärsbesluten fattas lokalt och länsförsäkringsbolagens lokala engagemang och nätverk ger en bred och djup kund- och marknadskännedom. Personliga kundmöten är högt prioriterade inom Länsförsäkringar och skapar förtroende och långvariga relationer. Tillsammans med mobila tjänster samt telefoni- och internetbanken ges möjlighet att på ett smidigt och effektivt sätt hantera alla bolåneärenden.

Sverige stabilt i en osäker omvärld

Omvärld och marknad. Efter en inledning av året där amerikansk tillväxt dämpades av en kall vinter har utvecklingen i USA överraskat positivt och mer än väl kompenserat för den dystra starten. Under hösten har dock tongångarna från Europa försvagats. Globalt har 2014 präglats av geopolitisk osäkerhet i Mellanöstern och Ukraina, höjda tonlägen mot Ryssland, konkursförhandlingar med Argentina och fallande råvarupriser med oljepriset i särskilt fokus.

Den globala tillväxten drevs under 2014 främst av den positiva utvecklingen av den amerikanska ekonomin. Den amerikanska arbetsmarknaden förbättrades i god takt, vilket innebar att den amerikanska centralbanken Federal Reserve som planerat kunde avsluta sina obligationsköp i oktober. Eurozonen fortsätter att lida i sviterna av finanskrisen. En svag efterfrågan driven av åtstramande finanspolitik och skuldavveckling har inneburit att både tillväxt och inflation utvecklats mycket svagt. ECB har därför under året sänkt styrräntan ner till 0,05 procent och infört negativ ränta på depositfaciliten samt inlett en kraftig expansion av balansräkningen genom riktad utlåning till banker och tillgångsköp i form av bland annat covered bonds. ECB har därutöver kommunicerat att de står redo att genomföra ytterligare så kallade kvantitativa lättnader. I Kina består grundproblemet för den kinesiska ekonomin; övergången mellan exportberoende till inhemskt driven efterfrågan och avsevärda ekonomiska obalanser. Riskerna relaterade till dåliga lån inom Kinas aggregerade kreditstock visade sig vara hanterbara under 2014.

Den svenska ekonomin fortsätter att utvecklas starkt i relation till Eurozonen. Tillväxt och sysselsättning har utvecklats förhållandevis väl. Liksom förra året beror den fortsatt relativt höga arbetslösheten i stor utsträckning på att arbetskraften ökat starkt. Inflationen har återigen fortsatt överraska negativt och slutade på minus för heläret 2014. Riksban-

ken har därför återigen tvingats agera och sänkt styrräntan till noll samt meddelat att de förväntar sig nollränta fram till 2016.

Under året steg världens börser med ledning av USA. Svenska börsen gick starkt, medan tillväxtmarknaderna hade en mer blandad utveckling med Indien i topp och Brasilien i botten. Skillnaden mellan statsobligationsräntor och räntor på säkerställda obligationer, men även andra kreditobligationer, fortsatte att minska i såväl Sverige som Europa. I USA har den kraftiga nedgången i oljepriset däremot inneburit stigande räntesskillnader på grund av stigande kreditrisk i energisektorn. På kreditmarknaden fortsatte spreadarna för såväl svenska säkerställda obligationer som icke säkerställd bankupplåning att minska.

Villa- och bostadsrättspriserna steg med 15 procent för helåret 2014, enligt Valueguards HOX Index, vilket till största del förklaras av stor efterfrågan i kombination med ett litet utbud på bostäder samt låga räntor.

MARKNADSFAKTA

BNP-tillväxt

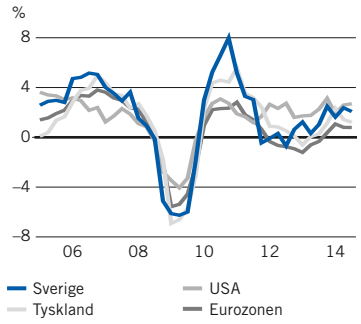

Källa: Macrobond

Den svenska ekonomin visade en svagt positiv utveckling under året.

Inflation

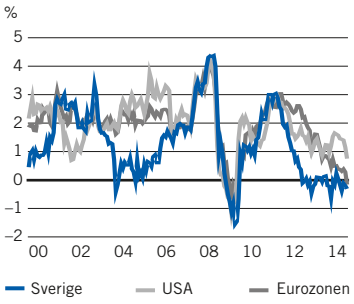

Källa: Macrobond

Inflationen i Sverige är fortsatt låg och ligger långt under Riksbankens mål på två procent.

Arbetslöshet

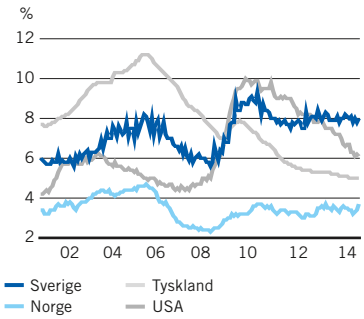

Källa: Macrobond

Arbetskraftsutbudet i Sverige fortsatte att öka under året, vilket bidrog till en oförändrad hög nivå på arbetslösheten.

Bostadsbyggande

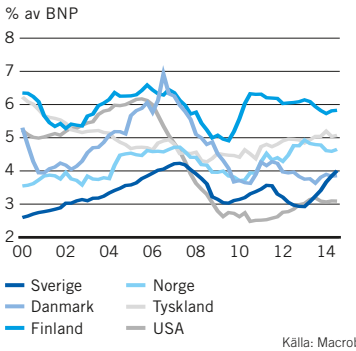

Källa: Macrobond

Sverige har ett stort underskott på bostäder som kommer att ta många år att överbrygga, till följd av lågt bostadsbyggande under närmare 20 år.

Statsobligationsräntor (5-åriga)

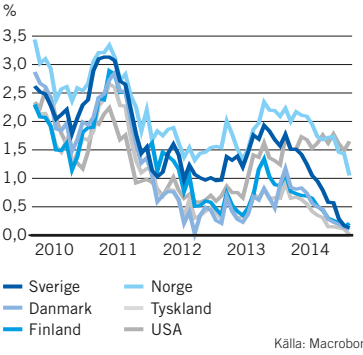

Källa: Macrobond

Finansmarknaden ser positivt på Sverige vilket i kombination med den låga inflationen bidragit till fallande svenska statsobligationsräntor.

Husprisutveckling

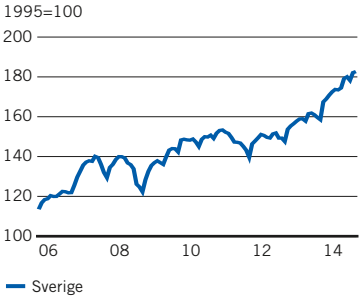

Källa: Macrobond

De svenska huspriserna fortsatt att stiga under 2014, vilket förklaras av en stor efterfråga i kombination med ett litet utbud på bostäder samt låga räntor.

Hög kreditkvalitet

Utlåning och kreditkvalitet. All utlåning sker i Sverige och i svenska kronor och har en god geografisk fördelning i landet. Kreditgivningen är främst inriktad på privatpersoners bolån och all utlåning sker utifrån ett enhetligt och stringent kreditregelverk.

Kreditprocessen

All utlåning sker i Sverige, i svenska kronor och har en god geografisk fördelning i landet. Kreditgivningen är främst inriktad på privatpersoners bolån och all utlåningen sker utifrån ett enhetligt och stringent kreditregelverk. Kreditberedningsprocessen hanteras i ett integrerat systemstöd. I affärsmodellen mellan Länsförsäkringar Hypotek och länsförsäkringsbolagen finns starka incitament för att upprätthålla en mycket god kreditkvalitet.

Kreditregelverket som baseras på en konservativ riskaptit skapar tillsammans med kreditberedningsprocessen och rådgivarnas lokala kund- och marknadskännedom en utlåningsportfölj med en hög kreditkvalitet. Kreditregelverket ställer höga krav på kundernas återbetalningsförmåga samt säkerheternas kvalitet. I samband med kreditprövningen prövas låntagarnas återbetalningsförmåga genom så kallad ”kvar att leva på”-kalkyler. I kalkylerna används en betydligt högre ränta än den faktiska räntan. Särskild vikt läggs vid amortering där banken har strikta krav vad gäller amortering av topplån och råder kunderna även till amortering av bottenlån. Löpande görs uppföljning och kvalitetsgranskning av utlåningsportföljen och säkerheternas värde.

Bolån

Utlåningsportföljen uppgick till 126 miljarder kronor. Bostadsutlåning för privatpersoners egna boende utgör 94 procent av hypotekets utlåningsportfölj varav säkerheterna till 74 procent består av villor, till 21 procent av bostadsrätter och till 5 procent av fritidshus. Resterande 6 procent av utlåningsportföljen avser bottenlån i flerbostadsfastigheter.

Marknadsvärderingar genomförs löpande av bostadsutlåningens säkerheter och en uppdatering av värden genomförs minst en gång varje år.

Cover pool

I cover poolen ingår 93 procent av utlåningsportföljen, vilket motsvarar 117 miljarder kronor. Säkerheterna består enbart av privatbostäder, varav 76 procent villor, 22 procent bostadsrätter och 2 procent fritidshus. Den viktade genomsnittliga belåningsgraden (LTV) uppgick till 62 procent i slutet av 2014 och OC (Over Collateralization) uppgick till 30 procent. Den geografiska spridningen i landet är god och den genomsnittliga lånestorleken är 433 000 kronor. Endast 1 procent av cover poolens bolån har en lånestorlek som överstiger 5 Mkr kronor. Inga osäkra fordringar ingår i cover poolen. Säkerheterna i cover poolen stresstestas löpande med 20 procents marknadsvärdenedgång på tillgångarna. Vid ett stresstest på cover poolen med 20 procents prisfall på marknadsvärdet på bolånens säkerheter erhölls ett LTV om 67 procent den 31 december 2014. Löpande genomförs marknadsvärdeanalyser av cover poolen.

Standard för ökad transparens

För att öka transparensen publicerar Länsförsäkringar Hypotek information i enlighet med European Covered Bond Council (ECBC) ”The Covered Bond Label”. Detta är en gemensam standard för ökad transparens i den europeiska marknaden för säkerställda obligationer. Länsförsäkringar Hypoteks hemsida uppdateras månatligen med denna rapportering samt ytterligare information om säkerhetsmassan.

Nedskrivningar och osäkra fordringar

Den höga kreditkvaliteten i utlåningsportföljen är en konsekvens av att kreditgivningen sker utifrån en låg risktolerans och Länsförsäkringar har en konservativ modell för nedskrivningar.

En ny avräkningsmodell infördes 1 januari 2014 avseende det åtagande som länsförsäkringsbolagen har när det gäller kreditförluster för förmedlad affär. Modellen innebär att länsförsäkringsbolagen vid reserveringstillfället täcker 80 procent av reserveringsbehovet genom avräkning mot en buffert av upparbetad förmedlingsersättning. Övergången till avräkningsmodellen innebär att kreditreserverna vid tidpunkten för införandet, succesivt kommer att återföras med 21 miljoner kronor. Under året återfördes 10 miljoner kronor. Kreditförlusterna uppgick netto till –11 (7) miljoner kronor, vilket motsvarar en kreditförlustnivå på –0,01 (0,01) procent. Kreditförlusterna före återföring är fort-

satt låga och uppgick netto till –1 (7) miljoner kronor. Reserven uppgick till 39 (49) miljoner kronor motsvarande 0,03 (0,04) procent reserver i förhållande till utlåning. Osäkra lånefordringar brutto uppgick till 0,3 (6) miljoner kronor, vilket motsvarar en andel osäkra lånefordringar brutto om 0,00 (0,01) procent.

För mer information om kreditrisker och kreditkvalitet, se not 3 Risker och kapitaltäckning på sidan 25. För mer information om utlåning, osäkra fordringar och nedskrivning av lånefordran, se Redovisningsprinciper på sidan 24.

COVER POOL

	2014-12-31	2013-12-31
Total volym, mdr	128,8	121
Svenska bostadslån, mdr	117,3	104
Fyllnadssäkerheter, mdr	11,5	16
Säkerhet	Privatbostäder	Privatbostäder
Viktat genomsnittligt LTV, %	62	62
OC[1], nominell faktisk nivå, %	30	22
Genomsnittlig kreditålder, månader	60	60
Antal lån	270 806	252 240
Antal låntagare	123 077	115 490
Antal fastigheter	123 512	115 988
Genomsnittligt engagemang, tkr	949	901
Genomsnittligt lån, tkr	433	414
Räntebindningstid, rörlig, %	59	55
Räntebindningstid, fast, %	41	45
Osäkra fordringar	Inga	Inga

[1] OC är beräknat utifrån nominella värden exklusive upplupna räntor.
Emitterade värdepapper i annan valuta än svenska kronor är omräknade till svenska kronor med swapkursen.
Emitterade värdepapper inkluderar repor.

Cover pool, geografisk fördelning

Västra Sverige **32,0%** · Östra Sverige **23,5%** · Norra Sverige **17,0%** · Stockholm **14,5%** · Södra Sverige **13,0%**

Cover poolen är väl fördelad över hela landet. Inga säkerheter finns utanför Sverige.

Cover pool, fördelning av säkerheter

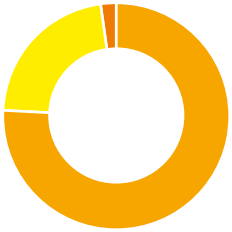

Villor **76%** · Bostadsrätter **22%** · Fritidshus **2%**

Säkerheterna i cover poolen består enbart av privatbostäder och till största del av villor.

Moody's collateral score

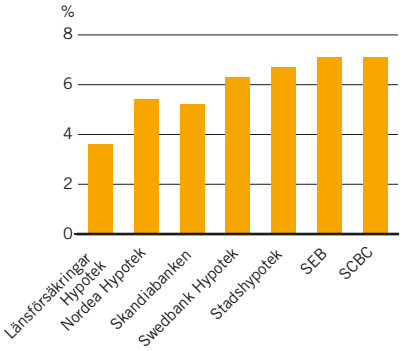

Länsförsäkringar Hypoteks säkerheter i cover poolen har högst kreditkvalitet jämfört med alla svenska emittenter av säkerställda obligationer med en collateral score om 3,6 procent. Ju lägre collateral score desto högre kreditkvalitet enligt Moody's. Genomsnittlig collateral score bland svenska emittenter är 5,9 procent.

Genomsnittlig belåningsgrad

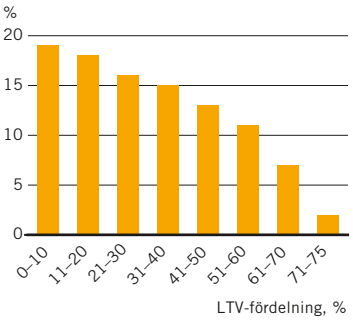

Cover poolens viktade genomsnittliga LTV uppgick till 62 procent den 31 december 2014.

Cover pool, engagemangsfördelning

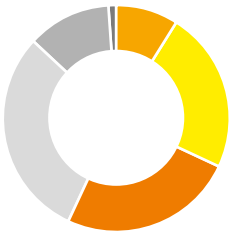

< 0,5 Mkr **9%** · 0,5–1 Mkr **23%** · 1–1,5 Mkr **25%** · 1,5–2,5 Mkr **30%** · 2,5–5 Mkr **12%** · >5 Mkr **1%**

Engagemang med ett lånebelopp om högst 1,5 miljoner kronor står för 57 procent. Endast 1 procent av krediterna har ett lånebelopp över 5 miljoner kronor.

Stark likviditet

Upplåning och likviditet. Bolåneverksamhetens huvudsakliga finansieringskällor utgörs av upplåning genom Länsförsäkringar Hypoteks säkerställda obligationer, som har högsta kreditvärderingsbetyg, Aaa från Moody's och AAA/Stable från Standard & Poor's.

Mål

Upplåningsverksamhetens mål är att säkerställa att bolåneverksamheten har en tillräckligt stark likviditetsposition för att klara perioder med oro på kapitalmarknaderna då tillgången på upplåning är begränsad eller till och med inte möjlig. Likviditetsrisken styrs och limiteras utifrån en överlevnadshorisont, det vill säga hur länge alla kända kassaflöden kan mötas utan tillgång till kapitalmarknadsfinansiering.

Finansieringskällor

Bolåneverksamhetens finansieringskällor utgörs främst av upplåning genom Länsförsäkringar Hypoteks säkerställda obligationer, som har högsta kreditvärderingsbetyg, Aaa från Moody's och AAA/Stable från Standard & Poor's. Kapitalmarknadsupplåningen sker under ett antal olika upplåningsprogram.

Den enskilt viktigaste finansieringskällan är den svenska marknaden för säkerställda obligationer där Länsförsäkringar Hypotek har ett antal likvida benchmark obligationer utestående. Vid årets slut hade Länsförsäkringar Hypotek sex benchmarklån med löptider upp till 2020 utestående.

Den svenska marknaden för säkerställda obligationer är en av Europas största och mest likvida, vilket över tiden säkerställer mycket god tillgång till långfristig finansiering.

UPPLÅNINGSPROGRAM

Program	Ram, Nom, mdr	Emitterat 2014 Nom, SEK mdr	Emitterat 2013 Nom, SEK mdr	Utestående, 2014-12-31 Nom, SEK mdr	Utestående, 2013-12-31 Nom, SEK mdr	Återstående genomsnittlig löptid, år 2014-12-31	Återstående genomsnittlig löptid, år 2013-12-31
Svenska säkerställda Benchmark	Obegränsad	16,6	17,1	67,8	64,2	3,0	3,1
MTCN	SEK 30	1,1	–	4,9	4,9	2,8	1,4
EMTCN	EUR 5	6,2	6,5	26,0	30,1	3,8	2,7
Totalt		**23,9**	**23,6**	**98,7**	**99,2**	**3,2**	**2,9**

SVENSKA SÄKERSTÄLLDA BENCHMARKOBLIGATIONER

Lån	Förfallotid	Utestående, mdr	Kupong, %
510	2015-06-17	4,1	2,25
508	2016-03-15	14,6	4,00
507	2017-06-21	14,8	4,50
511	2018-06-20	14,3	2,50
512	2019-06-19	12,5	2,50
513	2020-09-16	7,5	3,25
Totalt		**67,8**	

Diversifiering

Bolåneverksamheten har, då alla tillgångar i balansräkningen är i svenska kronor, inget strukturellt behov av finansiering i utländsk valuta. För att diversifiera och bredda investerarbasen görs emellertid en viss del av den kapitalmarknadsrelaterade upplåningen på de internationella marknaderna. Upplåning sker regelbundet genom utgivande av så kallade Euro Benchmark Covered Bonds, vilket ökar diversifieringen och stärker varumärket på både den svenska och den europeiska kapitalmarknaden. Därutöver sker diversifiering genom emissioner av obligationer primärt i valutorna NOK och CHF. De internationella marknaderna har primärt använts för långa löptider.

Hantering av refinansierings- och likviditetsrisker

Länsförsäkringar Hypotek arbetar aktivt med sin utestående skuld genom att återköpa obligationer med kortare återstående löptid mot utgivande av längre skuld för att hantera och minimera likviditets- och refinansieringsrisken.

De marknadsrisker som uppstår i utlånings- respektive upplåningsverksamheten hanteras genom derivatinstrument.

Upplåningsverksamheten under året

Länsförsäkringar Hypotek hade under året en mycket god tillgång till upplåning i såväl den svenska som i de internationella marknaderna. Emissionsvolymerna hade under 2014 i likhet med 2013 en längre genomsnittlig löptid än vad som varit fallet under tidigare år. Säkerställda obligationer emitterades med en volym motsvarande

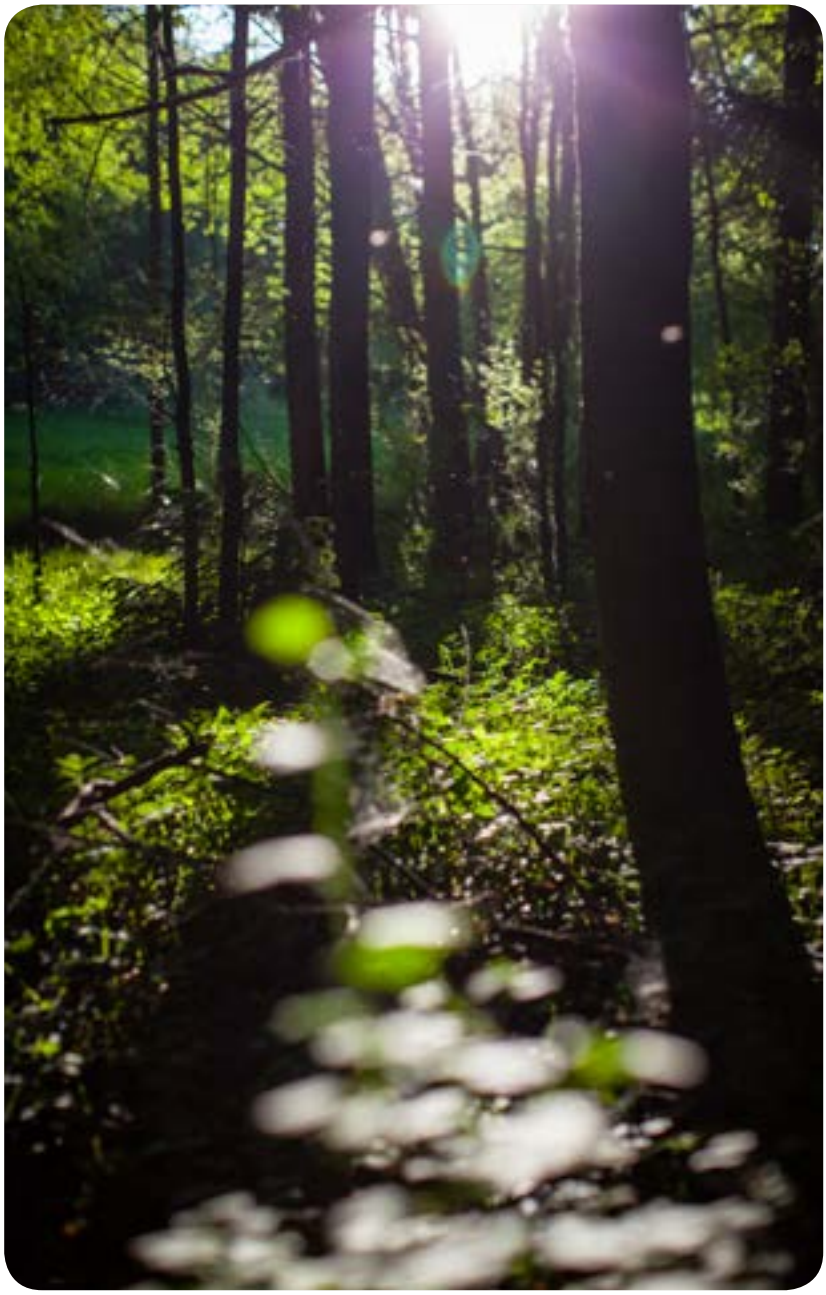

Finansieringskällor

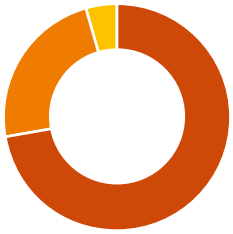

- Säkerställda obligationer **73%**
- Lån från moderbolaget **23%**
- Eget kapital **4%**

Utlåningen finansieras till 73 procent genom säkerställda obligationer, till 23 procent genom lån från moderbolaget och till 4 procent av eget kapital.

Upplåning, valutafördelad

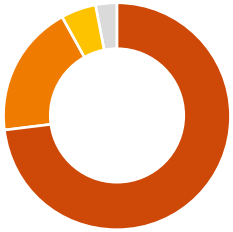

- SEK **74%**
- EUR **19%**
- CHF **5%**
- NOK **3%**

Upplåning sker främst i SEK, som vid årets slut uppgick till 74 procent av valutafördelad upplåning.

Förfallostruktur upplåning

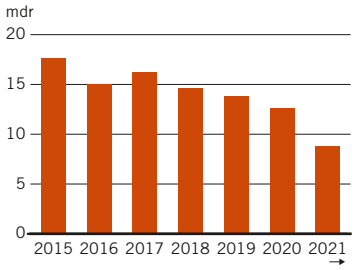

nominellt 23,9 miljarder och emissioner skedde även i EUR, CHF och NOK. I den svenska benchmark marknaden för säkerställda obligationer har Länsförsäkringar Hypotek under året, i likhet med tidigare år, gjort återköp av egna obligationer med kort utestående löptid.

Likviditet

Hanteringen av likviditet och finansiering kännetecknas av framförhållning och en god kontroll. En betryggande likviditetsreserv finns för att säkerställa att tillräcklig likviditet alltid finns tillgänglig. Förvaltningen och placering av likviditetsreserven är konservativ.

Den 31 december 2014 uppgick likviditetsreserven till 12,6 miljarder kronor enligt Bankföreningens definition, varav 100 procent är svenska säkerställda obligationer med kreditbetyg AAA/Aaa.

Rating

Länsförsäkringar Hypoteks säkerställda obligationer har oförändrade högsta kreditbetyg, Aaa från Moody's och AAA/Stable från Standard & Poor's. Länsförsäkringar Hypotek är därmed en av tre aktörer på den svenska marknaden för säkerställda obligationer med högsta betyg från både Standard & Poor's och Moody's. Länsförsäkringar Bank har långfristiga kreditbetyg A/Stable från Standard & Poor's och A3/Stable från Moody's. De kortfristiga kreditbetygen är A–1 från Standard & Poor's och P–2 från Moody's.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Hypotek AB (publ) får härmed avlämna årsredovisning för 2014.

Ägarförhållanden

Länsförsäkringar Hypotek AB (publ) är en del av länsförsäkringsgruppen, som består av 23 lokala, självständiga och kundägda länsförsäkringsbolag som gemensamt äger Länsförsäkringar AB (publ) med dotterbolag. Länsförsäkringar AB (publ) ansvarar för gemensam affärsverksamhet, bedriver strategiskt utvecklingsarbete och sköter service. Syftet är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att fortsätta växa och vara framgångsrika på sina marknader.

Länsförsäkringar Hypotek AB (publ) (556244-1781) är dotterbolag till Länsförsäkringar Bank AB (publ) (516401-9878), som är moderbolag i bankkoncernen och dotterbolag till Länsförsäkringar AB (publ) (556549-7020). I bankkoncernen ingår Länsförsäkringar Hypotek AB (publ), Länsförsäkringar Fondförvaltning AB (publ) (556364-2783) och Wasa Kredit AB (556311-9204). Samtliga bolags firma benämns i förkortad form i resterande förvaltningsberättelse.

Verksamheten i Länsförsäkringar Hypotek är outsourcad till Länsförsäkringar Bank. Verkställande direktören och delar av finansavdelningen är anställda i Länsförsäkringar Hypotek. Administrationen i övrigt sköts i sin helhet av Länsförsäkringar Bank.

Verksamhetsinriktning

Bolaget bedriver bolåneverksamhet där kredit lämnas mot säkerhet i villor, bostadsrätter och fritidshus samt i viss mån flerbostadshus och industri- och kontorsfastigheter. Utlåningen, som sker till privatpersoner och bostadsägare, hanteras på 128 av länsförsäkringsbolagens kontor i landet samt via digitala tjänster och telefon. Försäljning och viss administration av bank- och bolånetjänster bedrivs på länsförsäkringsbolagens kontor. Länsförsäkringsbolagen ersätts för försäljning och administration genom ett ersättningssystem som baseras på hanterade volymer. Ytterligare en del av helhetserbjudandet är Länsförsäkringar Fastighetsförmedlings 154 (150) bobutiker runt om i landet.

Marknadskommentar

Den globala tillväxten drevs under 2014 främst av den positiva utvecklingen av den amerikanska ekonomin. Den amerikanska arbetsmarknaden förbättrades i god takt, vilket innebar att den amerikanska centralbanken Federal Reserve som planerat kunde avsluta sina obligationsköp i oktober.

Eurozonen fortsätter att lida i sviterna av finanskrisen. En svag efterfrågan driven av åtstramande finanspolitik och skuldavveckling har inneburit att både tillväxt och inflation utvecklats mycket svagt. ECB har därför under året sänkt styrräntan ner till 0,05 procent och infört negativ ränta på depositfaciliten samt inlett en kraftig expansion av balansräkningen genom riktad utlåning till banker och tillgångsköp i form av bland annat covered bonds. ECB har därutöver kommunicerat att de står redo att genomföra ytterligare så kallade kvantitativa lättnader. I Kina består grundproblemet för den kinesiska ekonomin; övergången mellan exportberoende till inhemskt driven efterfrågan och avsevärda ekonomiska obalanser. Riskerna relaterade till dåliga lån inom Kinas aggregerade kreditstock visade sig vara hanterbara under 2014.

Den svenska ekonomin fortsätter att utvecklas starkt i relation till Eurozonen. Tillväxt och sysselsättning har utvecklats förhållandevis väl. Liksom förra året beror den fortsatt relativt höga arbetslösheten i stor utsträckning på att arbetskraften ökat starkt. Inflationen har återigen fortsatt överraska negativt och slutade på minus för helåret 2014. Riksbanken har därför återigen tvingats agera och sänkt styrräntan till noll samt meddelat att de förväntar sig nollränta fram till 2016.

Under året steg världens börser med ledning av USA. Svenska börsen gick starkt, medan tillväxtmarknaderna hade en mer blandad utveckling med Indien i topp och Brasilien i botten. Skillnaden mellan statsobligationsräntor och räntor på säkerställda obligationer, men även andra kreditobligationer, fortsatte att minska i såväl Sverige som Europa. I USA har den kraftiga nedgången i oljepriset däremot inneburit stigande ränteskillnader på grund av stigande kreditrisk i energisektorn.

På kreditmarknaden fortsatte spreadarna för såväl svenska säkerställda obligationer som icke säkerställd bankupplåning att minska.

Länsförsäkringar Hypotek – en del av länsförsäkringsgruppen

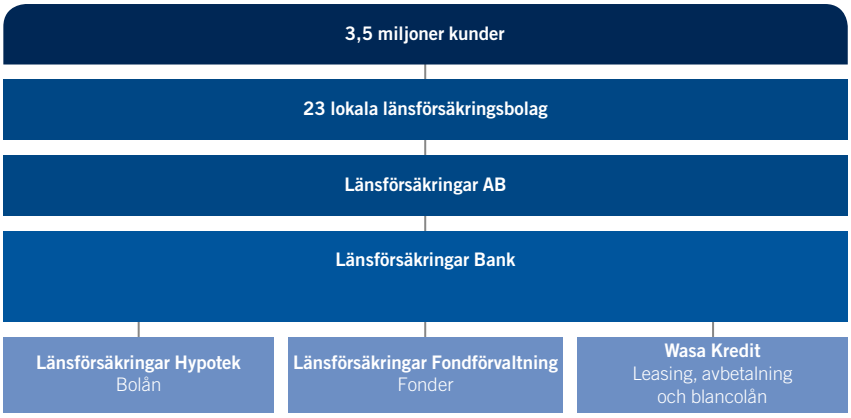

Villa- och bostadsrättspriserna steg med 15 procent för helåret 2014, enligt Valueguards HOX Index, vilket till största del förklaras av stor efterfrågan i kombination med ett litet utbud på bostäder samt låga räntor.

Tillväxt och kundutveckling

Utlåning till allmänheten ökade med 12 procent eller 14 mdr till 126 (112) mdr och hade fortsatt mycket hög kreditkvalitet. Antalet kunder ökade med 7 procent eller 13 000 till 201 000 (188 000) och 85 (84) procent av bolånekunderna har Länsförsäkringar som huvudbank.

Resultat och lönsamhet

Resultatet före kreditförluster ökade med 27 procent till 394 (312) Mkr och rörelseresultatet ökade med 33 procent till 405 (305) Mkr. Ökningen förklaras av ett ökat räntenetto samt ett förbättrat nettoresultat av finansiella poster och kreditförluster. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 5,5 (4,8) procent.

Intäkter

Rörelseintäkterna ökade med 21 procent till 486 (401) Mkr, vilket förklaras av ett ökat räntenetto och av förbättrat nettoresultat av finansiella poster. Räntenettot ökade 17 procent till 1001 (852) Mkr. Placeringsmarginalen stärktes till 0,71 (0,64) procent. Nettoresultat av finansiella poster uppgick till 49 (–105) Mkr och förklaras främst av att det föregående år förelåg negativa effekter i förändringar av verkligt värde i kombination med återköp av egna obligationer. Provisionsnettot uppgick till –564 (–346) Mkr och förklaras av ökad ersättning till länsförsäkringsbolagen.

Kostnader

Rörelsekostnaderna uppgick till 91 (90) Mkr. K/I-talet före kreditförluster uppgick till 0,19 (0,22) och K/I-talet efter kreditförluster till 0,17 (0,24).

Kreditförluster

Avräkningsmodellen, som infördes 1 januari 2014 avseende det åtagande som länsförsäkringsbolagen har när det gäller kreditförluster för förmedlad affär, innebär att länsförsäkringsbolagen vid reserveringstillfället täcker 80 procent av reserveringsbehovet genom avräkning mot en buffert av upparbetad förmedlingsersättning. Övergången till avräkningsmodellen innebär att kreditreserverna vid tidpunkten för införandet, successivt kommer att återföras med 21 Mkr. Under året återfördes 10 Mkr. Kreditförlusterna uppgick netto till –11 (7) Mkr, vilket motsvarar en kreditförlustnivå på –0,01 (0,01) procent. Kreditförlusterna före återföring är fortsatt låga och uppgick netto till –1 (7) Mkr. Reserven uppgick till 39 (49) Mkr motsvarande 0,03 (0,04) procent reserver i förhållande till utlåning. Osäkra lånefordringar brutto uppgick till 0,3 (6) Mkr, vilket motsvarar en andel osäkra lånefordringar brutto om 0,00 (0,01) procent. För mer information om kreditförluster, reserveringar och osäkra lånefordringar, se noterna 15 och 19.

Utlåning

All utlåning sker i Sverige och i svenska kronor. Utlåning till allmänheten ökade med 12 procent under året till 126 (112) mdr. Låneportföljen, som består av 74 (74) procent villor, 20 (20) procent bostadsrätter och 6 (5) procent flerbostadsfastigheter, har en fortsatt god kreditkvalitet. Marknadsandelen av bostadsutlåning uppgick till 5,1 (4,9) procent den 31 december 2014 enligt SCBs statistik.

Cover pool

I cover poolen ingår 93 procent av låneportföljen, vilket motsvarar 117 mdr. Säkerheterna består av privatbostäder till 76 (77) procent av villor, till 22 (21) procent av bostadsrätter och till 2 (2) procent av fritidshus. Den geografiska spridningen i landet är god och den genomsnittliga lånestorleken uppgår enbart till 433 (414) tkr. Den viktade genomsnittliga belåningsgraden, LTV, uppgick till 62 (62) procent och nominell, faktisk OC uppgick till 30 (22) procent.

Vid ett stresstest på cover poolen med 20 procents prisfall på marknadsvärdet på bolånens säkerheter erhölls ett viktat genomsnittligt LTV om oförändrat 67 procent den 31 december 2014. Inga osäkra fordringar ingår i cover poolen. Enligt Moody's rapport från den 10 december 2014 har Länsförsäkringar Hypoteks tillgångar i cover poolen fortsatt högst kreditkvalitet bland alla svenska emittenter av säkerställda obligationer och är bland de främsta i Europa.

Upplåning

Upplåningssituationen är god och förfallostrukturen är välfördelad. Emitterade värdepapper ökade 2 procent till 101 (99) mdr. Under året emitterades säkerställda obligationer om nominellt 23,9 (23,5) mdr och genomfördes återköp om nominellt 7,8 (7,2) mdr. Förfall av säkerställda obligationer uppgick till nominellt 16,6 (8,4) mdr.

Likviditet

Den 31 december 2014 uppgick likviditetsreserven till 13 (17) mdr enligt Bankföreningens definition. Den minskade likviditetsreserven förklaras av större förfall under året. Reserven bestod till 100 (91) procent av svenska säkerställda obligationer med kreditbetyg AAA/Aaa.

Rating

Länsförsäkringar Hypotek är en av tre svenska aktörer med högsta kreditbetyg på de säkerställda obligationerna från både Standard & Poor's och Moody's. Moderbolaget Länsförsäkringar Banks kreditbetyg är A/Stable från Standard & Poor's och A3/Stable från Moody's.

Kapitaltäckning

Länsförsäkringar Hypotek tillämpar reglerna för intern riskklassificering (IRK). Den avancerade riskklassificeringsmetoden används för alla hushållsexponeringar, grundläggande metod för företag och schablonmetoden används för övriga exponeringar. Kärnprimärkapitalet och primärkapitalet var 5 777 (5 144) Mkr och

kärnprimärkapitalrelationen uppgick till 21,9 (23,4) procent den 31 december 2014. Kapitalbasen var 6 284 (5 569) Mkr och kapitaltäckningsgraden uppgick till 23,8 (25,3) procent. Kärnprimärkapitalet har ökat med 633 Mkr under perioden främst till följd av genererad vinst och under första kvartalets aktieägartillskott från Länsförsäkringar Bank AB på 430 Mkr. Genom införandet av Basel III så har flertalet avdrag som tidigare kunde göras i det supplementära kapitalet flyttats upp som avdrag i kärnprimärkapitalet. Störst påverkan på Länsförsäkringar Hypotek får IRK-underskottet som tidigare låg som avdrag i det supplementära kapitalet till 50 procent, men nu dras det av helt inom kärnprimärkapitalet. Vidare har under året ett avdrag på 19 Mkr tillkommit till följd av regulativa krav på försiktig värdering (”prudent valuation”) av poster inom kategorin verkligt värde. Avdraget görs mot kärnprimärprimärkapitalet.

Den 31 december 2014 uppgick det totala riskexponeringsbeloppet (REA) till 26 420 (22 032) Mkr i Länsförsäkringar Hypotek. Ökningen i REA under IRK-metoden relaterar främst till fortsatt tillväxt i utlåning till hushåll i form av bolån, 1 391 Mkr jämfört med föregående år. REA för CVA uppgick till 1 772 Mkr. Motsvarande kreditvärderingsjustering fanns inte 2013 då kravet infördes 2014 genom Basel III. Enligt Finansinspektionens föreskrifter om tillsynskrav och kapitalbuffertar beslutade i juni 2014 så ska kapitalkonserveringsbufferten uppgå till 2,5 procent av företagets totala riskvägda exponeringsbelopp och täckas av kärnprimärkapital. Detta motsvarar 660 Mkr i Länsförsäkringar Hypotek AB. Inom pelare 2 höjdes riskviktsgolvet för bolån till 25 procent från september 2014. För att nå upp till riskviktsgolvet ökar kapitalkravet med 1 116 Mkr.

För mer information om kapitaltäckningsberäkningen, se not 3.

Medarbetare

Bolåneinstitutet ingår, som en del av bankkoncernen, i Länsförsäkringar AB-koncernen och HR-arbetet bedrivs gemensamt.

Engagerade medarbetare, aktivt förändringsarbete, gott arbetsklimat och ett bra ledarskap är viktiga förutsättningar som Länsförsäkringar AB driver för att uppnå resultat. En medarbetarundersökning genomförs en gång per år, där fokus ligger på återkoppling av resultat och ett gemensamt förbättringsarbete. Årets resultat visar ett högre index inom samtliga frågeområden i jämförelse med svenska företag.

Under 2014 uppgick medelantalet anställda till 7 (7) medarbetare varav 1 (2) kvinnor och 6 (5) män.

Miljö

Målet med Länsförsäkringar AB-koncernens miljöarbete, vilket även bolåneinstitutet är en del i, är minskade kostnader, bättre kundservice och tydliga miljövinster som bidrar till en hållbar utveckling för kunderna och samhället. Bolåneverksamhetens miljöarbete är direkt kopplat till den gemensamma miljöpolicyn. Bolåneinstitutet kan främst påverka miljön vid kreditgivningen, pappersutskick i kommunikationen och produkthanteringen med kund och genom styrning till digitala tjänster.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Verksamheten kännetecknas av en låg riskprofil. Länsförsäkringar Hypotek är exponerat mot ett antal risker, som främst består av kreditrisker, refinansieringsrisker och marknadsrisker. Det makroekonomiska läget i Sverige är avgörande för kreditriskerna då all utlåning är i Sverige. Marknadsriskerna är främst ränterisker. Kreditförlusterna är fortsatt låga och verksamhetens refinansiering fungerade väl under året.

För information om verksamhetens risker, risk- och kapitalhantering samt principer för riskstyrning, se not 3 Risker och kapitaltäckning på sidan 25.

Förväntningar avseende den framtida utvecklingen

Länsförsäkringar Hypotek har för avsikt att följa den strategiska inriktningen med tillväxt under lönsamhet med en hög kreditkvalitet och en fortsatt god kapitalisering. Tillväxten i utlåningen sker med beaktande av förändringar i omvärlden, det finansiella läget och förutsättningarna på kapitalmarknaden. En god likviditet kommer att upprätthållas. Marknadsstrategin är fortsatt att bearbeta länsförsäkringsbolagens kunder.

Händelser efter årets utgång

Inga väsentliga händelser har skett efter årets utgång.

Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

	Kronor
Övriga reserver	109 896 000
Balanserade vinstmedel	5 514 366 000
Årets resultat	211 175 000
Att disponera	5 835 437 000

Styrelsen föreslår att till nästa år balanseras 5 835 437 000 kronor.

Beträffande bolagets redovisade resultat, ekonomiska ställning och medelantalet anställda hänvisas till resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalyser, förändring av eget kapital samt noter på sidorna 18–42. Beträffande femårsöversikten hänvisas till sidan 13. I årsredovisningen anges samtliga belopp i miljoner kronor där inget annat anges.

RATING

Bolag	Institut	Långfristig rating	Kortfristig rating
Länsförsäkringar Hypotek[1)]	Standard & Poor's	AAA/Stable	–
Länsförsäkringar Hypotek[1)]	Moody's	Aaa	–
Länsförsäkringar Bank	Standard & Poor's	A/Stable	A–1(K–1)
Länsförsäkringar Bank	Moody's	A3/Stable	P–2

[1)] Avser bolagets säkerställda obligationer

Femårsöversikt

Mkr	2014	2013	2012	2011	2010
RESULTATRÄKNING					
Ränteintäkter	5 603,6	6 337,4	7 205,9	6 891,7	4 018,9
Räntekostnader	–4 602,6	–5 485,1	–6 410,3	–6 385,3	–3 613,1
Räntenetto	**1 001,0**	**852,3**	**795,6**	**506,4**	**405,8**
Provisionsnetto	–564,4	–346,1	–385,2	–248,6	–198,2
Nettoresultat av finansiella poster	48,6	–105,4	2,4	4,5	8,0
Övriga rörelseintäkter	0,4	0,4	0,1	0,4	0
Summa rörelseintäkter	**485,6**	**401,2**	**412,9**	**262,7**	**215,6**
Personalkostnader	–14,6	–14,8	–12,9	–13,6	–10,4
Övriga administrationskostnader	–76,5	–74,6	–78,2	–64,4	–57,0
Avskrivningar	–0,1	–0,1	–0,1	0	–
Summa rörelsekostnader	**–91,2**	**–89,5**	**–91,2**	**–78,0**	**–67,4**
Resultat före kreditförluster	**394,4**	**311,7**	**321,7**	**184,7**	**148,2**
Kreditförluster, netto	10,7	–6,6	–2,3	4,0	3,3
Rörelseresultat	**405,1**	**305,1**	**319,4**	**188,7**	**151,5**
Bokslutsdispositioner	–116,8	–65,0	–	–	–
Skatt på årets resultat	–77,1	–80,6	–62,1	–39,2	–46,7
Årets resultat	**211,2**	**159,5**	**257,3**	**149,5**	**104,8**
BALANSRÄKNING					
Tillgångar					
Belåningsbara statsskuldförbindelser	0,0	1 491,9	1 544,9	8 341,5	2 820,7
Utlåning till kreditinstitut	2 488,8	4 710,0	1 696,2	1 912,1	8 155,8
Utlåning till allmänheten	126 127,9	112 143,4	101 434,4	88 625,0	79 666,7
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12 391,9	15 375,9	18 218,7	14 504,5	12 483,3
Derivat	4 827,5	1146,2	1 746,4	1 470,3	995,9
Övriga tillgångar och upplupna intäkter	2 407,7	2 341,4	2 678,0	2 558,4	1 547,1
Summa tillgångar	**148 243,8**	**137 208,8**	**127 318,6**	**117 411,8**	**105 669,5**
Skulder och eget kapital					
Skulder till kreditinstitut	32 637,1	26 437,8	22 984,2	19 985,7	17 844,4
Emitterade värdepapper	100 888,0	98 989,5	90 962,4	85 396,2	79 695,4
Derivat	1 747,1	2 538,0	2 824,3	2 237,8	1 864,8
Övriga skulder och upplupna kostnader	6 368,2	3 445,5	5 155,2	4 949,5	2 141,4
Avsättningar	0,8	0,7	0,5	–	0,2
Efterställda skulder	501,0	501,0	501,0	501,0	501,0
Obeskattade reserver	181,8	65,0	–	–	–
Eget kapital	5 919,8	5 231,3	4 891,0	4 341,6	3 622,3
Summa skulder och eget kapital	**148 243,8**	**137 208,8**	**127 318,6**	**117 411,8**	**105 669,5**
NYCKELTAL					
Räntabilitet på eget kapital, %	5,5	4,8	5,2	3,6	3,5
Avkastning på totalt kapital, %	0,29	0,23	0,26	0,17	0,15
Placeringsmarginal, %	0,71	0,64	0,65	0,45	0,40
K/I-tal före kreditförluster	0,19	0,22	0,22	0,30	0,31
K/I-tal efter kreditförluster	0,17	0,24	0,23	0,28	0,30
Kapitaltäckningsgrad enligt Basel III, %	23,8	25,3[1]	24,2[1]	22,8[1]	22,3[1]
Primär- och kärnprimärkapitalrelation enligt Basel III, %	21,9	23,4[1]	22,3[1]	20,6[1]	19,7[1]
Andel osäkra fordringar, netto %	0,00	0,01	0,00	0,00	0,01
Reserver i förhållande till utlåning, %	0,03	0,04	0,04	0,04	0,05
Kreditförlustnivå i förhållande till utlåning, %	–0,01	0,01	0,00	0,00	0,00

[1] Enligt Basel II

BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT

Inledning

Länsförsäkringar Hypotek AB (Länsförsäkringar Hypotek) är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar Bank AB (publ) som i sin tur är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB (publ). Länsförsäkringar AB med dotterbolag och ägare utgör tillsammans länsförsäkringsgruppen.

Länsförsäkringar Hypotek är ett publikt aktiebolag med obligationer noterade på Nasdaq Stockholm, Luxembourg Stock Exchange och SIX Swiss Exchange.

Bolagsstyrning

Länsförsäkringar Hypotek, med Länsförsäkringar Bank som moderbolag, och systerföretagen Länsförsäkringar Fondförvaltning AB (publ) och Wasa Kredit AB, utgör operativt affärsenhet Bank inom Länsförsäkringar AB-koncernen.

Länsförsäkringar AB-koncernen har ett företagsstyrningssystem vilket tar sin utgångspunkt i Länsförsäkringar ABs uppdrag från ägarna. Inom ramen för företagsstyrningssystemet ska Länsförsäkringar Hypotek säkerställa en tillfredsställande styrning och ledning av bolaget.

Företagsstyrningssystemet omfattar ett antal komponenter såsom organisationsstruktur med beslutsordning och fördelning av ansvar och uppgifter, riskhanteringssystem och system för intern kontroll. Riskhanteringssystemet ska bland annat säkerställa att Länsförsäkringar Hypotek fortlöpande kan identifiera, värdera, övervaka, hantera och rapportera risker. Den interna kontrollen är baserad på ett system med tre försvarslinjer. Första försvarslinjen består av verksamheten, andra försvarslinjen av kontrollfunktionerna Compliance och Riskcontrol och tredje försvarslinjen av Internrevision. Andra försvarslinjen ska vara oberoende i förhållande till första försvarslinjen och tredje försvarslinjen ska vara oberoende i förhållande till första och andra försvarslinjen.

Andra komponenter i företagsstyrningssystemet är strukturen för det interna regelverket, principer för utläggning av verksamhet, krav på lämplighet avseende anställda och styrelseledamöter samt kontinuitetsplaner.

Aktieägare och bolagsstämma

Aktieägaren utövar sin rösträtt på bolagsstämman, som är högsta beslutande organ. Normalt hålls en bolagsstämma per år, årsstämman. Länsförsäkringar Bank AB innehar 100 procent av kapitalet och rösterna och röstar vid stämman för det fulla antalet ägda aktier.

På bolagsstämman fattas beslut avseende årsredovisningen, val av styrelse och revisorer, arvode och annan ersättning till styrelseledamöter och revisorer samt andra väsentliga frågor i enlighet med lag och bolagsordning. Verkställande direktören för moderbolaget Länsförsäkringar Bank AB lämnar, i samråd med koncernchefen för Länsförsäkringar AB, förslag till styrelse och revisorer i Länsförsäkringar Hypotek samt förslag om ersättning till dessa.

En lämplighetsbedömning av ledamöter som föreslås till styrelsen genomförs, varvid tillämpas gällande riktlinjer för lämplighetsbedömning av styrelseledamöter i LFABs dotterbolag samt särskilda process- och rutinbeskrivningar. Vid rekrytering av nya styrelseledamöter inför årsstämman 2015 ska även tillämpas den under 2014 av Länsförsäkringar AB fastställda mångfaldspolicyn enligt vilken åtminstone ålder, kön, geografiskt ursprung samt utbildnings- och yrkesbakgrund ska beaktas i syfte att främja oberoende åsikter och kritiskt ifrågasättande i styrelsen.

Styrelsen

Styrelsen för Länsförsäkringar Hypotek utses av årsstämman och ska enligt bolagsordningen bestå av fem till tio bolagsstämmovalda ordinarie ledamöter med högst tre suppleanter. Ledamöterna väljs för en mandattid om två år. Verkställande direktören ingår inte i styrelsen. Länsförsäkringar Hypotek har ingen tidsgräns för hur många mandatperioder en ledamot får sitta i styrelsen och ingen åldersgräns för styrelseledamöterna. Styrelsens ordförande utses av årsstämman. Verkställande direktören, vice verkställande direktören och styrelsens sekreterare närvarar vid styrelsens sammanträden utom vid ärenden då jäv kan föreligga eller det i övrigt är olämpligt att de närvarar. I övrigt närvarar föredraganden under sina respektive föredragningar. Styrelsen består för närvarande av fem ordinarie ledamöter. Styrelsens ordförande är verkställande direktören i Länsförsäkringar Bank AB. En närmare presentation av ledamöterna finns på sidan 45.

Styrelsens ansvar

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning och ska handlägga och fatta beslut i frågor av väsentlig betydelse och av övergripande natur kring bolagets verksamhet. Styrelsen utser, utvärderar och entledigar verkställande direktören, fastställer en ändamålsenlig operativ organisation och verksamhetens mål och strategier samt ser till att det finns effektiva system för intern kontroll och riskhantering.

Styrelsen fastställer varje år en arbetsordning för sitt arbete. Arbetsordningen innehåller bland annat styrelsens, ordförandens och ledamöternas ansvar och uppgifter, arbetsfördelningen inom styrelsen, lägsta antalet styrelsesammanträden, rutiner för verksamhetsrapportering och finansiell rapportering, rutiner i övrigt för styrelsesammanträden vad gäller kallelser och utformning av material samt bestämmelser om jäv.

Styrelsen ska kontinuerligt hålla sig underrättad om bolagets utveckling för att fortlöpande kunna bedöma bolagets ekonomiska situation och finansiella ställning. Styrelsen har genom arbetsordningen och en rapportinstruktion fastställt att ekonomisk rapportering ska ske regelbundet vid styrelsesammanträden.

Styrelsen ska vidare regelbundet behandla och utvärdera bolagets riskut-

veckling och riskhantering. Under året följer styrelsen regelbundet upp resultat, affärsvolymer, finansiell ställning och utveckling av risker i förhållande till affärsplan och prognoser. Styrelsen får regelbundet rapporter från Compliance, Riskcontrol och Internrevision. Styrelsen följer löpande upp aktuella ärenden hos myndigheter.

Styrelsen har inrättat ett ersättningsutskott med uppgift att bereda frågor om ersättning till verkställande direktören och övriga i den verkställande ledningen och ersättning till anställda som har det övergripande ansvaret för någon av bolagets kontrollfunktioner samt bereda beslut om åtgärder för att följa upp tillämpningen av ersättningspolicyn. Vid det ordinarie styrelsesammanträdet som hölls närmast efter årsstämman 2014 utsågs Rikard Josefson till ordförande och Christer Malm till ledamot i ersättningsutskottet.

Verkställande direktör och företagsledning

Anders Borgcrantz är verkställande direktör i Länsförsäkringar Hypotek sedan 2005. Anders Borgcrantz är född 1961 och har arbetat inom bank- och finanssektorn sedan 1985.

Länsförsäkringar Hypotek ingår i Finansavdelningen i affärsenhet Banks operativa organisation.

VD, finanschefen i Länsförsäkringar Hypotek samt de emissionsansvariga för den säkerställda verksamheten och den registeransvarige för den säkerställda verksamheten är anställda i Länsförsäkringar Hypotek.

Övriga delar av Länsförsäkringar Hypoteks verksamhet är utlagd till Länsförsäkringar AB-koncernen enligt särskilda uppdragsavtal.

Kontrollfunktioner

Internrevision

Internrevision är en oberoende granskningsfunktion som utgör styrelsens stöd i utvärderingen av företagsstyrningssystemet, inklusive organisationens riskhantering, styrning och kontroller. Internrevision ska genom granskning utvärdera om och kvalitetssäkra att verksamhetens övergripande interna styrning och kontrollsystem bedrivs på ett effektivt sätt och att den samlade rapporteringen till styrelsen ger en korrekt och heltäckande bild av verksamheten, att verksamheten bedrivs enligt gällande interna och externa regler samt att styrelsens beslut och intentioner efterlevs. Styrelsen har fastställt en särskild instruktion för Internrevision. Internrevision rapporterar till styrelsen i Länsförsäkringar Hypotek.

Compliance

Compliance har en stödjande och kontrollerande roll i syfte att säkerställa att verksamheten bedrivs med god regelefterlevnad. Funktionen ska identifiera och informera om bland annat risker som kan uppkomma till följd av bristande regelefterlevnad, biträda vid utformning av interna regler, följa upp regelefterlevnaden och säkerställa att verksamheten informeras om nya och ändrade regler. Rapportering av compliancerisker och vidtagna åtgärder sker regelbundet till verkställande direktören och styrelsen. Inom Compliance finns även funktionen för motverkande av penningtvätt.

Riskcontrol

Riskcontrol är en funktion för kontroll och analys av Länsförsäkringar Hypoteks samtliga risker. Riskcontrol har en oberoende ställning gentemot den affärsdrivande verksamheten som funktionen kontrollerar. Funktionen leds av en riskchef. Rapportering av risker och vidtagna åtgärder sker kontinuerligt till verkställande direktören och styrelsen.

Lämplighetsbedömning av styrelse och vd

I samband med att styrelseledamöter och vd tillsätts genomförs en lämplighetsbedömning. En bedömning genomförs även årligen och vid behov i syfte att säkerställa att personerna i ovan nämnda befattningar vid var tid är lämpliga för sina uppdrag. Lämplighetsbedömningen genomförs i enlighet med fastställda riktlinjer för lämplighetsbedömning. Lämplighetsbedömningen görs med beaktande av personens kvalifikationer, kunskaper och erfarenhet samt anseende och integritet.

Bedömningen av styrelseledamöter baseras på underlag från personen som lämplighetsbedömningen avser. Med utgångspunkt från Länsförsäkringar Hypoteks verksamhet, utvecklingsskede och förhållanden i övrigt beaktas vid bedömningen bland annat relevant utbildning och erfarenhet samt yrkesmässig erfarenhet från ledande positioner. Utöver de enskilda styrelseledamöternas kvalifikationer, kunskaper och erfarenhet bedöms även om styrelsen som helhet har den kompetens som krävs för att leda och styra bolaget.

Om en bedömning leder till att en person inte anses lämplig ska denne inte utses eller anställas. Om en redan tillsatt person, vid en lämplighetsbedömning, inte längre anses lämplig för sitt uppdrag ska Länsförsäkringar Hypotek vidta åtgärder för att se till att personen i fråga antingen uppfyller kraven på lämplighet eller ersätts.

Bedömningen är att samtliga styrelseledamöter och vd väl uppfyller kraven på kvalifikationer, kunskap och erfarenhet samt anseende och integritet.

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Intern kontroll finansiell rapportering (IKFR) är en process för att utvärdera den finansiella rapporteringens tillförlitlighet. Arbetet med denna process påbörjades 2013 och verksamheten arbetar kontinuerligt med att utveckla metodiken. IKFR processen utförs i en årlig cykel vilken framgår av bilden nedan.

2. Validera designen av förväntade kontroller

Intern kontroll finansiell rapportering innefattar koncernövergripande kontroller samt process- och IT kontroller. Syftet med kontrollerna är att reducera risken för fel i de finansiella rapporterna.

Kontrollstrukturen kommuniceras löpande till de personer som berörs inom organisationen för att tydliggöra ansvarsfördelningen.

3. Planera aktiviteter för övervakning och revision

En plan för den kvartalsvisa självrapporteringen tas fram och kommuniceras med verksamheten. I planen anges när rapportering ska ske, vilka kontroller som ska rapporteras samt vem som ansvarar för rapporteringen. IKFR kommer att vara föremål för granskning av både intern- och externrevision. Under 2014 hölls det första årliga mötet för att koordinera intern- och externrevisorernas granskningsinsatser.

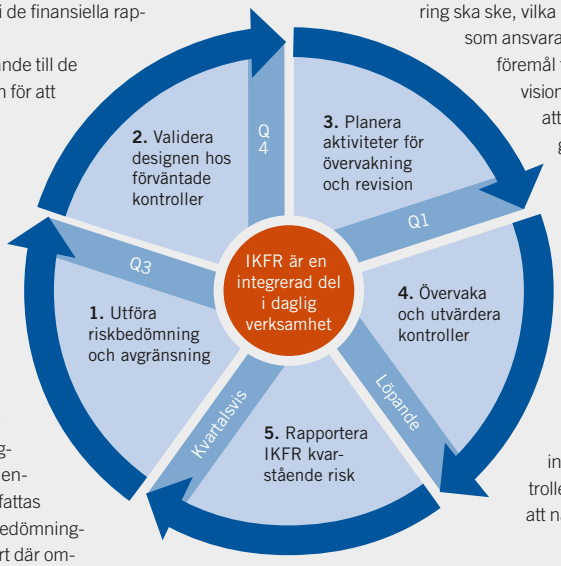

1. Utföra riskbedömningar och definiera avgränsning/ omfattning

Årligen genomförs riskbedömningar på koncern och legal enhetsnivå för att identifiera väsentliga risker för fel i den finansiella rapporteringen. Riskbedömningen ligger till grund för att bestämma vilka enheter, processer och system som ska omfattas av IKFR-processen. Slutsatsen från riskbedömningen sammanfattas i en årlig scopingrapport där omfattningen och målbilden för det kommande året beskrivs.

4. Övervaka och utvärdera kontroller

Övervakning utgörs av till exempel av kvartalsvis självrapportering av utförda kontroller. Genom övervakning kan svagheter i IKFR processen identifieras, kompenserande kontroller genomföras och förbättringsåtgärder vidtas. I arbetet ingår också att utvärdera och bedöma kontrollerna och dess effektivitet. Målsättningen är att nå en övervakad nivå.

5. Rapportera IKFR kvarstående risk

Resultatet från självrapporteringen sammanställs och analyseras för att bedöma risken för fel i den finansiella rapporteringen. Detta summeras i en rapport. Av rapporten framgår den kvarstående risken efter självrapporteringen och vilka kompenserade kontroller som vidtagits av verksamheten för att minska risken i den finansiella rapporteringen. Rapporten bidrar till transparens inom organisationen samt visar hur arbetet med implementering av IKFR framskrider. Rapporten är också ett viktigt underlag för prioriteringar i det fortsatta arbetet.

Utöver ovanstående process utför internrevision en oberoende granskning av utvalda risker och kontroller inom IKFR i enlighet med den plan som fastställs av revisionsutskottet. Resultatet av internrevisions granskning rapporteras tillsammans med rekommendationer löpande till styrelse.

Finansiella rapporter

Resultaträkning 18
Rapport över totalresultat 18
Balansräkning 18
Kassaflödesanalys 19
Rapport över förändringar i eget kapital 19

Not 1 Företagsinformation 20
Not 2 Redovisningsprinciper 20
Not 3 Risker och kapitaltäckning 26
Not 4 Segmentsredovisning 36
Not 5 Ränteintäkter 36
Not 6 Räntekostnader 36
Not 7 Provisionsintäkter 36
Not 8 Provisionskostnader 36
Not 9 Nettoresultat av finansiella poster 36
Not 10 Övriga rörelseintäkter 36
Not 11 Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar 36
Not 12 Övriga administrationskostnader 38
Not 13 Ersättning till revisorerna 38
Not 14 Av- och nedskrivningar av materiella tillgångar 38
Not 15 Kreditförluster och osäkra lånefordringar 38
Not 16 Skatt 39
Not 17 Belåningsbara statsskuldförbindelser 39
Not 18 Utlåning till kreditinstitut 39
Not 19 Utlåning till allmänheten 39
Not 20 Obligationer och andra räntebärande värdepapper 39
Not 21 Derivat 39
Not 22 Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljen 40
Not 23 Materiella tillgångar 40
Not 24 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter 40
Not 25 Skulder till kreditinstitut 40
Not 26 Emitterade värdepapper 40
Not 27 Övriga skulder 40
Not 28 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter 40
Not 29 Avsättningar 40
Not 30 Efterställda skulder 40
Not 31 Obeskattade reserver 40
Not 32 Eget kapital 41
Not 33 Ställda säkerheter, eventualförpliktelser och åtaganden 41
Not 34 Klassficering av finansiella tillgångar och skulder 41
Not 35 Värderingsmetoder för verkligt värde 42
Not 36 Upplysningar om kvittning 43
Not 37 Upplysningar om närstående, prissättning och avtal 43
Not 38 Händelser efter balansdagen 43

Styrelsens intygande 44

Resultaträkning

Mkr	Not	2014	2013
Ränteintäkter	5	5 603,6	6 337,4
Räntekostnader	6	–4 602,6	–5 485,1
Räntenetto		1 001,0	852,3
Provisionsintäkter	7	2,0	2,1
Provisionskostnader	8	–566,4	–348,2
Nettoresultat av finansiella poster	9	48,6	–105,4
Övriga rörelseintäkter	10	0,4	0,4
Summa rörelseintäkter		**485,6**	**401,2**
Personalkostnader	11	–14,6	–14,8
Övriga administrationskostnader	12,13	–76,5	–74,6
Av- och nedskrivningar av materiella tillgångar	14	–0,1	–0,1
Summa rörelsekostnader		**–91,2**	**–89,5**
Resultat före kreditförluster		**394,4**	**311,7**
Kreditförluster netto	15	10,7	–6,6
Rörelseresultat		**405,1**	**305,1**
Bokslutsdispositioner	31	–116,8	–65,0
Skatt	16	–77,1	–80,6
Årets resultat		**211,2**	**159,5**

Rapport över totalresultat

Mkr	Not	2014	2013
Årets resultat		**211,2**	**159,5**
Övrigt totalresultat			
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat			
Kassaflödessäkringar			
Periodens värdeförändring		839,6	–
Omklassificering till resultaträkningen		–775,7	–
Förändring i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas			
Periodens värdeförändring		–14,3	–11,6
Omklassificering realiserade värdepapper		11,1	–13,0
Skatt hänförlig till poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat		–13,3	5,4
Årets övriga totalresultat netto efter skatt		**47,4**	**–19,2**
Årets totalresultat		**258,6**	**140,3**

Balansräkning

Mkr	Not	2014-12-31	2013-12-31
TILLGÅNGAR			
Belåningsbara statsskuldförbindelser	17	0,0	1 491,9
Utlåning till kreditinstitut	18	2 488,8	4 710,0
Utlåning till allmänheten	19	126 127,9	112 143,4
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	20	12 391,9	15 375,9
Derivat	21	4 827,5	1 146,2
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljen	22	980,7	486,0
Materiella tillgångar	23	0,5	0,5
Övriga tillgångar		53,9	0,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	1 372,6	1 854,9
SUMMA TILLGÅNGAR		**148 243,8**	**137 208,8**
SKULDER, AVSÄTTNINGAR OCH EGET KAPITAL			
Skulder till kreditinstitut	25	32 637,1	26 437,8
Emitterade värdepapper	26	100 888,0	98 989,5
Derivat	21	1 747,1	2 538,0
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljen	22	3 634,3	599,7
Övriga skulder	27	122,3	51,7
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	2 611,6	2 794,1
Avsättningar	29	0,8	0,7
Efterställda skulder	30	501,0	501,0
Summa skulder och avsättningar		**142 142,2**	**131 912,5**
Obeskattade reserver	31	**181,8**	**65,0**
Eget kapital	32		
Aktiekapital, 70 335 aktier		70,3	70,3
Reservfond		14,1	14,1
Fond för verkligt värde		109,9	62,5
Balanserade vinstmedel		5 514,3	4 924,9
Årets resultat		211,2	159,5
Summa eget kapital		**5 919,8**	**5 231,3**
SUMMA SKULDER, AVSÄTTNINGAR OCH EGET KAPITAL		**148 243,8**	**137 208,8**
Ställda säkerheter, eventualförpliktelser och åtaganden	33		
För egna skulder ställda säkerheter/panter		128 742,0	120 780,3
Övriga ställda säkerheter/panter		Inga	Inga
Eventualförpliktelser		3 360,6	2 930,6
Övriga åtaganden		7 276,6	4 308,2
Övriga noter			
Företagsinformation	1		
Redovisningsprinciper	2		
Risker och kapitaltäckning	3		
Segmentsredovisning	4		
Klassificering av finansiella tillgångar och skulder	34		
Värderingsmetoder för verkligt värde	35		
Upplysning om kvittning	36		
Upplysningar om närstående	37		
Händelser efter balansdagen	38		

Kassaflödesanalys (indirekt metod)

Mkr	2014	2013
Likvida medel vid årets början	**7,2**	**6,9**
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat före skatt	405,1	305,1
Justering av poster som inte ingår i kassaflödet	183,2	46,3
Förändring av den löpande verksamhetens tillgångar		
Förändring av belåningsbara statsskuldförbindelser	1 468,2	28,7
Förändring av utlåning till kreditinstitut	1 026,8	–3 013,3
Förändring av utlåning till allmänheten	–13 976,3	–10 720,8
Förändring av obligationer och andra räntebärande värdepapper	3 149,1	2 631,3
Förändring av derivat	–	347,9
Förändring av övriga tillgångar	–144,5	–48,7
Förändring av den löpande verksamhetens skulder		
Förändring av skulder till kreditinstitut	7 399,2	2 912,7
Förändring av emitterade värdepapper	–28,9	7 473,2
Förändring av övriga skulder	70,6	43,9
Förändring av derivat	22,3	41,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**–425,2**	**47,3**
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella tillgångar	–0,2	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**–0,2**	**0,0**
Finansieringsverksamheten		
Erhållna aktieägartillskott	430,0	200,0
Lämnade koncernbidrag	–	–247,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**430,0**	**–47,0**
Årets kassaflöde	**4,6**	**0,3**
Likvida medel vid årets slut	**11,8**	**7,2**
Poster som inte ingår i kassaflödet		
Förändring övervärde finansiella tillgångar	2,3	2,3
Övriga orealiserade värdepappersförändringar netto	–108,6	57,1
Förändring nedskrivning kreditförluster exklusive återvinningar	–10,5	9,5
Förändring av upplupna kostnader/intäkter	299,8	–22,9
Avsättningar	0,1	0,0
Övrigt	0,1	0,0
Summa poster som inte ingår i kassaflödet	**183,2**	**46,0**
Likvida medel består av:		
Utlåning till kreditinstitut betalbar vid anfordran	11,8	7,2
Summa likvida medel	**11,8**	**7,2**
Erhållna räntor uppgår till	6 069,5	6 350,1
Erlagda räntor uppgår till	5 125,1	5 517,8
Betald inkomstskatt uppgår till	0,0	0,0

Likvida medel definieras som utlåning och skulder till kreditinstitut betalbara på anfordran.

Rapport över förändringar i eget kapital

Mkr	Aktie-kapital	Reserv-fond	Fond för verkligt värde	Säkrings-reserv	Balans-erade vinst-medel	Årets resultat	Totalt
Ingående balans 2013-01-01	**70,3**	**14,1**	**81,7**		**4 467,6**	**257,3**	**4 891,0**
Årets resultat						159,5	159,5
Årets övriga totalresultat			–19,2				–19,2
Årets totalresultat			*–19,2*			*159,5*	*140,3*
Enligt beslut på bolagsstämma					257,3	–257,3	0,0
Lämnade koncernbidrag							
Skatteeffekt av lämnade koncernbidrag							
Erhållet villkorat aktieägartillskott					200,0		200,0
Utgående balans 2013-12-31	**70,3**	**14,1**	**62,5**		**4 924,9**	**159,5**	**5 231,3**
Ingående balans 2014-01-01	**70,3**	**14,1**	**62,5**	**0**	**4 924,9**	**159,5**	**5231,3**
Årets resultat						211,2	211,2
Årets övriga totalresultat			–2,5	49,9			47,4
Årets totalresultat			*–2,5*	*49,9*		*211,2*	*258,6*
Enligt beslut på bolagsstämma					159,5	–159,5	0,0
Erhållet villkorat aktieägartillskott					430,0		430,0
Utgående balans 2014-12-31	**70,3**	**14,1**	**60,0**	**49,9**	**5 514,3**	**211,2**	**5 919,8**

Noter till de finansiella rapporterna

(Belopp i Mkr om inget annat anges)

1 FÖRETAGSINFORMATION

Årsredovisningen för Länsförsäkringar Hypotek AB (publ) (org nr 556244-1781) avges per 31 december 2014. Länsförsäkringar Hypotek AB (publ) är ett svenskregistrerat bolåneinstitut med säte i Stockholm, adressen till huvudkontoret är Tegeluddsvägen 11–13. Bolaget är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar Bank AB (publ) (org nr 516401-9878) med säte i Stockholm, som upprättar koncernredovisning för den minsta koncernen i vilken Länsförsäkringar Hypotek AB (publ) ingår som dotterbolag. Länsförsäkringar Hypotek AB (publ) ingår i en koncern där Länsförsäkringar AB (publ) (org nr 556549-7020) med säte i Stockholm upprättar koncernredovisning för den största koncernen i vilken bolaget ingår som dotterdotterbolag.

Årsredovisningen för Länsförsäkringar Hypotek AB (publ) godkändes av styrelsen och verkställande direktören för utfärdande den 12 februari 2015. Årsredovisningen fastställs slutligen av bolagets årsstämma den 18 maj 2015.

2 REDOVISNINGSPRINCIPER

Överensstämmelse med normgivning och lag

Länsförsäkringar Hypotek upprättar sin redovisning i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25) samt rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer från Rådet för finansiell rapportering.

Bolaget tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS och med detta avses standarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS 2008:25. Detta innebär att samtliga av EU antagna IFRS och tolkningsuttalanden tillämpas om inte annat anges så långt det är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen samt med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Förutsättningar vid upprättande av de finansiella rapporterna

Länsförsäkringar Hypoteks funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer där bolaget bedriver sin verksamhet, vilket innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp är avrundade till närmaste miljoner kronor om inte annat anges.

Redovisningen är baserad på historiska anskaffningsvärden. Finansiella tillgångar och skulder är redovisade till upplupet anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde, se noten värderingsmetoder för verkligt värde, eller när säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna om inte annat anges.

Bedömningar och uppskattningar

Upprättande av redovisning i enlighet med lagbegränsad IFRS kräver att ledningen gör uppskattningar och bedömningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av de intäkter, kostnader, tillgångar, skulder och eventualförpliktelser som presenteras i redovisningen. Dessa uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och grundar sig på den bästa informationen som fanns tillgänglig på balansdagen. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningarna och bedömningarna ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Kritiska bedömningar vid tillämpning av bolagets redovisningsprinciper

Bolagsledningen har med revisionsutskottet diskuterat utvecklingen, valet och upplysningarna avseende bolagets viktiga redovisningsprinciper och uppskattningar samt tillämpningen av dessa principer och uppskattningar. De kritiska bedömningar som gjorts vid tillämpningen och valet av bolagets redovisningsprinciper är främst hänförliga till:

- Val av kategorier och värderingsmetoder för finansiella instrument.Dessa beskrivs i avsnittet nedan.
- Bolagets ersättningar till länsförsäkringsbolagen, vilka bolaget har valt att redovisa som provisionskostnader. Länsförsäkringsbolagen ersätts för sitt arbete med Länsförsäkringar Hypoteks kundrelaterade frågor inom respektive länsförsäkringsbolags geografiska verksamhetsområde, se noten Provisionskostnader.

Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar

Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar utgörs främst av behovet av reservering för kreditförluster. Lån som identifierats som individuellt osäkra, och därmed bör reserveras, värderas till nuvärdet av framtida kassaflöden diskonterat med den ursprungliga effektivräntan. Som stöd för bedömningar av förväntade framtida kassaflöden används i första hand information och data som samlats inom ramen för koncernens modell för intern riskklassificering.

Denna information har justerats för en rad faktorer för att ge neutrala estimat av förväntade kassaflöden. I andra hand används andra modeller baserade på historiska erfarenheter. För de krediter som inte bedömts ha något individuellt reserveringsbehov identifieras och värderas reserveringsbehovet på gruppvis nivå. I första hand används en metod utifrån den information som samlats in och bearbetats inom ramen för kapitaltäckningsarbetet och i andra hand baseras uppskattningarna på historiska värden och erfarenhetsmässiga justeringar av dessa till aktuell situation.

Att fastställa inträffad förlusthändelse för grupp av fordringar medför större osäkerhet då ett flertal olika händelser kan ha påverkan.

För ytterligare beskrivning se avsnittet Utlåning under redovisningsprinciper.

Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller ändrade IFRS och tolkningar

Nedan beskrivs vilka ändringar som bolaget tillämpar från och med 1 januari 2014. Övriga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 2014 har inte haft någon väsentlig effekt på bolagets redovisning.

Klassificering av finansiella instrument

Ändringen i IAS 32 Finansiella instrument: klassificering avser förtydliganden avseende reglerna för när kvittning av finansiella tillgångar och skulder får ske. De får endast kvittas i balansräkningen om det finns en legal rätt att kvitta beloppen och avsikten är att reglera posterna med ett nettobelopp eller att avsikten är att samtidigt sälja tillgången och reglera skulden. Ändringen har inte haft någon påverkan på bolagets redovisning.

Säkringsredovisning

Ändringen av IAS 39 rörande novering av OTC-derivat från flera motparter i derivatavtalen till en central motpart innebär att företag kan fortsätta med säkringsredovisning trots att motparten i derivatkontraktet har änd-

rats på grund av lagstiftning. Motivet till denna ändring för OTC derivat är att reglerna har ändrats i många länder så att det nu är tvingande att notera vissa OTC derivat till en central motpart. Ändringen har inte påverkat bolagets redovisning.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Nedanstående nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden träder i kraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter.

IFRS 9 Finansiella instrument kommer att ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. IASB har färdigställt IFRS 9 som innehåller nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande nedskrivningsmodell och förenklade förutsättningar för säkringsredovisning. IFRS 9 träder ikraft 1/1 2018 och tidigare tillämpning är tillåten givet att EU antar standarden. EU planerar att godkänna standarden under 2015.

De kategorier för finansiella tillgångar som finns i IAS 39 ersätts av tre kategorier där värdering antingen sker till upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via övrigt totalresultat eller verkligt värde via resultatet.

Indelningen i de tre kategorierna görs utifrån företagets affärsmodell för de olika innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till. Fair value option är möjlig att tillämpa för skuldinstrument i de fall detta eliminerar eller väsentligen reducerar en missmatchning i redovisningen. För eget kapitalinstrument är utgångpunkten att värdering ska ske till verkligt värde via resultatet med en valmöjlighet att istället redovisa värdeförändringar som inte innehas för handel i övrigt totalresultat. Regler kring finansiella skulder överensstämmer huvudsakligen med reglerna i IAS 39 förutom finansiella skulder som frivilligt värderas till verkligt värde enligt Fair value option. För dessa skulder ska värdeförändringen delas upp på förändringar som är hänförliga till egen kreditvärdighet respektive på förändringar i referensränta.

Nedskrivningsmodellen kräver redovisning av ett års förväntad förlust redan vid den initiala redovisningen och vid en väsentlig ökning av kreditrisken ska nedskrivningsbeloppet motsvara de kreditförluster som förväntas uppkomma under den återstående löptiden. Reglerna kring säkringsredovisning innebär bland annat förenklingar av effektivitetstester samt utökning av vad som är tillåtna säkringsinstrument och säkrade poster.

Företagets utvärdering av effekterna av IFRS 9 är ännu inte avslutad. Företaget har inte heller beslutat om de nya principerna ska börja tillämpas i förtid eftersom IFRS 9 ännu inte godkänts för tillämpning inom EU. Utöver ovanstående väntas inte de nya eller reviderade IFRS och tolkningar som ännu inte trätt i kraft få någon väsentlig effekt på de finansiella rapporterna.

Beskrivning av väsentliga redovisningsprinciper

Aktieägartillskott

Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning inte erfordras.

Koncernbidrag

Koncernbidrag som lämnats och erhållits redovisas direkt mot balanserade vinstmedel efter avdrag för dess aktuella skatteeffekt.

Närstående

Som närstående juridiska personer till Länsförsäkringar Hypotek AB räknas bolag inom Länsförsäkringar Bankkoncernen, Länsförsäkringar AB-koncernen, bolag inom Länsförsäkringar Livkoncernen, länsförsäkringsbolag, intressebolag till Länsförsäkringar AB-koncernen samt övriga närstående som består av Länsförsäkringar Mäklarservice AB, Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB, Länsförsäkringar PE Holding AB (publ), Humlegården Holding I AB, Humlegården Holding II AB, Humlegården Holding III AB samt Humlegården Fastigheter AB. Närstående nyckelpersoner är styrelseledamöter och ledande befattningshavare och nära familjemedlemmar till dessa personer.

Bedömningen av om en närståenderelation föreligger eller inte har utöver ägandet grundats på förhållandets ekonomiska innebörd. Därför ingår de 23 länsförsäkringsbolagen med dotterbolag och 16 socken- och häradsbolag, som tillsammans äger Länsförsäkringar AB till 100 procent. Koncernen har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandahålla sådan service till länsförsäkringsbolagen, som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas gemensamt inom Länsförsäkringar AB-koncernen.

Rörelsesegment

Bolaget bedriver bolåneverksamhet i Sverige. Vid uppföljning och rapportering till bolagets högste verkställande beslutsfattare följs verksamheten upp som en helhet. Följaktligen utgör verksamheten ett rörelsesegment. Inga kunder står ensamma för mer än 10 procent eller mer av bolagets intäkter.

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan med den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan med den valutakurs som föreligger på balansdagen. Icke monetära tillgångar och skulder räknas om till transaktionsdagens kurs.

Valutakursdifferenser som uppstår på grund av omräkning av balansposter i utländsk valuta redovisas i resultaträkningen som valutakursvinster eller -förluster.

Intäkter

En intäkt redovisas när

- inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt
- det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen kommer att tillfalla bolaget
- de utgifter som uppkommit och de utgifter som återstår för att slutföra tjänsteuppdraget kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Intäkterna värderas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Ränteintäkter och räntekostnader

Ränteintäkter och räntekostnader för finansiella instrument beräknade enligt effektivräntemetoden redovisas inom räntenettot. Effektivräntan motsvarar den ränta som används för att diskontera avtalsenliga framtida kassaflöden till redovisat värde på den finansiella tillgången eller skulden. Räntor på derivat vilka säkrar ränte- och valutakursrisk redovisas i räntenettot. Ränteskillnadsersättning vid förtidsinlösen av fastförräntad ut och inlåning redovisas inom Nettoresultat av finansiella poster.

Provisionsintäkter och provisionskostnader

Provisionsintäkter är hänförliga till olika typer av tjänster som tillhandahålls kunder. Hur provisionsintäkterna redovisas beror på i vilket syfte avgiften tas ut. Avgifter intäktsredovisas antingen i takt med att tjänsterna tillhandahålls eller i samband med genomförandet av en väsentlig aktivitet. Avgifter som debiteras löpande, exempelvis aviseringsavgifter, redo-

visas som intäkt i den period då tjänsten tillhandahålls. Avgifter som debiteras för väsentliga aktiviteter intäktsredovisas när aktiviteten har slutförts.

Provisionskostnader är transaktionsberoende och redovisas i den period då tjänsterna erhålls.

Provisionskostnader som är hänförliga till finansiella tillgångar eller skulder som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen består av provisioner till länsförsäkringsbolagen.

Nettoresultat av finansiella poster

Nettoresultat av finansiella poster innehåller de realiserade och orealiserade värdeförändringar som uppstått med anledning av finansiella transaktioner. Realisationsresultat från avyttring av finansiella tillgångar och skulder inklusive ränteskillnadsersättning som erhållits vid kunders lösen av lån i förtid redovisas här. I posten ingår också realiserade och orealiserade värdeförändringar på derivatinstrument som är ekonomiska säkringsinstrument, men där säkringsredovisning inte tillämpas samt orealiserade förändringar i verkligt värde på derivat där säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas och orealiserade förändringar i verkligt värde på säkrad post med avseende på säkrad risk i säkring av verkligt värde.

Ineffektiv del av säkringsinstrument och valutakursförändringar redovisas också som nettoresultat av finansiella poster. Nettovinst/nettoförlust för transaktioner värderade till verkligt värde via resultaträkningen inkluderar inte ränta eller utdelning.

Realiserat resultat beräknas som skillnaden mellan erhållen köpeskilling och värdet i balansräkningen vid försäljningstillfället.

Eventuella nedskrivningar på finansiella tillgångar som kan säljas redovisas också under denna post.

Övriga rörelseintäkter

Intäktsredovisning av tjänsteuppdrag sker när det ekonomiska utfallet för utfört tjänsteuppdrag kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och de ekonomiska fördelarna tillfaller bolaget. Intäkterna redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkten erläggs i form av likvida medel.

Belopp som uppbärs för annans räkning ingår inte i bolagets intäkter. Kriterierna för intäktsredovisning tillämpas för varje enskild transaktion.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

Ersättningar efter avslutad anställning

Pensionsplaner

Inom bolaget finns i huvudsak avgiftsbestämda pensionsplaner. Bolaget omfattas generellt av FTP-planen, som inte förutsätter några inbetalningar från de anställda.

Föreskrifter från Finansinspektionen och Rådet för Finansiell Rapportering medför en annan redovisning av förmånsbestämda planer än vad som anges i IAS 19 punkt 34 Ersättning till anställda. I övrigt sker redovisning och värdering av pensionsförpliktelser enligt IAS 19 Ersättningar till anställda.

Avgiftsbestämda planer

I enlighet med avgiftsbestämda planer betalar bolaget fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Bolagets utbetalningar avseende avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad under den period när de anställda har utfört de tjänster som avgiften avser.

FTP-planen genom försäkring i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK) är en förmånsbestämd pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare. Denna pensionsplan innebär enligt IAS19 att ett företag som huvudregel redovisar sin proportionella andel av den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen samt av de förvaltningstillgångar och kostnader som är förbundna med pensionsförpliktelsen. I redovisningen ska även upplysningar lämnas enligt kraven för förmånsbestämda pensionsplaner.

För närvarande har inte FPK möjlighet att tillhandahålla erforderlig information varför ovannämnda pensionsplan redovisas som en avgiftsbestämd plan enligt IAS 19 p.34. Det finns inte heller information om framtida överskott eller underskott i planen och om dessa i så fall skulle påverka kommande års avgifter.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om bolaget är bevisligen förpliktigat, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Nedskrivningar

De redovisade värdena för bolagets tillgångar prövas vid varje balansdag för att bedöma om det finns någon indikation på nedskrivningsbehov. Dessa är finansiella tillgångar som prövas enligt IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering samt uppskjutna skattefordringar som prövas enligt IAS 12 Inkomstskatter. För undantagna tillgångar enligt ovan prövas det redovisade värdet enligt respektive standard. IAS 36 tillämpas för prövning av nedskrivningsbehov för tillgångar som inte prövas enligt någon annan standard, men sådana tillgångar finns för närvarande inte i bolaget.

Kreditförluster

Kreditförluster utgörs av konstaterade kreditförluster, befarade kreditförluster, återvinningar på kreditförluster som tidigare redovisats som konstaterade samt återföring på ej längre erforderliga befarade kreditförluster Konstaterad kreditförlust avser hela fordran då det inte finns någon realistisk möjlighet till återvinning. Befarade kreditförluster avser årets nedskrivning för kreditförluster utifrån beräknat återvinningsvärde då indikation på nedskrivningsbehov föreligger. Återvinningar består av återförda belopp på kreditförluster som tidigare redovisats som konstaterade. Återföringar av befarade kreditförluster sker då ett nedskrivningsbehov inte anses föreligga längre. Enbart bolagets andel av befarade och konstaterade kreditförluster redovisas. Länsförsäkringsbolagens andel av de befarade och konstaterade kreditförlusterna avräknas mot upparbetad förmedlingsersättning. Avräkningsmodellen som infördes 1 januari 2014 avseende det åtagande som länsförsäkringsbolagen har när det gäller kreditförluster för förmedlad affär innebär att länsförsäkringsbolagen vid reserveringstillfället täcker 80 procent av reserveringsbehovet genom avräkning mot upparbetad förmedlingsersättning.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat, varvid även tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt

totalresultat eller då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital med tillhörande skatteeffekt redovisad i eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Följande temporära skillnader beaktas inte:

- Första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat.

Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar som redovisas i balansräkningen inkluderar lånefordringar, räntebärande värdepapper, derivat med positiva marknadsvärden samt kundfordringar. Bland finansiella skulder återfinns emitterade värdepapper, derivat med negativa marknadsvärden samt leverantörsskulder. Bolagets principer för hantering av finansiell risk beskrivs i noten Risker och kapitaltäckning.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiseras, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks.

Affärstransaktioner på penning-, obligations- och aktiemarknaderna redovisas i balansräkningen per affärsdag vid den tidpunkt då de väsentliga riskerna och rättigheterna övergår mellan parterna. Utlåningstransaktioner redovisas per likviddag. Lånefordringar redovisas i balansräkningen när lånebeloppet utbetalas till låntagaren. Lånelöften redovisas som åtaganden, se noten Ställda säkerheter, eventualförpliktelser och åtaganden.

Kvittning av finansiella tillgångar och skulder

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt när det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Redovisning av återköpstransaktioner (repor)

Vid äkta återköpstransaktioner, en försäljning av ett räntebärande värdepapper med avtal om återköp till ett förutbestämt pris, redovisas tillgången fortsatt i balansräkningen och erhållen likvid upptas som skuld i balansräkningen under posten Skulder till kreditinstitut. Det sålda värdepapperet redovisas som ställd säkerhet. Vid en omvänd återköpstransaktion, ett köp av ett räntebärande värdepapper med avtal om återförsäljning till ett förutbestämt pris, redovisas inte värdepapperet i balansräkningen. Istället redovisas den erlagda likviden i posten Utlåning till kreditinstitut.

Värdering

Alla finansiella tillgångar och skulder redovisas till verkligt värde vid första värderingstillfället. Efterföljande värdering och redovisning av värdeförändringar sker beroende på vilken värderingskategori det finansiella instrumentet hänförts till. Bolagets finansiella instrument indelas i värderingskategorierna:

- Finansiella tillgångar värderad till verkligt värde via resultaträkningen
- Lånefordringar och kundfordringar
- Investeringar som hålles till förfall
- Lånefordringar och kundfordringar
- Finansiella tillgångar som kan säljas
- Finansiella skulder värderad till verkligt värde via resultaträkningen
- Övriga finansiella skulder

Metoder för bestämning av verkligt värde

Tillvägagångssättet för att bestämma verkligt värde på finansiella instrument följer en hierarki som innebär att marknadsuppgifter används i så hög grad som möjligt och företagsspecifika uppgifter i så låg grad som möjligt. För upplysningsändamål delas verkligt värde in i följande nivåer där värden fastställts genom:

Nivå 1: noterade kurser på en aktiv marknad
Nivå 2: beräknade värde på observerbara marknadsnoteringar och
Nivå 3: egna antaganden och bedömningar

Finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad

För finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade marknadspriser (nivå 1). Avseende finansiella tillgångar används aktuell köpkurs och avseende finansiella skulder används aktuell säljkurs utan tillägg för transaktionskostnader som courtage. Eventuella framtida transaktionskostnader vid avyttring beaktas inte.

Finansiella instrument som inte handlas på en aktiv marknad

För finansiella instrument som inte handlas på en aktiv marknad beräknas verkligt värde med hjälp av olika värderingstekniker. Vid användning av värderingtekniker används i så stor utsträckning som möjligt observerbara uppgifter (nivå 2). Värderingsteknik som i allt väsentligt används är diskonterade kassaflöden. Innehav i onoterade aktier och andelar värderas till eget kapital per aktie utifrån senaste bolagsrapport (nivå 3).

Klassificering

Finansiella instrument klassificeras och värderas i enlighet med nedan beskrivning.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Tillgångar som innehas för handel

Denna kategori består av finansiella tillgångar som innehas för handel och redovisas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen under Nettoresultat för finansiella transaktioner. Denna kategori inkluderar aktier, fondandelar och derivat som inte ingår i säkringsredovisning.

Derivat som används i säkringsredovisning

Kategorin innehåller derivatinstrument som används för att ekonomiskt eliminera ränterisk samt valutarisk, är avsedda att behållas till slutförfallodagen och som ingår i säkringsredovisning. Principen för hur orealiserad respektive realiserad vinst eller förlust redovisas beror på vilken säkringsmodell som tillämpas. Se avsnitt Säkringsredovisning.

Investeringar som hålles till förfall
Investeringar som hålls till förfall är finansiella tillgångar där det finns en avsikt och förmåga att inneha tillgångarna till förfall. Denna kategori innehåller finansiella tillgångar med fastställda eller fastställbara betalningsflöden och fastställd löptid. Investeringar som hålles till förfall värderas till upplupet anskaffningsvärde genom användande av effektivräntemetoden.

Lånefordringar och kundfordringar
Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som har fastställda eller fastställbara betalningsflöden och som inte är noterade på en aktiv marknad. Lånefordringar och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde beräknat genom effektivräntemetoden med hänsyn tagen till avdrag för konstaterade kreditförluster och reservering för sannolika kreditförluster. Andra fordringar än lånefordringar, vilka ej är räntebärande, värderas till anskaffningsvärde med avdrag för beräknade ej indrivbara belopp.

Finansiella tillgångar som kan säljas
Finansiella tillgångar som kan säljas är antingen finansiella tillgångar som inte klassificerat i någon annan kategori eller finansiella tillgångar som företaget initialt valt att klassificera i denna kategori. Denna kategori innefattar bolagets likviditetsöverskott. Finansiella tillgångar som kan säljas värderas till verkligt värde och vinster och förluster som uppstår till följd av värdeförändringar redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i eget kapital. Vid försäljning eller nedskrivning av finansiella tillgångar som kan säljas redovisas den ackumulerade vinsten eller förlusten som tidigare redovisats i eget kapital i resultaträkningen. Räntor på räntebärande finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i resultaträkningen med tillämpning av effektivräntemetoden liksom utdelning på aktier. Inom kategorin ingår även onoterade innehav av vars verkliga värde inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och värderas till anskaffningsvärde.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen
Tillgångar som innehas för handel
Finansiella skulder som klassificerats som verkligt värde via resultaträkningen innehas för handelsändamål. Redovisning sker till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen under Nettoresultat för finansiella transaktioner.

Derivat som används i säkringsredovisning
Kategorin innehåller derivatinstrument som används för att ekonomisk eliminera ränterisk samt valutarisk, är avsedda att behållas till slutförfallodagen och som är ingår i säkringsredovisning. Principen för hur orealiserad respektive realiserad vinst eller förlust redovisas beror på vilken säkringsmodell som tillämpas. Se avsnitt Säkringsredovisning.

Övriga finansiella skulder
Övriga finansiella skulder innehåller bolagets in- och upplåning samt skulder till kreditinstitut. Redovisning sker till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

Säkringsredovisning
Bolagets derivat, som består av ränte- och valutaswappar och köpta räntetak, har i sin helhet ingåtts för att säkra risker för ränte- och valutakursexponeringar som uppkommer i verksamheten. Samtliga derivat värderas till verkligt värde i rapporten över finansiell ställning. Redovisningen av värdeförändringar är beroende av om derivatet är identifierat som ett säkringsinstrument och, om så är fallet, vilken typ av säkringsrelation som derivatet ingår i. Bolaget tillämpar både kassaflödessäkringar och verkligt värdesäkringar. För att uppfylla kraven på säkringsredovisning enligt IAS 39 krävs att det finns en entydig koppling till den säkrade posten. Vidare krävs att säkringen effektivt skyddar den säkrade posten, att säkringsdokumentation upprättats och att effektiviteten kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Säkringsredovisning får endast tillämpas om säkringsrelationen kan förväntas vara mycket effektiv. I de fall förutsättningarna för säkringsredovisning inte längre är uppfyllda redovisas derivatinstrumentet till verkligt värde med värdeförändringen via resultaträkningen. Utvärdering av säkringsrelationer sker månadsvis. Varje identifierad säkringsrelation förväntas vara effektiv över hela löptiden. Effektiviteten testas dels genom en framåtblickande (prospektiv) bedömning dels en tillbakablickande (retrospektiv) utvärdering. Ineffektivitet redovisas i resultaträkningen.

Verkligt värdesäkringar
Verkligt värdesäkringar syftar till att skydda bolaget mot icke önskvärda resultateffekter på grund av exponeringar för förändringar i ränterisk på redovisade tillgångar eller skulder. Vid tillämpning av verkligt värdesäkringar värderas den säkrade posten till verkligt värde med avseende på den säkrade risken. De värdeförändringar som uppkommer redovisas i resultatet och motverkas av de värdeförändringar som uppkommer på derivatet (säkringsinstrumentet).

Bolaget tillämpar metoden för verkligt värdesäkring för specifika portföljer av upplåning, inlåning och utlåning som löper med fast ränta. Bolagets tillämpar också metoden för verkligt värdesäkring för tillgångar i likviditetsportföljen som klassificeras i kategorin Finansiella tillgångar som kan säljas. Värdeförändringen på derivatet redovisas i resultaträkningen tillsammans med värdeförändringen på den säkrade posten under Nettorresultat av finansiella poster. Även orealiserade värdeförändringar på säkringsinstrumenten redovisas som Nettoresultat av finansiella poster. Räntekuponger, såväl orealiserade som realiserade, redovisas som ränteintäkter om den säkrade posten är en tillgång eller portfölj av tillgångar och som räntekostnader om den säkrade posten är en skuld eller portfölj av skulder.

Kassaflödessäkringar
Bolaget tillämpar kassaflödessäkring för säkringar av valutarisker i bolagets emitterade värdepapper i utländsk valuta. Ränte- och valutaränteswappar som är säkringsinstrument i kassaflödessäkringen värderas till verkligt värde. I den mån swappens värdeförändring är effektiv och motsvarar framtida kassaflöde hänförlig till den säkrade posten, redovisas värdeförändringen i övrigt totalresultat och i kassaflödessäkringsreserv i eget kapital. Ineffektivitet redovisas i resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella poster. Vinster eller förluster som redovisats i reserven för kassaflödessäkringar under eget kapital via övrigt totalresultat omklassificeras och redovisas i resultaträkningen i samma period som den säkrade posten påverkar resultaträkningen.

Utlåning
Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kund- och lånefordringar redovisas till det belopp som beräknas inflyta, dvs efter avdrag för eventuella nedskrivningar.

Osäkra lånefordringar
En lånefordran anses som osäker om motparten har en oreglerad betalning som är mer än 60 dagar eller om det finns annan anledning att förvänta sig att motparten inte kommer att leva upp till sitt åtagande. Lånefordran anses vara osäker till den del den inte täcks av säkerhet med fullgott värde.

Individuella nedskrivningar
För krediter där ett individuellt nedskrivningsbehov identifierats värderas återvinningsvärdet till nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden diskonterade med fordrans effektiva ränta enligt senaste räntejusteringsdag.

Där motparten har en oreglerad betalning som är mer än 60 dagar eller om motparten på andra grunder, såsom konkurs, värdenedgång i säkerheten eller en försämrad återbetalningsförmåga inte bedöms kunna fullfölja sina åtaganden, sker en individuell nedskrivning enligt antingen en individuell bedömning eller den statistiska modellen. Skattningen för nedskrivningsbehovet för dessa individuellt identifierade lån sker således utifrån en historisk erfarenhet om kassaflödena från andra låntagare med liknande kreditriskegenskaper.

Gruppvisa nedskrivningar
För de krediter som inte bedömts ha något individuellt nedskrivningsbehov, men i de fall som det har inträffat en mätbar minskning av de förväntade framtida kassaflödena, identifieras och värderas reserveringsbehovet på gruppnivå. Som stöd för bedömningar av de förväntade framtida kassaflödena och nedskrivningsbehov på gruppvis nivå används information inom ramen för bolagets statistiska modell samt historik kring kreditförlustnivåer.

Övertagande av pant
Bolaget har inga övertagna panter.

Konstaterad förlust
Konstaterade kreditförluster är sådana förluster som är beloppsmässigt slutgiltigt fastställda efter utmätning, ackord eller konkurs samt efter det att alla säkerheter blivit realiserade och där bedömningen gjorts att möjligheten till att få ytterligare betalningar är mycket liten. Fordran skrivs då bort från balansräkningen och redovisas som konstaterad förlust i resultaträkningen vid denna tidpunkt.

Materiella tillgångar
Inventarier
Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen när det på basis av tillgänglig information är sannolikt att den framtida ekonomiska nyttan som är förknippad med innehavet tillfaller bolaget och att anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Inventarier redovisas till anskaffningsvärden med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar. Avskrivning enligt plan sker linjärt över tillgångarnas förväntade nyttjandeperiod med start då tillgången är färdig att tas i bruk. Avskrivningar samt eventuella utrangeringar och avyttringar redovisas i resultaträkningen. Nedskrivningsbehov prövas enligt IAS 36 Nedskrivningar. Nyttjandeperioden omprövas i slutet på varje räkenskapsår.

Nyttjandeperiod för inventarier:	
Bilar	5 år

Avsättningar
En avsättning redovisas i balansräkningen när bolaget har en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder ovisshet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen.

En avsättning för omstrukturering redovisas när det finns en fastställd utförlig och formell omstruktureringsplan och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

Eventualförpliktelser
En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Lånelöften
Ett lånelöfte kan vara:
- En ensidig utfästelse från bolaget att ge ut ett lån med på förhand bestämda villkor där låntagaren kan välja om han vill ha lånet eller inte
- Ett låneavtal där både bolaget och låntagaren är bundna vid villkor för ett lån som börjar löpa vid en viss tidpunkt i framtiden.

Lånelöften redovisas inte i balansräkningen. Lämnade oåterkalleliga lånelöften har en giltighetstid på tre månader och redovisas som ett åtagande inom linjen. Rätten att häva lånelöftet förbehålles om kundens kreditvärdighet har försämrats vid utbetalningstillfället, varför inga avsättningar görs för befarade kreditförluster.

3 RISKER OCH KAPITALTÄCKNING

Länsförsäkringar Hypotek utsätts för risker, vilka hanteras i enlighet med ett av styrelsen fastställt ramverk för riskaptit och risklimit. Uppföljning av riskerna definierade i detta ramverk är en naturlig del av det löpande arbetet i verksamheten och bevakas av koncernens oberoende riskkontroll funktion. På så sätt åstadkoms en dualitet kring hantering av risker och ett risktänkande i alla dagliga affärsbeslut. De risker som bolaget primärt är utsatt för definieras nedan.

Kreditrisker	Kreditrisken består i att motparten inte kan fullfölja sina förpliktelser och att koncernen därmed drabbas av ekonomisk förlust. Kreditrisken inkluderar risker i utlåningen, likviditeten och i derivatexponeringar.
Marknadsrisker	Med marknadsrisk avses risken för förlust eller lägre framtida intjäning till följd av förändringar i räntor och valutakurser.
Likviditetsrisker	Med likviditetsrisk avses risken för att koncernen inte kan fullgöra sina betalningsåtaganden på grund av brist på likvida medel eller att de kan fullgöras endast genom upplåning till avsevärt högre kostnad än normalt eller genom att tillgångar avyttras till kraftigt underpris.
Affärsrisker	Består av intjäningsrisk, strategisk risk och ryktesrisk.
Operativa risker	Risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller fallerade processer, människor, system eller yttre händelser, inbegripet legala risker och compliancerisker.

Riskhanteringssystemet

Koncernens riskhantering följer roll- och ansvarsfördelning enligt de tre försvarslinjerna:

Första försvarslinjen avser alla riskhanteringsaktiviteter som utförs av den operativa verksamheten. Verksamheten som tar risken äger också risken, vilket innebär att den dagliga hanteringen av risker sker i verksamheten. Det är också verksamhetens ansvar att se till att kontroller för uppföljning finns, genomförs och återrapporteras. Alla anställda har ett eget ansvar att bidra till en god riskkultur genom att efterleva koncernens riskhanteringssystem, vilket består av riskramverk och riskhanteringsprocesser.

Andra försvarslinjen avser funktionerna Riskcontrol och Compliance, som sätter principer och ramverk för riskhantering och regelefterlevnad. Riskcontrol kontrollerar att det finns en adekvat riskmedvetenhet och acceptans för att hantera risker på daglig basis. Riskcontrol är även stödjande när verksamheten inför de rutiner, system och verktyg som krävs för att upprätthålla den löpande hanteringen av risker. Compliance har en stödjande och en kontrollerande roll i syfte att säkerställa att verksamheten bedrivs med god regelefterlevnad.

Tredje försvarslinjen avser Internrevision som utgör styrelsens stöd i kvalitetssäkring och utvärdering av organisationens riskhantering, styrning och internkontroller och genomför oberoende regelbunden granskning av förvaltning, system och interna kontroller.

Sammantaget säkerställer denna struktur att styrelsen har en objektiv och tydlig bild av verksamhetens samlade risksituation.

Styrelsen ansvarar för att det finns ett effektivt riskhanteringssystem och att det är väl anpassat för koncernens riskaptit och risklimiter genom fastställande av relevanta styrdokument. Styrelsen godkänner alla väsentliga delar av de interna modeller som används inom banken och tillser även att regelefterlevnad och risker hanteras på ett tillfredsställande sätt via koncernens funktioner Compliance, Riskcontrol och Internrevision.

Risk- och kapitalutskottet stödjer styrelsen i risk- och kapitalfrågor och bereder ärenden inför styrelsens beslut avseende marknads- och likviditetsrisker, kreditrisker, kapital och inter kapitalutvärdering.

Verkställande direktören ansvarar för att säkerställa att den löpande förvaltningen sker i enlighet med de av styrelsen fastställda strategierna, riktlinjerna och styrdokumenten. Verkställande direktören säkerställer även att de metoder, modeller och processer som är en del av den interna mätningen och kontrollen av identifierade risker fungerar som avsett och beslutats av styrelsen Verkställande direktören säkerställer löpande att relevant rapportering från respektive enhet, däribland Riskcontrol, sker till styrelsen. Verkställande direktören är ordförande i Asset Liability Committee (ALCO) som följer upp koncernens kapital- och finansfrågor.

Funktionen Riskcontrol har det operativa ansvaret för den oberoende riskkontrollen och hanterar och rapporterar därmed objektivt risker i bankverksamheten. Ansvarig för Riskcontrol är Chief Risk Officer (CRO) som är direkt underställd verkställande direktören och avger rapport till verkställande direktören, Risk- och Kapitalutskott samt styrelsen. Riskcontrols ansvarsområde definieras och dokumenteras i av styrelsen fastställda riktlinjer.

På detta vis säkerställs att koncernen har ett effektivt och robust system för riskhantering, som gör det möjligt att kontinuerligt utvärdera och bedöma de risker som verksamheten är förknippad med. Systemet är en integrerad del av beslutsprocesserna.

Riskhanteringssystemet innehåller de strategier, processer och rapporteringsrutiner, som är nödvändiga för att fortlöpande kunna identifiera, mäta, övervaka, hantera, kontrollera och rapportera de risker som verksamheten är förknippad med.

Koncernen hanterar och utvärderar sin exponering mot de risker som verksamheten är utsatt för genom:

- Tydliga och dokumenterade process- och rutinbeskrivningar.
- Tydligt definierade och dokumenterade ansvar och befogenheter.
- Riskmätningsmetoder och systemstöd som är anpassade till verksamhetens behov, komplexitet och storlek.
- Regelbunden rapportering inklusive incidentrapportering av verksamheten enligt dokumenterad process.
- Tillräcklig resurs och kompetens för att uppnå önskad kvalitet i både affärsaktiviteter och kontrollaktiviteter.
- Dokumenterade och kommunicerade planer för beredskap, kontinuitet och återställning.
- Tydliga instruktioner för respektive riskområde och godkännande process.

I enlighet med gällande regelverk, FFFS 2014:1 och direktiv 2013/36/EU, ska ett institut ha en återhämtningsplan.

Planen ska beskriva vilka åtgärder institut kan företa för återställande av sin finansiella ställning om en kraftig försämring skulle inträffa.

Banken har under 2014 i enlighet med regelverket upprättat en sådan plan.

Kreditrisker

Kreditrisk definieras som risken för förlust till följd av att en motpart inte förmår fullgöra sina åtaganden gentemot bolaget och att eventuella säkerheter inte täcker kapitalfordran. Bolaget beräknar kreditriskerna för utlåning till allmänheten enligt IRK-metoden.

Utlåningsportföljen består till sin helhet av krediter inom Sverige, med låga genomsnittliga inomlägen och en god geografisk spridning. För mer information om kreditrisker och kreditkvalitet, se även avsnittet Utlåning och kreditkvalitet.

Kreditprocessen

Bankverksamheten har höga krav på kundurvalet och kundernas återbetalningsförmåga samt säkerheternas beskaffenhet.

Länsförsäkringar Bank ansvarar för att kreditgivningen sker på ett enhetligt sätt utifrån styrelsens fastställda riktlinjer och bildar en grund för en gemensam syn på kreditgivning. Länsförsäkringsbolagen genomför tillsammans med Länsförsäkringar Bank med dotterbolag löpande uppföljning och kvalitetsgranskning av utlåningsportföljen och kredittagarnas återbetalningsförmåga. I kombination med ett systemstöd för riskklassificering leder detta till en balanserad och konsekvent kreditgivning. Det av styrelsen gemensamt fastställda kreditregelverket bildar grund för all kreditgivning och gäller för samtliga länsförsäkringsbolag och Länsförsäkringar Bank med dotterbolag. Beroende på kreditens storlek och risknivå regleras beslutsnivån, där den högsta instansen är Styrelsen och den lägsta instansen är ett lokalt beslut. Beviljningsmandatet för respektive beslutsinstans fastställs i kreditregelverket.

Kreditregelverket fastställer även minimikrav för underliggande dokumentation gällande kreditbeslut. Uppföljning av att kreditregelverket efterlevs sker av såväl länsförsäkringsbolagen som Länsförsäkringar Bank med dotterbolag. Kreditregelverket och kreditprocessen i kombination med en lokal kund- och marknadskännedom skapar en utlåningsportfölj med en hög kreditkvalitet.

Riskklassificeringssystemet

Riskklassificeringssystemet är en central del av kreditprocessen och består av metoder, modeller, processer, kontroller och IT-system för att stödja och vidareutveckla kvantifieringen av kreditrisker. Specifikt används riskklassificeringssystemet vid

- Kreditprocessen för riskbedömning och kreditbeslut
- Beräkning av portföljreserveringar
- Beräkning av riskjusterad avkastning
- Uppföljning och rapportering till ledning och styrelse
- Kapitalkravsberäkning
- Riskjusterad prissättning

Nedan beskrivs några centrala begrepp inom riskklassificeringssystemet. Sannolikheten för fallissemang, (PD – Probability of Default) är sannolikheten för att en motpart inte kan leva upp till sina åtaganden mot banken. För varje motpart beräknas initialt ett PD med 12 månaders horisont som sedan justeras för att avspegla den genomsnittliga fallissemangsandelen över en längre tidsperiod. Motparterna rangordnas och grupperas efter en PD-skala med elva riskklasser för icke fallerade, och en riskklass för fallerade motparter. Förlust givet fallissemang (LGD – Loss Given Default) är den del av en exponering som förväntas gå förlorad i händelse av ett fallissemang.

Exponering vid fallissemang (EAD – Exposure At Default) är det exponeringsbelopp som motparten förväntas utnyttja vid ett fallissemang. För åtaganden som ligger utanför balansräkningen beräknas EAD genom att motpartens totala beviljade, outnyttjade belopp multipliceras med en konverteringsfaktor (KF). Dessa estimat baseras på intern information om realiseringsgrad, utnyttjandegrad och produkt.

Det genomsnittliga kreditengagemanget för varje låntagare är lågt. Förhållandet mellan låneportföljen och värdet av underliggande tillgångar uttrycks som viktat genomsnittlig belåningsgrad.

Nedan presenteras bolagets kreditexponering i enlighet med riskklassificeringsskalan. Resultatet visar en exponeringsfördelning där 78 (77) procent av exponeringen återfinns i riskklasserna 1–4 och bedöms ha en sannolikhet för fallissemang under 0,5 procent. Sammantaget visar detta att fördelningen av exponeringen per 2014-12-31 förskjutits något mot de lägre riskklasserna jämfört föregående år, vilket innebär en förbättring av kreditkvalitén som helhet.

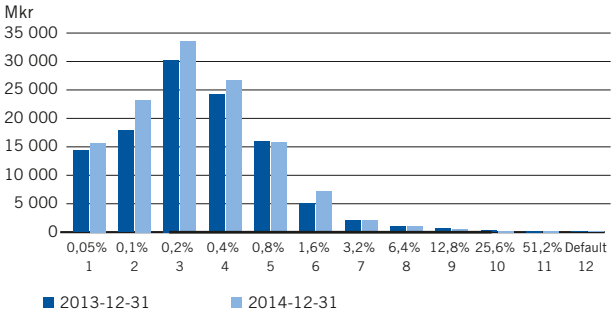

Kreditkvalitet

Utlåningen ökade till 126 (112) miljarder kronor. I princip all utlåning kvalificerar sig för att ingå i den säkerställda verksamheten som regleras av lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer. Med säkerställda obligationer menas obligationer förenade med förmånsrätt i de delar av emissionsinstitutets tillgångsmassa som lagstiftningen godkänner, den så kallade cover poolen. Resterande utlåning avser bland annat flerbostadsfastigheter, som kvalificerar sig för att ingå i cover poolen, men som Länsförsäkringar Hypotek ändå valt att exkludera.

Maximal kreditriskexponering utan hänsyn till erhållna säkerheter eller annan kreditförstärkning, Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Kreditriskexponering avseende poster som redovisas i balansräkningen		
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	0	1 492
Utlåning till kreditinstitut	2 489	4 710
Utlåning till allmänheten	126 128	112 143
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12 392	15 376
Derivatinstrument	4 827	1 146
Övriga tillgångar	54	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 373	1 855
Kreditriskexponering avseende poster inom linjen		
Lånelöften och andra kreditåtaganden	7 277	4 308
Totalt	**154 540**	**141 030**

Risken i posterna Utlåning till kreditinstitut och Obligationer och andra räntebärande värdepapper hanteras genom att varje motpart åsätts ett maximalt exponeringsbelopp främst baserat på rating och löptid. Bolaget har inte utnyttjat garantier eller andra kreditförstärkningar under året.

Säkerställda obligationer, Mkr	2014-12-31	2013-12-31
AAA/Aaa	12 391,9	15 375,9
Totalt	**12 391,9**	**15 375,9**

Cover pool

Cover poolen uppgick till en volym om 129 (121) miljarder kronor den 31 december 2014. Den geografiska fördelningen i Sverige är god och säkerheterna består enbart av privatbostäder – villor och bostadsrätter samt till en mindre del fritidshus. Kreditkvalitén fortsätter att vara hög. Den viktade genomsnittliga belåningsgraden (LTV) uppgick till 62 (62) procent

och det genomsnittliga engagemanget per fastighet var 949 438 (901 008) kronor. En marknadsvärdeuppdatering för samtliga villor, bostadsrätter och fritidshus i låneportföljen genomförs årligen.

Utlåningsportfölj, säkerhetsfördelad

	2014-12-31		2013-12-31	
Säkerhet	**Mkr**	**Andel, %**	**Mkr**	**Andel, %**
Småhus och fritidshus	93 168	74	83 635	74
Bostadsrätter	25 221	20	22 169	20
Flerbostadsfastigheter	7 145	6	5 789	5
Industrifastighet	624	0	589	1
Övrigt	9	0	11	0
Totalt	**126 167**	**100**	**112 193**	**100**

Cover pool	**2014-12-31**	**2013-12-31**
Cover pool, mdr	128,8	121
varav svenska bostadslån, mdr	117,3	104
varav fyllnadssäkerheter, mdr	11,5	16
Säkerhet	Privatbostäder	Privatbostäder
Viktat genomsnittligt LTV, %	62	62
Genomsnittlig kreditålder, månader	60	60
Antal lån	270 806	252 240
Antal fastigheter	123 512	115 988
Genomsnittligt engagemang, Tkr	949	901
Genomsnittligt lån, Tkr	433	414
Räntebindningstid, rörlig, %	59	55
Räntebindningstid, fast, %	41	45
OC [1], nominell faktisk nivå, %	30	22
Osäkra fordringar	Inga	Inga

[1] OC visar OC är beräknat utifrån nominella värden exklusive upplupna räntor.

Cover pool, säkerhetsfördelad[1]

Region	**2014-12-31, %**	**2013-12-31,%**
Stockholm	15	15
Göteborg	7	7
Malmö	3	3
Södra Sverige	10	10
Västra Sverige	24	24
Östra Sverige	24	24
Norra Sverige	17	17
Totalt	**100**	**100**

[1] Fördelning enligt Association of Covered Bond Issuers' rapportering för National Templates.

Cover pool, LTV-fördelad

	2014-12-31		2013-12-31	
LTV-intervall, %	**Mkr**	**Andel, %**	**Mkr**	**Andel, %**
0–10	22 238	19	19 642	19
11–20	20 658	18	18 214	17
21–30	18 896	16	16 634	16
31–40	17 040	14	14 987	14
41–50	14 917	13	13 171	13
51–60	12 354	11	11 015	10
61–70	8 578	7	8 063	8
71–75	2 587	2	2 780	3
Totalt	**117 267**	**100**	**104 506**	**100**

Cover pool, engagemangsfördelad

	2014-12-31		2013-12-31	
Engagemangsintervall, Tkr	**Mkr**	**Andel, %**	**Mkr**	**Andel, %**
< 500	10 890	9	10 786	10
500–1 000	26 895	23	25 719	25
1 000–1 500	28 746	25	26 572	26
1 500–2 500	34 805	30	29 489	28
2 500–5 000	15 079	12	11 447	11
> 5 000	851	1	493	0
Totalt	**117 267**	**100**	**104 506**	**100**

Endast 1 procent av krediterna i cover poolen har en lånestorlek över 5 miljoner kronor. 57 (61) procent av krediterna i cover poolen uppgår till högst 1,5 miljoner kronor.

Cover pool, säkerhetsfördelad

	2014-12-31		2013-12-31	
Säkerhet	**Mkr**	**Andel, %**	**Mkr**	**Andel, %**
Villor	89 568	76	80 458	77
Bostadsrätter	25 102	22	22 033	21
Fritidshus	2 597	2	2 015	2
Totalt	**117 267**	**100**	**104 506**	**100**

Stresstest av cover pool

Vid ett stresstest på cover pool med 20 procents prisfall på marknadsvärdet i utlåningsportföljen steg viktat genomsnittligt LTV till 67,2 procent jämfört med faktiskt viktat genomsnittligt LTV om 61,7 procent per den 31 december 2014.

Osäkra lånefordringar

Osäkra lånefordringar uppgick till 0,3 (6,1) miljoner kronor, vilket motsvarar en andel osäkra lånefordringar på 0,00 (0,01) procent av låneportföljen. Kreditförlusterna uppgick till –10,7 (6,6) miljoner kronor, vilket motsvarar en kreditförlustnivå på –0,01 (0,01) procent. Osäkra lånefordringar och kreditförluster utgör fortsatt en liten andel av den totala utlåningen.

Osäkra lånefordringar, säkerhetsfördelade, Mkr	**2014-12-31**	**2013-12-31**
Småhus och fritidshus	0,3	5,9
Bostadsrätter	0,0	0,2
Totalt	**0,3**	**6,1**

Oreglerade lånefordringar som inte ingår i osäkra lånefordringar, Mkr	**2014-12-31**	**2013-12-31**
Fordringar förfallna 10–19 dgr	0,0	0,5
Fordringar förfallna 20–39 dgr	40,0	43,4
Fordringar förfallna 40–59 dgr	0,0	0,0
Totalt	**40,0**	**43,9**

En lånefordran anses vara osäker om den har en oreglerad betalning som är mer än 60 dagar förfallen eller om det finns anledning att förvänta sig att motparten på andra grunder inte kan leva upp till sitt åtagande. Lånefordran anses vara osäker till den del den inte täcks av säkerhet med fullgott värde. En oreglerad lånefordran är en fordran som är mer än 9 dagar och upp till 60 dagar förfallen.

Individuella nedskrivningar görs för krediter som fallerat allternativt för krediter där en individuell bedömning påvisat ett nedskrivningsbehov. Huvudregeln är att när en förlust konstateras på kredit/ kredittagare ska den konstaterade förlusten till fullo mötas av en individuell nedskrivning på krediten/kredittagaren. Principen vid individuella nedskrivningar är baserad på en individuell bedömning som beslutas av central kreditkommitté, chefen för Workout på Kredit och/eller Kreditchef. Den individuella bedömningen av nedskrivningsbehovet av en kredit/kredittagare ska uppdateras minst årligen samt när det skett väsentliga förändringar i engagemangets storlek och/eller säkerheternas värden. Värdering baserad på utlåtande av auktoriserad värderingsman ligger till grund för bedömning av reserveringsbehovet och avser fastigheter såväl som andra typer av säkerheter.

Avräkningsmodellen som infördes 1 januari 2014 avseende det åtagande som länsförsäkringsbolagen har när det gäller kreditförluster för förmedlad affär innebär att länsförsäkringsbolagen vid reserveringstillfället täcker 80 procent av reserveringsbehovet genom avräkning mot upparbetad förmedlingsersättning. Den 31 december 2014 uppgick det samlade kreditreserveringsbehovet till 47 Mkr varav Länsförsäkringar Hypotek AB redovisade kreditreserv uppgick till 39 Mkr och resterande del om 8 Mkr har avräknats mot länsförsäkringsbolagens innehållna medel enligt ovan modell. Övergången till ny avräkningsmodell innebär att bolagets kreditreserver hänförliga till länsförsäkringsbolagsaffären vid tidpunkten för införandet, successivt kommer att återföras med 21 Mkr. Under perioden återfördes 10 Mkr.

Motpartsrisk

Motpartsrisk definieras som risken att Länsförsäkringar Hypotek lider förluster avseende investeringar i andra kreditinstitut, bankmedel eller derivattransaktioner som en följd av att motparter inte fullföljer sina åtaganden. Repor räknas med i motpartsrisken.

Risken i derivattransaktioner hanteras genom att bolaget har ett antal swapmotparter, alla med hög rating och med vilka så kallade ISDA-avtal upprättats. ISDA-avtal är avtal som medger nettoredovisning av positiva och negativa derivat, vilket reducerar risken till nettoposition per motpart. För den säkerställda verksamheten finns till ISDA-avtalen även tillhörande ensidiga CSA-avtal. CSA-avtal innebär förpliktelser om leverans och mottagande av säkerheter vid förändringar i de ingående derivatens marknadsvärden. Varje motpart åsätts också ett maximalt exponeringsbelopp.

	Positiva värden	
Derivat, verkliga värden, Mkr	**2014-12-31**	**2013-12-31**
AA-/Aa3	1 002,1	149,0
A+/A1	101,0	132,8
A+	0,0	0,1
A/A1	0,0	0,0
A/A2	56,7	16,8
A/A3	119,0	0,0
Total	**1 278,8**	**298,8**

Marknadsrisker

Det övergripande ramverket för den finansiella verksamheten fastställs av styrelsen i riskpolicyn. Styrelsen fastställer vidare riskaptit och limiter för marknadsrisk. Bolaget tillämpar ett antal kompletterande riskmått för marknadsrisk, inklusive Value-At-Risk, känslighetsmått samt stresstester. De primära marknadsriskerna är ränterisk och valutarisk. Samtliga marknadsrisker mäts och följs upp dagligen.

Ränterisk

Ränterisk uppstår om tillgångar, skulder och derivat inte har en matchning av räntebindningstider. I första hand matchas den fasta utlåningen med motsvarande upplåning och i andra hand används ränteswappar. Det innebär i princip att tidsgap inte ska finnas men i praktiken är detta inte möjligt. Styrelsens limiter är dock så konservativt satta att grundprincipen om matchning ändå gäller.

Ränterisken mäts som effekten av en parallellförskjutning uppåt av avkastningskurvan med en procentenhet. En höjning av marknadsräntorna med en procentenhet skulle den 31 december 2014 ha medfört en ökning av värdet på räntebärande tillgångar och skulder, inklusive derivat, med 2,2 (40) miljoner kronor. Känslighetsanalysen omfattar såväl marknadsvärderade som ej marknadsvärderade räntebärande poster och beskriver därför inte de förväntade effekterna på balans- och resultaträkningen.

Valutarisk

Valutarisk uppstår när tillgångar och skulder inte är matchade på valutanivå. Risken består i att valutakursen förändras i en negativ riktning.

Bolaget är exponerat mot denna risk i utländsk upplåning i valutorna EUR, CHF och NOK. Valutarisken hanteras i samband med upplåningen genom att all utländsk upplåning swappas till SEK. I de fall exponeringen är hanterad med säkring enligt IFRS används säkring av verkligt värde.

Övrig marknadsrisk

Utöver ränte- och valutarisk har bolaget valutabasasisspreadrisk och kreditspreadrisk. Båda dessa risker påverkar endast övrigt totalresultat. Valutabasisspreadrisken uppstår i den utländska upplåningen när den swappas till SEK. Kreditspreadriskerna uppstår i fyllnadssäkerheterna i coverpoolen.

Likviditetsrisk uppstår i all bankverksamhet primärt genom löptidsskillnader mellan tillgångar och skulder. Bankoncernen mål är att likviditetsrisker ska i största möjliga mån minimeras och förebyggas. Hanteringen av likviditet och finansiering säkerställs genom god framförhållning, funktionsåtskillnad samt god kontroll.

Koncernen har en väl diversifierad upplåning och en likviditetsreserv bestående av värdepapper med hög likviditet och kreditvärdighet, vilket betyder att reserven snabbt kan omsättas till likvida medel. Utöver detta finns outnyttjat utrymme i Länsförsäkringar Hypoteks säkerhets pool för utgivande av säkerställda obligationer, vilket sammantaget ger goda förutsättningar att hantera riskerna som uppstår genom skillnaden mellan tillgångars och skulders kontraktuella kassaflöden.

Likviditets- och finansieringsstrategi

För att leva upp till styrelsens låga risktolerans styrs Bankkoncernens likviditetsrisk utifrån likviditets- och finansieringsstrategin. Strategin fastställs årligen och uppdateras vid behov. Likviditetsstrategin är nedbruten i en finansieringsplan som beslutas av styrelsen och som baseras på kända kontrakterade kassaflöden samt förväntad utveckling av affärsvolymer. Finansieringsplanen innehåller nyckeltal och mål för uppfyllande av den fastställda inriktningen. Utfallet av upplåningsverksamheten följs upp i förhållande till finansieringsplanen vid varje ALCO och styrelsemöte.

Den verkliga kostnaden för den likviditetsrisk som uppstår i hypotekets verksamhet ska återspeglas i internprissättningen för att skapa transparens och en korrekt affärsstyrning.

Planer för att hantera störningar som påverkar likviditeten i bankkoncernen finns och uppdateras årligen. En beredskapsgrupp är utsedd och handlingsplaner är upprättade och fastställda i ALCO.

Likviditetsriskhantering

Målet för likviditetshanteringen är att bolaget vid var tid ska ha tillräckligt med likvida medel för att fullgöra sina åtaganden under såväl normala som stressade marknadsförhållanden. Likviditetsrisken hanteras av Treasuryenheten och kvantifieras genom dagliga likviditetsprognoser baserade på samtliga kontrakterade kassaflöden och förväntade affärsvolymer avseende in- och utlåning.

Likviditetsrisklimiter finns fastställda som avspeglar bolagets riskaptit. Det centrala måttet i styrningen av Bankkoncernens likviditetsrisk utgörs av Bankkoncernens ”överlevnadsperiod”, dvs. den tidsperiod som Bankkoncernen klarar sina åtaganden utan tillgång till ny finansiering. Likviditetslimiten för överlevnadsperioden är satt till 12 månader, dvs. Bankkoncernen ska klara 12 månaders kontrakterade utflöden utan tillgång till ny upplåning på kapitalmarknaden. Därtill finns en likviditetslimit på 6 månader i Länsförsäkringar Hypotek som beaktar både kontrakterade och modellerade flöden.

För att få en heltäckande analys av likviditetsrisken kompletteras likviditetslimiten med ett antal strukturella och kvantitativa riskmått anpassade till koncernens riskprofil som bland annat omfattar ett minsta krav på outnyttjat utrymme (over collateralisation) i säkerhetspoolen för emission av säkerställda obligationer, i syfte att hantera ett prisfall på fastighetsmarknaden. Analysen är framåtblickande och baseras på, i marknaden accepterade, mätmetoder inklusive analys av framtida kassaflöden, scenarioanalys samt av myndigheter angivna nyckeltal. Likviditetsrisken mäts, kontrolleras och rapporteras på daglig basis.

Likviditetsreserv

En betryggande likviditetsreserv säkerställer att tillräcklig likviditet alltid finns tillgänglig. Treasuryenheten följer upp och hanterar likviditetsreserven på daglig basis samt ansvarar för att storleken på reserven uppgår till den volym som krävs för att uppfylla de limiter som fastställs av styrelsen. Likviditetsreserven är placerad i värdepapper med mycket hög kreditkvalitet där huvuddelen är belåningsbar hos Riksbanken och i förekommande fall i ECB eller Federal Reserve. Sammantaget medför detta att reserven snabbt kan omsättas till likvida medel utan nämnvärda förluster.

Finansiering

De övergripande målen för upplåningsverksamheten är att säkerställa att Bankkoncernen har en tillräckligt stark likviditetsposition för att kunna klara perioder med oro på kapitalmarknaderna då tillgången på upplåning är begränsad eller obefintlig. Därtill ska upplåningsverksamheten bidra till den övergripande lönsamheten genom att säkerställa en konkurrenskraftig upplåningskostnad i relation till relevanta konkurrenter.

Upplåningen sker på ett sätt som skapar en sund förfallostruktur och undviker förfallokoncentrationer. Arbetet med refinansieringen bygger på en diversifiering av investerare och marknader. Då majoriteten av Bankkoncernens tillgångar utgörs av svenska bolån sker upplåningen primärt med säkerställda obligationer. Refinansieringen sker främst i marknaderna för SEK och EUR, men även viss upplåning sker i valutorna CHF och NOK. Bankkoncernen strävar efter att regelbundet emittera i dessa marknader för att uppnå en sund diversifiering och upprätthålla investerarnas intresse och kreditlimiter.

Länsförsäkringar Hypotek ska i upplåningsverksamheten agera förutsägbart och aktivt på marknaden och eftersträva så god likviditet som möjligt i utestående skuld för att långsiktigt bygga förtroende hos investerarna. Möten med såväl svenska som internationella investerare sker löpande för att säkerställa att dessa har en korrekt bild av Bankkoncernens verksamhet, låga riskprofil och goda riskhantering. Genom detta proaktiva arbete säkerställs att placeringslimiter finns på plats hos investerare och det främjar även långsiktigt intresse för, och vilja till, att investera i Bankkoncernens värdepapper över tid.

RÄNTEBINDNINGSTIDER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER – RÄNTEEXPONERING

2014-12-31, Mkr	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Belåningsbara statsskuldförbindelser					0,0	0,0			0,0
Utlåning till kreditinstitut	2 488,8								2 488,8
Utlåning till allmänheten	38 722,9	32 189,9	4 659,1	10 090,4	30 646,9	8 347,8	1 470,9	0,0	126 127,9
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		809,5	255,3	991,7	5 700,1	4 635,3			12 391,9
Övriga tillgångar								7 235,4	7 235,4
Summa tillgångar	**41 211,6**	**32 999,5**	**4 914,4**	**11 082,1**	**36 347,0**	**12 983,0**	**1 470,9**	**7 235,4**	**148 243,8**
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	32 637,1								32 637,1
Emitterade värdepapper	831,2	10 287,9	5 514,1	1 824,1	33 228,3	27 888,1	21 314,3		100 888,0
Övriga skulder		0,0						8 297,9	8 297,9
Efterställda skulder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	340,0	161,0		501,0
Eget kapital								5 919,8	5 919,8
Summa skulder och eget kapital	**33 468,3**	**10 287,9**	**5 514,1**	**1 824,1**	**33 228,3**	**28 228,1**	**21 475,3**	**14 217,7**	**148 243,8**
Differens tillgångar och skulder	**7 743,3**	**22 711,6**	**–599,7**	**9 258,0**	**3 118,7**	**–15 245,1**	**–20 004,4**	**–6 982,4**	**0,0**
Räntederivat, nominella värden, netto	–1 590,6	–21 886,3	–1 460,0	–9 145,2	–5 335,0	19 117,6	21 075,2	0,0	775,7
Nettoexponering	**6 152,7**	**825,3**	**–2 059,7**	**112,8**	**–2 216,3**	**3 872,6**	**1 070,8**	**–6 982,4**	**775,7**

2013-12-31, Mkr	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Belåningsbara statsskuldförbindelser					1 058,8	433,0			1 491,9
Utlåning till kreditinstitut	4 710,0								4 710,0
Utlåning till allmänheten	45 858,7	19 538,7	4 664,3	4 901,2	30 606,9	5 832,0	741,6		112 143,4
Obligationer och andra räntebärande värdepapper			9 566,8		3 143,0	2 666,1			15 375,9
Övriga tillgångar								3 487,6	3 487,6
Summa tillgångar	**50 568,7**	**19 538,7**	**14 231,1**	**4 901,2**	**34 808,7**	**8 931,2**	**741,6**	**3 487,6**	**137 208,8**
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	26 437,8								25 896,9
Emitterade värdepapper	398,0	956,6	17 104,0	1 170,2	38 858,4	24 700,0	15 802,3	0,0	98 989,5
Övriga skulder								6 049,2	6 049,2
Efterställda skulder			161,0	340,0					501,0
Eget kapital								5 231,3	5 231,3
Summa skulder och eget kapital	**26 835,8**	**956,6**	**17 265,0**	**1 510,2**	**38 858,4**	**24 700,0**	**15 802,3**	**11 280,5**	**136 667,9**
Differens tillgångar och skulder	**23 732,9**	**18 582,1**	**–3 033,9**	**3 391,0**	**–4 049,7**	**–15 768,8**	**–15 060,7**	**–8 333,8**	**0,0**
Räntederivat, nominella värden netto	–195,7	–29 775,0	2 953,0	–5 040,0	–1 790,2	15 776,1	16 910,9	0,0	–1 160,9
Nettoexponering	**23 537,2**	**–11 192,9**	**–80,9**	**–1 649,0**	**–5 839,9**	**7,3**	**1 850,2**	**–8 333,8**	**–1 160,9**

LIKVIDITETSEXPONERING FINANSIELLA INSTRUMENT – KONTRAKTUELLT ÅTERSTÅENDE LÖPTID (ODISKONTERADE VÄRDEN)

2014-12-31, Mkr	På anfordran	< 3 månader	> 3 månader < 1 år	> 1 år < 5 år	> 5 år	Utan löptid	S:a nominella kassaflöden	Redovisat värde	Varav förvän-tad tidpunkt för återvinning > 12 månader
Tillgångar									
Belåningsbara statsskuldförbindelser				0			0	0	0,0
Utlåning till kreditinstitut	12,8	2 476,0	-	-	-	-	2 488,8	2 488,8	0,0
Utlåning till allmänheten	0,0	-	0,1	0,0	126 127,8		126 127,9	126 127,9	126 127,9
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		800	1 200,0	9 475,0			11 475	12 392	9 475,0
Övriga tillgångar						0	0	7 235,3	
Summa tillgångar	**12,8**	**3 276,0**	**1 200,1**	**9 475,0**	**126 127,8**	**0,0**	**140 091,7**	**148 243,8**	**127 610,5**
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	0,0	32 637,1	0,0				32 637,1	32 637,1	
Emitterade värdepapper		10 998,6	6 519,8	59 686,7	22 241,6		99 446,7	100 888,0	81 928,4
Övriga skulder						8 297,9	8 297,9	8 297,9	-
Efterställda skulder					501,0		501,0	501,0	501,0
Summa skulder	**0,0**	**43 635,7**	**6 519,8**	**59 686,7**	**22 742,6**	**8 297,9**	**140 882,6**	**142 324,0**	**82 429,4**
Differens tillgångar och skulder	**12,8**	**–40 359,7**	**–5 319,7**	**–50 211,7**	**103 385,2**	**8 297,9**	**7 91,0**	**5 919,8**	
Beviljade men ej utbetalda lån		7 276,6					7 276,6		
Total skillnad exklusive derivat	**12,8**	**–33 083,1**	**–5 319,7**	**–50 211,7**	**103 385,2**	**8 297,9**	**6 485,6**		

2013-12-31, Mkr	På anfordran	< 3 månader	> 3 månader < 1 år	> 1 år < 5 år	> 5 år	Utan löptid	S:a nominella kassaflöden	Redovisat värde	Varav förvän-tad tidpunkt för återvinning > 12 månader
Tillgångar									
Belåningsbara statsskuldförbindelser				1 400,0			1 400,0	1 491,9	1 400,0
Utlåning till kreditinstitut	4 709,0						4 709,0	4 710,0	
Utlåning till allmänheten				3,0	112 140,0		112 143,0	112 143,4	112 143,0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper			9 400,0	5 450,0			14 850,0	15 375,9	5 450,0
Övriga tillgångar						3 487,6	3 487,6	3 487,6	
Summa tillgångar	**4 709,0**		**9 400,0**	**6 853,0**	**112 140,0**	**3 487,6**	**135 189,6**	**137 208,8**	**117 593,0**
Skulder									
Skulder till kreditinstitut		26 389,8					26 389,8	26 437,8	
Emitterade värdepapper		1 140,0	17 614,9	61 761,6	17 530,9		98 047,4	98 989,5	79 274,4
Övriga skulder						6 049,2	6 049,2	6 049,2	
Efterställda skulder					501,0		501,0	501,0	501,0
Summa skulder och eget kapital	**0,0**	**27 529,8**	**17 614,9**	**61 761,6**	**18 031,9**	**6 049,2**	**130 987,4**	**131 977,5**	**79 775,4**
Differens tillgångar och skulder	**4 709,0**	**–27 529,8**	**–8 214,9**	**–54 908,6**	**94 108,1**	**–2 561,6**	**4 202,2**	**5 231,3**	
Beviljade men ej utbetalda lån		4 308,2					4 308,2		
Total skillnad exklusive derivat	**4 709,0**	**–31 838,0**	**–8 214,9**	**–54 908,6**	**94 108,1**	**–2 561,6**	**–106,0**		

LIKVIDITETSEXPONERING DERIVAT

2014-12-31, Mkr	< 3 månader	> 3 månader < 1 år	> 1 år < 5 år	> 5 år	S:a nominella kassaflöden
Derivat redovisade till verkligt värde via resultaträkningen					
– valutarelaterade	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
– ränterelaterade	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Derivat i säkringsredovisning					
– valutarelaterade	72,0	255,9	918,2	1 398,6	2 644,8
– ränterelaterade	131,8	182,0	1,986,9	260,1	2 560,8
Total skillnad derivat	**203,9**	**437,9**	**2,905,2**	**1 658,7**	**5 205,7**

2013-12-31, Mkr	< 3 månader	> 3 månader < 1 år	> 1 år < 5 år	> 5 år	S:a nominella kassaflöden
Derivat redovisade till verkligt värde via resultaträkningen					
– valutarelaterade					
– ränterelaterade					
Derivat i säkringsredovisning					
– valutarelaterade	167,1	–62,6	–74,6	561,5	591,4
– ränterelaterade	200,1	–160,6	1 938,8	280,8	2 259,1
Total skillnad derivat	**367,2**	**–223,2**	**1 864,2**	**842,3**	**2 850,5**

Affärsrisker

Affärsrisker består i första hand av intjäningsrisker. Intjäningsrisker definieras som volatilitet i intjäning som ger risk för minskade intäkter på grund av en oförväntad nedgång i intäkterna beroende på exempelvis konkurrens eller volymminskningar. Intjäningsrisker finns i samtliga produkter och portföljer. Bolagets affär har en låg volatilitet och därmed en låg intjäningsrisk.

Operativa risker

Operativ risk definieras som risk för förluster till följd av icke ändamålsenliga fallerade processer, människor, system eller yttre händelser, inbegripet legala risker och compliancerisker. Utifrån definitionen kan konstateras att operativ risk omfattar hela bankverksamheten.

Koncernen ska vid bedömning om operativa risker utgå från produkter, tjänster, funktioner, processer och IT-system. Riskbedömningen ska följas upp mot riskutfall (incidentrapportering).

Risktyper

Koncernen kategoriserar Operativa risker till följande risktyper:

Process- och produktrisk	Omfattar de operativa risker som kan uppstå i de affärs- och stödprocesser som Banken har. Vidare de risker som är hänförliga till produkterbjudanden för kunder.
Personalrisker	Omfattar risker hänförliga till Bankens personal. Detta omfattar exempelvis risker gällande bemanning, kompetens och intressekonflikter.
Legala risker	Omfattar risker som Banken har tillföljd av legala åtaganden. Detta kan omfatta risker som uppstår till följd av avtal eller i Bankens regelefterlevnad (Compliancerisk).
IT-risker	Omfattar de risker som kan uppstå i Bankens IT-miljö, såsom risken för IT-avbrott eller IT-säkerhetsrisker.
Säkerhetsrisker	Omfattar risken för att Banken eller dess kunder utsätts för externa brott. Detta omfattar exempelvis bedrägerier eller hot. Risk för interna oegentligheter ingår också i riskområdet.

Riskbedömning

Bedömning av grundläggande riskhantering sker genom:

- Självutvärdering och uppföljning av kontroller – Självutvärderingen är ett av de verktyg som används för identifiera operativa risker samt för att planera riskbegränsande åtgärder.
- Uppföljning av incidenter – Genomgång av inträffade incidenter. Särskild vikt ska läggas vid incidenter av mer allvarlig karaktär i genomgången.
- Risk- eller scenarioanalyser – Djupare analys av särskilda operativa riskområden baserat på exempelvis sällan förekommande och allvarliga incidenter eller förändringar i omvärlden.
- Genomgång av godkännandeprocessen – Genomgång av de operativa risker som identifierats vid framtagande av nya produkter, tjänster, processer, IT-system eller genomförande av omorganisationer.

Bedömning av identifierade operativa risker bygger på en modell som tillämpas genomgående i verksamheten. Varje identifierad risk bedöms utifrån följande grunder:

- Konsekvens – vilken effekt på verksamheten i det fall risken inträffar
- Sannolikhet – hur troligt det är att risken inträffar

Summan utgör ett riskvärde för den operativa risken. Verksamhetsansvariga inom koncernen ansvarar för genomförande av riskanalyser, identifiering och bedömning av operativa risker, inom ramen för ansvarsområdet. Samtliga medarbetare har ett ansvar för att rapportera incidenter. Verksamhetsansvariga ansvarar för att åtgärda icke tolererbara risker inom ansvarsområdet.

Riskmetoderna ska regelbundet utvärderas i syfte att minimera risken för att metoderna i sig ger upphov till betydande felbedömningar av den operativa risken. Detta kan exempelvis genomföras genom att ställa resultat från självutvärderingar i relation till inträffade incidenter eller genom att relatera incidentinformation till bokförda kostnadsposter.

Incidentrapportering

Koncernen har ett IT-system för rapportering av operativa riskhändelser, incidenter. I systemet finns möjlighet för samtliga medarbetare att inrapportera eventuella incidenter. Fördelning av incidenter till av Finansinspektionen fastställda incidentkategorier sker per automatik i systemet. Riskcontrol framställer periodiskt sammanställningar av incidenter i sin rapportering. Incidenthanteringen är en viktig del i koncernens operativa riskarbete. Dels bidrar incidentstatistik till bedömningen och prognosen av operativ risk, dels ger rapporteringen en möjlighet att snabbt identifiera kritiska problem och agera utifrån dessa.

Kontinuitetshantering

Allvarliga incidenter kan leda till en krissituation. En kris kan exempelvis uppstå på grund av brand, IT-avbrott eller liknande allvarlig händelse. Koncernen arbetar förebyggande för att förhindra att denna typ av händelse uppstår. Planer för beredskap, kontinuitet och återställning finns framtagna i verksamheten för att stödja medarbetare och chefer vid en krissituation och i det fall en allvarlig händelse skulle inträffa. Krisövningar genomförs periodiskt för att säkerställa att planerna är ändamålsenliga.

KAPITAL OCH KAPITALTÄCKNING

KAPITALBAS OCH KAPITALKRAV

Mkr	Basel III 2014-12-31	Basel II 2013-12-31
Eget kapital	5 919,8	5 231,3
varav aktiekapital	70,3	70,3
varav överkursfond	–	–
varav balanserade vinstmedel	5 514,3	4 924,9
varav ackumulerat totalresultat	109,9	62,5
varav övriga reserver	14,1	14,1
varav periodens resultat	211,2	159,5
Ej verifierat resultat	–	–
78 % av obeskattade reserver	141,8	50,7
Eget kapital för kapitaltäckning	**6 061,6**	**5 282,0**
Kassaflödessäkringar	–49,9	–
Orealiserade värdeförändringar för finansiella tillgångar	–60,0	–62,5
IRK reserveringar under- (–)/överskott (+)	–156,2	–75,9
Justering för försiktig värdering	–18,8	–
Uppskjuten skattefordran	–	–
Primär- och kärnprimärkapital	**5 776,7**	**5 143,6**
Supplementärkapitalinstrument	501,0	501,0
IRK reserveringar under- (–)/överskott (+)	5,8	–75,9
Supplementärt kapital	**506,8**	**425,1**
Summa kapitalbas	**6 283,5**	**5 568,7**
Totalt Riskexponeringsbelopp enligt Basel III	**26 419,5**	**22 032,4**
Total kapitalkrav enligt Basel III	**2 113,6**	**1 762,6**
Kapitalkrav för kreditrisk enligt schablonmetoden	248,2	182,2
Kapitalkrav för kreditrisk enligt IRK-metoden	1 680,5	1 544,7
Kapitalkrav för operativa risker	43,1	35,7
Kapitalkrav för kreditvärdighetsjustering	141,7	–
Kärnprimärkapitalrelation CRD IV	**21,9%**	**23,4%**
Primärkapitalrelation CRD IV	**21,9%**	**23,4%**
Kapitaltäckningsgrad CRD IV	**23,8%**	**25,3%**
Särskilda uppgifter		
IRK Reserveringar överskott (+) / underskott (–)	–150,4	**–151,8**
– IRK Totala reserveringar (+)	46,6	49,2
– IRK Förväntat förlustbelopp (–)	–197,0	–201,0
Kapitalkrav enligt Basel I-golv	**5 180,5**	**4 556,0**
Kapitalbas justerad enligt Basel I-golv	6 433,9	5 720,5
Överskott av kapital enligt Basel I-golv	**1 253,4**	**1 164,5**

Kapitalbas

Det kapital som kan användas för att täcka det regulativa kapitalkravet definieras i CRR/CRD och bygger på eget kapital enligt gällande redovisningsregler. Kapitalbasen är summan av primärkapital och supplementärt kapital, efter avdrag för poster som definierats i kapitaltäckningsreglerna. Primärkapital kan likställas med institutets godkända kapital (kärnprimärkapital) och en begränsad andel eviga förlagslån (primärkapitalinstrument). Kärnprimärkapital definieras som godtagbart kapital som består av institutets inbetalda aktiekapital, vissa godtagbara reserver såsom balanserade vinstmedel och övriga reserver enligt gällande redovisningsstandards, och efter lagstadgade avdrag direkt från primärkapitalet; immateriella tillgångar, uppskjutna skattefordringar, IRK-underskott samt eventuella investeringar i finansiella företag. Resultatet får inräknas om det är verifierat och avdrag gjorts för föreslagen utdelning eller andra relaterade kostnader. Kärnprimärkapital ska vara oinskränkt tillgängligt för att absorbera förluster och är de mest efterställda fordringarna i händelse av likvidation.

Supplementärt kapital utgörs av eviga och daterade efterställda lån. En begränsad del av reserverings-överskott avseende IRK poster kan också räknas in som supplementärt kapital. Grundprincipen för efterställda skulder i kapitalbasen är prioritetsordningen i händelse av fallissemang eller konkurs. Supplementärt kapital måste vara efterställt bankens inlåning och även skulder till oprioriterade fordringsägare och i princip ska efterställda skulder återbetalas efter samtliga övriga skulder, men före skulden till aktieägarna.

Kärnprimärkapital

Eget kapital i Länsförsäkringar Hypotek AB består av aktiekapital, tillskjutet kapital och reserver. Årets resultat inräknas med 211,2 Mkr utan avdrag för utdelningar vilket är i enlighet med styrelsens förslag till vinstdispositionen. Det egna kapitalet har under perioden ökat till följd av erhållna tillskott (430 Mkr) och årets vinst. Förändringar i eget kapital som kommer från posten ”Orealiserade värdeförändringar för finansiella tillgångar” som relaterar till finansiella tillgångar som kan säljas, 60,0 Mkr (62,5) Mkr får inte inkluderas i kapitalbasen varför denna effekt justeras i kärnprimärkapitalet.

Justering för IRK underskott, där reserver enligt redovisningen understiger den i kapitaltäckningen beräknande förväntade förlusten, ska ske inom kärnprimärkapitalet. I det fall reserverna överstiger förväntat förlustbelopp kan en begränsad del inräknas i det supplementära kapitalet (maximalt 0,6% av IRK REA). Per 2014-12-31 dras 156,2 Mkr av i kärnprimärkapitalet och 5,8 Mkr räknas in i supplementärt kapital. I kärnprimärkapitalet ingår ett avdrag på 18,8 Mkr tillkommit till följd av regulativa krav på försiktig värdering av poster inom kategorin verkligt värde. Avdraget följer av artikel 105 i CRR.

Det finns inga utestående finansiella instrument som inkluderas som primärkapitaltillskott vilket innebär att kärnprimärkapital och primärkapital uppgår till samma belopp per 2014-12-31.

Supplementärt kapital

Det supplementära kapitalet måste vara efterställt övriga fordringar på bolaget, med undantag av eget kapital instrument och primärkapitaltillskott. De tidsbundna förlagslånen som räknas in kan ej heller vara säkerställt eller i någon form garanterat av emitterande institut eller institut inom den konsoliderade situationen.

Förutom ett mindre belopp som kommer från överskott från IRK reserveringar (se ovan) består supplementärt kapital uteslutande av tidbundna förlagslån varav externt placerat belopp uppgår till 501 Mkr. Lånen uppfyller de krav enligt CRR/CRD IV som ställs för att få inkluderas i kapitalbasen som supplementärt kapital. Samtliga lån innehavs av Länsförsäkringar Bank AB.

Låntagare	Lånebelopp	Lånedatum	Återbetalningsdag	Förtida inlösen (brytdag)
Tier 2				
LF Hypotek	150 000 000 SEK	2013-10-30	2023-10-31	2018-10-31
LF Hypotek	161 000 000 SEK	2014-06-27	2024-06-27	2019-06-27
LF Hypotek	40 000 000 SEK	2013-04-18	2023-04-18	2018-04-18
LF Hypotek	150 000 000 SEK	2013-04-18	2023-04-18	2018-04-18

KAPITALKRAV

Mkr	Basel III 2014-12-31 Kapitalkrav	Basel III 2014-12-31 Risk-exponerings-belopp	Basel II 2013-12-31 Kapitalkrav	Basel II 2013-12-31 Risk-exponerings-belopp
Kreditrisk enligt schablonmetoden				
Institutsexponeringar	146,2	1 827,0	53,4	667,6
Företagsexponeringar	–		–	–
Säkerställda obligationer	100,9	1 260,6	126,4	1 580,6
Övriga poster	1,2	15,2	2,4	29,4
Summa kapitalkrav och riskexponeringsbelopp	**248,2**	**3 102,9**	**182,2**	**2 277,6**
Kreditrisk enligt IRK-metoden				
Hushållsexponeringar				
Fastighetskrediter	1 383,1	17 288,2	1 271,8	15 897,6
Övriga hushållsexponeringar	1,5	18,8	3,4	42,5
Summa hushållsexponeringar	**1 384,6**	**17 307,0**	**1 275,2**	**15 940,2**
Företagsexponeringar	296,0	3 699,6	269,4	3 368,0
Summa kapitalkrav och riskexponeringsbelopp	**1 680,5**	**21 006,6**	**1 544,7**	**19 308,2**
Operativa risker				
Schablonmetoden	43,1	538,4	35,7	446,6
Summa kapitalkrav och operativa risker	**43,1**	**538,4**	**35,7**	**446,6**
Kreditvärdighetsjustering schablonmetoden	141,7	1 771,7	–	–

Minimikrav för kapitaltäckning

Riskexponeringsbeloppet beräknas i enlighet med kraven i EU:s kapitaltäckningsdirektiv och förordning. Länsförsäkringar beräknar samtliga hushållsexponeringar enligt den avancerade interna riskklassificeringsmetoden (IRK). Detta innebär att en stor del av kreditriskexponeringen beräknas via en metod som har till syfte att identifiera och klassificera risken hos varje enskild motpart vilket inkluderar egna estimat av LGD, PD, och KF. För den del av låneportföljen som avser lantbruks- och företagsmotparter med exponering överstigande 5 Mkr används den grundläggande IRK-metoden (IRK-F). För resterande exponeringsklasser används standardmetoden.

Motpartsrisker ingår ovan med ett kapitalkrav motsvarande 106,3 Mkr och riskexponeringsbeloppet motsvarande 1 329,0 Mkr. I Länsförsäkringar Hypotek AB används schablonmetoden för operativ risk.

Enligt Finansinspektionens föreskrifter om tillsynskrav och kapitalbuffertar beslutade den 26 juni 2014 så ska kapitalkonserveringsbufferten uppgå till 2,5 procent av företagets totala riskvägda riskexponeringsbeloppet och täckas av kärnprimärkapital. Detta motsvarar 660 Mkr i Länsförsäkringar Hypotek AB. Inom pelare 2 höjdes riskviktsgolvet för bolån till 25 procent från september 2014. För att nå upp till riskviktgolvet ökar kapitalkravet med 1 116 Mkr.

Genom övergångsreglerna beräknas också en miniminivå motsvarande ett kapitalkrav baserat på 80 % av riskvägda tillgångar enligt tidigare Basel I regler.

REA

Per den 31 december 2014 uppgick det totala riskexponeringsbeloppet (REA) till 26 420 (22 032) Mkr i Länsförsäkringar Hypotek. Ökningen i exponeringar under IRK-metoden relaterar främst till fortsatt tillväxt i utlåning till hushåll i form av bolån, 1 348 Mkr jämfört med föregående år. REA för CVA uppgick till 1 772 Mkr. Motsvarande kreditvärderingsjustering fanns inte 2013, då kravet infördes 2014 genom Basel III.

4 SEGMENTSREDOVISNING

Bolagets verksamhet utgör ett rörelsesegment och uppföljningen till högste verkställande beslutsfattare överensstämmer därmed med årets resultat- och balansräkning.

5 RÄNTEINTÄKTER

Mkr	2014	2013
Utlåning till kreditinstitut	58,3	41,5
Utlåning till allmänheten	3 285,8	3 479,3
Räntebärande värdepapper	306,1	474,7
Derivat	1 953,4	2 341,9
Summa ränteintäkter	**5 603,6**	**6 337,4**
varav ränteintäkter på osäkra fordringar	0,2	0,0
Medelränta under året på utlåning till allmänheten, %	2,8	3,3

6 RÄNTEKOSTNADER

Mkr	2014	2013
Skulder till kreditinstitut	–445,0	–519,6
Räntebärande värdepapper	–2 558,5	–2 723,1
Efterställda skulder	–18,2	–19,9
Derivat	–1 542,1	–2 185,8
Övriga räntekostnader	–38,8	–36,7
Summa räntekostnader	**–4 602,6**	**–5 485,1**

7 PROVISIONSINTÄKTER

Mkr	2014	2013
Utlåning	2,0	2,1
Summa provisionsintäkter	**2,0**	**2,1**

8 PROVISIONSKOSTNADER

Mkr	2014	2013
Ersättning till länsförsäkringsbolagen	–565,4	–346,9
Övriga provisioner	–1,0	–1,3
Summa provisionskostnader	**–566,4**	**–348,2**

9 NETTORESULTAT AV FINANSIELLA POSTER

Mkr	2014	2013
Räntebärande tillgångar och skulder och relaterade derivat	–12,0	–151,3
Andra finansiella tillgångar och skulder	–0,3	–0,2
Ränteskillnadsersättning	60,9	46,1
Summa nettoresultat av finansiella poster	**48,6**	**–105,4**
Vinst/förlust uppdelat per värderingskategori		
Derivat avsedda för riskhantering, ej säkringsredovisning	–0,2	
Lånefordringar och kundfordringar	60,9	46,1
Finansiella tillgångar som kan säljas, realiserade	–6,1	0,1
Övriga finansiella skulder	–67,9	–44,3
Säkringsredovisning till verkligt värde		
– Värdeförändring på säkrad post	–2 527,3	891,6
– Värdeförändring på säkringsinstrument	2 580,7	–1 002,5
Valutakurseffekt	8,5	3,6
Summa nettoresultat av finansiella poster	**48,6**	**–105,4**

10 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

Mkr	2014	2013
Övriga intäkter	0,4	0,4
Summa övriga rörelseintäkter	**0,4**	**0,4**

11 ANSTÄLLDA, PERSONALKOSTNADER OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARES ERSÄTTNINGAR

Medelantal anställda, Sverige	2014	2013
Män	6	5
Kvinnor	1	2
Totalt antal anställda	**7**	**7**

Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader, övriga medarbetare	2014	2013
Löner och ersättningar	3,9	4,1
varav rörlig ersättning	–	–
Sociala kostnader	2,5	2,8
varav pensionskostnader	1,0	1,3
Summa	**6,4**	**6,9**

Styrelse och ledande befattningshavare, 4 (4)	2014	2013
Löner och ersättningar	4,8	4,6
varav fast lön till VD och vice VD	4,5	4,3
varav rörlig lön till VD och vice VD	–	–
Sociala kostnader	3,4	3,3
varav pensionskostnader	1,6	1,5
Summa	**8,2**	**7,9**

Totalt löner och andra ersättningar samt sociala kostnader	2014	2013
Löner och ersättningar	8,7	8,7
varav rörlig ersättning	–	–
Sociala kostnader	5,9	6,1
varav pensionskostnader	2,6	2,8
Summa	**14,6**	**14,8**

Ersättningar till styrelsen
Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller inte styrelsearvode.

Ersättningar till ledande befattningshavare
Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare består av grundlön och övriga förmåner. Pensionsförmåner samt övriga förmåner till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare ingår som en del av den totala ersättningen. Med andra ledande befattningshavare avses de personer som tillsammans med verkställande direktören utgör företagsledningen.

11 ANSTÄLLDA, PERSONALKOSTNADER OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARES ERSÄTTNINGAR, forts.

Ersättningar och övriga förmåner till ledande befattningshavare

Mkr	Grundlön	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Summa	Pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande lön, % Avgiftsbestämd
2014						
Anders Borgcrantz, verkställande direktör	2,7			1,0	3,7	35
Martin Rydin, vice verkställande direktör	1,8			0,6	2,4	32
Christer Malm, styrelseledamot	0,1				0,1	
Christian Bille, styrelseledamot	0,1				0,1	
Totalt	**4,7**			**1,6**	**6,3**	
2013						
Anders Borgcrantz, verkställande direktör	2,6			1,0	3,6	35
Martin Rydin, vice verkställande direktör	1,7		0,0	0,6	2,3	33
Christer Malm, styrelseledamot	0,1				0,1	
Christian Bille, styrelseledamot	0,1				0,1	
Totalt	**4,5**		**0,0**	**1,6**	**6,1**	

Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat.

Pensioner
Pensionsåldern för verkställande direktören är 65 år. Pensionen är avgiftsbestämd, pensionspremien ska uppgå till 35 procent av månadslönen. För vice verkställande direktören och andra ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år. Villkoren följer pensionsavtal mellan FAO och FTF/Sacoförbunden. Utöver det betalas en extra pensionspremie motsvarande ett halvt prisbasbelopp per år.

Avgångsvederlag
För verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. I händelse av uppsägning från bolagets sida utgår utöver uppsägningstiden ett avgångsvederlag motsvarande arton månadslöner. För vice verkställande direktören är uppsägningstiden vid egen uppsägning sex månader och i händelse vid uppsägning från bolagets sida är uppsägningstiden tolv månader.

Berednings- och beslutsprocess som tillämpas ifråga om ersättningar till företagsledningen
Ersättningspolicy för Länsförsäkringar AB-koncernen reglerar berednings- och beslutsprocessen gällande ersättningar till företagsledningen. Ersättningsutskottet bereder väsentliga ersättningsbeslut samt bereder beslut om åtgärder för att följa upp tillämpningen av Ersättningspolicyn. Styrelsen fattar beslut om ersättning och övriga anställningsvillkor till verkställande ledningen och för anställda med övergripande ansvar för någon av bolagets kontrollfunktioner.

Ersättningsutskottets sammansättning och mandat
Ersättningsutskottets sammansättning och uppgifter regleras i styrelsens arbetsordning. Ersättningsutskottet består av styrelsens ordförande samt en styrelseledamot.

Principer för ersättning till företagsledningen
Ledande befattningshavare i Länsförsäkringar AB-koncernen ska ha marknadsmässiga anställningsvillkor. De totala ersättningarna ska vara i nivå med branschen. Utformning av och nivå på ersättningar ska harmoniera med företagets värderingar det vill säga vara rimliga, präglad av måttfullhet och väl avvägda, bidra till en god etik och organisationskultur samt präglas av öppenhet och transparens.

Fast ersättning
Fast ersättning utgår enligt ovanstående generella princip.

Pension
Pensionslösningen ska följa villkoren i kollektivavtal mellan FAO och FTF/Sacoförbunden.

Övriga förmåner
Utöver ovanstående förmåner erbjuds tjänstebil enligt vid var tid gällande villkor, individuell sjukvårdsförsäkring samt övriga förmåner som erbjuds samtliga anställda.

Andel kvinnor bland ledande befattningshavare, %	2014-12-31	2013-12-31
Styrelseledamöter	0	20
Andra ledande befattningshavare	0	0

Lån till ledande befattningshavare

	Länsförsäkringar Hypotek		LFAB-koncernen	
Mkr	2014	2013	2014	2013
Styrelseledamöter	**1,5**	**1,5**		**56,6**
Varav lån Länsförsäkringar Bank	1,0	1,0		15,2
Varav lån Länsförsäkringar Hypotek	0,5	0,5		41,4
Varav lån Wasa Kredit		–		–
VD och vVDar		**–**		**16,9**
Varav lån Länsförsäkringar Bank		–		3,5
Varav lån Länsförsäkringar Hypotek		–		13,4
Varav lån Wasa Kredit		–		–
Ledande befattningshavare		**–**		**34,2**
Varav lån Länsförsäkringar Bank		–		7,3
Varav lån Länsförsäkringar Hypotek		–		26,9
Varav lån Wasa Kredit		–		–

Beviljade lån består av personallån och av övriga lån. Personallån löper med lånevillkor som motsvarar vad som gäller för övriga anställda inom koncernen. Räntesatsen för personallån är reporänta –0,5 procentenheter men kan aldrig vara lägre än 0,5 procentenheter. Ränteförmån räknas enligt Riksskatteverkets regler och ingår i beloppen för övriga förmåner enligt ovan. Övriga lån löper enligt marknadsmässiga villkor.

Koncernen har inte ställt pant, annan säkerhet eller ingått ansvarsförbindelse till förmån för någon ledande befattningshavare.

Ersättningspolicy
Styrelsen ska enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2011:1) om ersättningssystem i kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag med tillstånd för diskretionär portföljförvaltning fastställa en ersättningspolicy. En redogörelse för bolagets ersättningar avses att publiceras på bolagets hemsida i samband med att årsredovisningen publiceras.

12 ÖVRIGA ADMINISTRATIONSKOSTNADER

Mkr	2014	2013
Lokalkostnader	0,0	0,0
IT-kostnader	–0,2	–0,8
Förvaltningskostnader	–2,9	–2,7
Övriga administrationskostnader	–73,4	–71,1
Summa administrationskostnader	**–76,5**	**–74,6**

Posten övriga administrationskostnader består till största delen av köpta administrativa tjänster från moderlaget.

13 ERSÄTTNING TILL REVISORERNA

Mkr	2014	2013
Revisionsarvoden		
KPMG		
– Revisionsuppdrag	–0,9	–0,6
– Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag	–0,6	–0,4
Deloitte		
– Övriga tjänster	–0,6	–0,6

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget avser olika typer av kvalitetssäkringstjänster såsom granskning av förvaltning, bolagsordning, stadgar eller avtal som utmynnar i rapport eller intyg. Med andra uppdrag avses sådant som inte ingår i ovanstående delposter, till exempel juridisk konsultation vid sidan av revisionsverksamheten och som inte är hänförlig till skatterådgivning.

14 AV- OCH NEDSKRIVNINGAR AV MATERIELLA TILLGÅNGAR

Mkr	2014	2013
Avskrivningar på materiella tillgångar	–0,1	–0,1
Summa avskrivningar	**–0,1**	**–0,1**

15 KREDITFÖRLUSTER OCH OSÄKRA LÅNEFORDRINGAR

Mkr	2014	2013
Specifik reservering för individuellt värderade lånefordringar		
Årets kostnad för bortskrivning av konstaterade kreditförluster	–3,0	–8,2
Återförda tidigare gjorda reserveringar för kreditförluster som redovisas som konstaterade förluster	2,1	5,0
Årets reservering för kreditförluster	–6,1	–35,9
Inbetalt på tidigare konstaterade kreditförluster	3,2	11,1
Återförda ej längre erforderliga reserveringar för kreditförluster	10,5	15,8
Årets nettokostnad för individuellt värderade lånefordringar	**6,7**	**–12,2**
Gruppvisa reserveringar för individuellt värderade fordringar		
Avsättning/upplösning av reservering för kreditförluster	–	–
Gruppvist värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk		
Avsättning/upplösning av reservering för kreditförluster	4,0	5,6
Årets nettokostnad för gruppvist värderade homogena lånefordringar	**4,0**	**5,6**
Årets nettokostnad för infriande av garanter	–	–
Årets nettointäkt/nettokostnad för kreditförluster	**10,7**	**–6,6**

Samtliga uppgifter avser fordringar på allmänheten.

15 KREDITFÖRLUSTER OCH OSÄKRA LÅNEFORDRINGAR, forts.

	2014-12-31				2013-12-31			
Osäkra lånefordringar, Mkr	**Brutto**	**Individuell reserv**	**Gruppvis reserv**	**Netto**	**Brutto**	**Individuell reserv**	**Gruppvis reserv**	**Netto**
Företagssektor	–	–	–	–	–	–	–	–
Hushållssektor	0,3	–10,5	–28,2	–38,4	6,1	–17,0	–32,2	–43,1
Totalt	**0,3**	**–10,5**	**–28,2**	**–38,4**	**6,1**	**–17,0**	**–32,2**	**–43,1**

Avstämning av nedskrivningar för kreditförluster	2014-12-31			2013-12-31		
Mkr	**Individuell reserv**	**Gruppvis reserv**	**Totalt**	**Individuell reserv**	**Gruppvis reserv**	**Totalt**
Ingående balans	**–17,0**	**–32,2**	**–49,2**	**–1,9**	**–37,8**	**–39,7**
Återförda tidigare gjorda reserveringar för kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade förluster	2,1	–	2,1	5,0	–	5,0
Återförda ej längre erforderliga reserveringar för kreditförluster	10,5	4,0	14,5	15,8	5,6	21,4
Årets reserveringar för kreditförluster	–6,1	–	-6,1	–35,9	–	–35,9
Utgående balans	**–10,5**	**–28,2**	**–38,7**	**–17,0**	**–32,2**	**–49,2**

16 SKATT

Mkr	2014	2013
Aktuell skatt		
Aktuell skattekostnad	–77,1	–77,3
Summa aktuell skatt	**–77,1**	**–77,3**
Uppskjuten skatt		
Förändring av uppskjuten skattekostnad avseende temporära skillnader	–	–3,3
Summa uppskjuten skatt	**–**	**–3,3**
Totalt redovisad skattekostnad	**–77,1**	**–80,6**
Avstämning av effektiv skattesats		
Resultat före skatt	288,3	240,1
Skatt enligt gällande skattesats	–63,4	–52,8
Skatt ej avdragsgilla intäkter	0,0	3,3
Skatt ej avdragsgilla kostnader	–13,7	–3,5
Skatt hänförlig till ändrade skattesatser	–	–4,8
Skatt hänförlig till tidigare år	–	–22,8
Summa skatt på årets resultat	**–77,1**	**–80,6**
Gällande skattesats	22,0%	22,0%
Effektiv skattesats	26,8%	33,6%
Skatteposter som redovisas i övrigt totalresultat		
Skatt på kassaflödessäkringar	–14,0	–
Skatt på finansiella tillgångar som kan säljas	0,7	5,4

	2014			2013		
Mkr	Före skatt	Skatt	Efter skatt	Före skatt	Skatt	Efter skatt
Skatt hänförligt till övrigt totalresultat						
Kassaflödessäkringar	63,9	–14,0	49,9	–	–	–
Finansiella tillgångar som kan säljas	–3,2	0,7	–2,5	24,6	5,4	–19,2

17 BELÅNINGSBARA STATSSKULDFÖRBINDELSER

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Bokförda värden		
Svenska staten	–	1 491,9
Summa belåningsbara statsskuldförbindelser	**–**	**1 491,9**
Verkligt värde	–	1 491,9
Upplupet anskaffningsvärde	–	1 468,2
Nominellt värde	–	1 400,0
Återstående löptid mer än 1 år	–	1 491,9

18 UTLÅNING TILL KREDITINSTITUT

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Utlåning till kreditinstitut	2 488,8	4 710,0
Summa utlåning till kreditinstitut	**2 488,8**	**4 710,0**
Betalbart på anfordran	2 488,8	4 710,0

I utlåning till kreditinstitut ingår placering i moderbolaget om 2 476,0 (4 480,8) Mkr.

Äkta återköpstransaktioner uppgår till 0,8 (–) Mkr.

19 UTLÅNING TILL ALLMÄNHETEN

Lånefordringarna är i sin helhet geografiskt hänförliga till Sverige.

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Utlåning till allmänheten före reserveringar		
Företagssektor	6 468,5	5 210,3
Hushållssektor	119 698,1	106 982,3
Totalt	**126 166,6**	**112 192,6**
Reserveringar	**–38,7**	**–49,2**
Utlåning till allmänheten	**126 127,9**	**112 143,4**
Återstående löptid på högst 3 månader	70 912,8	65 397,4
Återstående löptid mer än 3 månader men högst 1 år	14 749,5	9 565,5
Återstående löptid mer än 1 år men högst 5 år	38 994,7	36 438,9
Återstående löptid mer än 5 år	1 470,9	741,6
Summa	**126 127,9**	**112 143,4**

Återstående löptid definieras som återstående räntebindningstid i de fall lånet löper med periodvis bundna villkor. För mer information om reserveringar se not Kreditförluster och osäkra fordringar.

20 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

Emitterade av andra än offentliga organ

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Bokförda värden		
Svenska bostadsinstitut	12 391,9	15 375,9
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	**12 391,9**	**15 375,9**
Verkligt värde	12 391,9	15 375,9
Upplupet anskaffningsvärde	12 044,2	15 193,3
Nominellt värde	11 475,0	14 850,0
Marknadsstatus		
Noterade värdepapper	12 391,9	15 375,9
Återstående löptid högst 1 år	2 051,8	9 566,9
Återstående löptid > 1 år	10 340,1	5 809,0

21 DERIVAT

	2014-12-31		2013-12-31	
Mkr	Nominellt värde	Verkligt värde	Nominellt värde	Verkligt värde
Derivat med positiva värden				
Derivat i säkringsredovisning				
Ränterelaterade	65 485,0	2 818,0	62 013,0	850,9
Valutarelaterade	14 442,0	2 009,5	2 999,3	295,3
Övriga derivat				
Ränterelaterade	7 000,0	0,0	–	–
Valutarelaterade	–	–	–	–
Summa derivat med positiva värden	**86 927,0**	**4 827,5**	**65 012,3**	**1 146,2**
Återstående löptid högst 1 år	11 084,8	181,6	15 229,0	85,5
Återstående löptid mer än 1 år	75 842,2	4 645,9	49 783,3	1 060,6
Derivat med negativa värden				
Derivat i säkringsredovisning				
Ränterelaterade	62 765,0	1 313,6	79 803,0	818,0
Valutarelaterade	13 547,9	433,3	32 517,5	1 720,0
Övriga derivat				
Ränterelaterade	7 000,0	0,2	–	–
Summa derivat med negativa värden	**83 312,9**	**1 747,1**	**112 320,5**	**2 538,0**
Återstående löptid högst 1 år	36 922,2	435,3	35 096,6	468,6
Återstående löptid mer än 1 år	46 390,7	1 311,8	77 223,9	2 069,4

22 FÖRÄNDRING AV VERKLIGT VÄRDE FÖR RÄNTESÄKRADE POSTER I SÄKRINGSPORTFÖLJEN

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Tillgångar		
Bokfört värde vid årets början	486,0	781,1
Förändringar under året avseende utlåning	494,7	–295,1
Bokfört värde vid årets slut	**980,7**	**486,0**
Skulder		
Bokfört värde vid årets början	599,7	2 067,7
Förändringar under året avseende upplåning	3 034,6	–1 468,0
Bokfört värde vid årets slut	**3 634,3**	**599,7**

23 MATERIELLA TILLGÅNGAR

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	0,7	0,7
Inköp	–	–
Utgående anskaffningsvärde	**0,7**	**0,7**
Ingående avskrivningar	–0,2	–0,1
Försäljningar / utrangeringar	0,1	–
Årets avskrivningar	–0,1	–0,1
Utgående ackumulerade avskrivningar	**–0,2**	**–0,2**
Summa materiella tillgångar	**0,5**	**0,5**

24 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Upplupna ränteintäkter	1 368,7	1 834,6
Förutbetalda kostnader	3,9	20,3
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	**1 372,6**	**1 854,9**

25 SKULDER TILL KREDITINSTITUT

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Svenska kreditinstitut	32 637,1	26 437,8
Summa skulder till kreditinstitut	**32 637,1**	**26 437,8**
Betalbart på anfordran	1 480,0	280,2
Återstående löptid på högst 3 månader	260,7	285,0
Återstående löptid >3 månader men högst 1 år	30 896,4	25 872,6
Återstående löptid >1 år men högst 5 år	–	–
Återstående löptid >5 år	–	–
Beviljad kredit i Länsförsäkringar Bank uppgår till	50,0 mdr	20,5 mdr

I skulder till kreditinstitut ingår upplåning från moderbolaget om 32 376,4 (26 152,8) Mkr. Äkta återköpstransaktioner uppgår till 0 (24,2) Mkr, varav koncernbolag 0 (0) Mkr.

26 EMITTERADE VÄRDEPAPPER

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Obligationslån	100 888,0	98 989,5
Summa emitterade värdepapper	**100 888,0**	**98 989,5**
Återstående löptid högst 1 år	17 481,5	18 754,9
Återstående löptid mer än 1 år	83 406,5	80 234,6

Samtliga värdepapper är säkerställda obligationer.

27 ÖVRIGA SKULDER

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Leverantörsskulder	6,7	9,4
Aktuell skatteskuld	91,2	42,2
Övriga skulder	24,4	0,1
Summa övriga skulder	**122,3**	**51,7**

28 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Upplupna semesterlöner	0,9	0,6
Upplupna sociala kostnader	1,3	1,4
Upplupna räntekostnader	2 101,3	2 623,8
Övriga upplupna kostnader	508,1	168,3
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	**2 611,6**	**2 794,1**

29 AVSÄTTNINGAR

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Övrig avsättning	0,8	0,7
Summa	**0,8**	**0,7**

Avgiftsbestämda pensionsplaner
Bolaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och har inte någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Bolagets betalningar avseende avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad under den period när de anställda utfört de tjänster som avgiften avser. Här redovisas främst avgifter till Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK). Denna plan omfattar alla anställda utom ett fåtal anställda som har individuella lösningar. FTP-planen genom försäkring i FPK är en förmånsbestämd pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare. Denna pensionsplan innebär enligt IAS 19 Ersättningar till anställda, att företag som huvudregel redovisar sin proportionella andel av den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen. I redovisningen ska även upplysningar lämnas enligt kraven för förmånsbestämda pensionsplaner. För närvarande har inte FPK möjlighet att tillhandahålla erforderlig information varför ovan nämnda pensionsplan redovisas som en avgiftsbestämd plan enligt IAS 19 punkt 34. Det finns inte heller information om framtida överskott eller underskott i planen och om dessa i så fall skulle påverka kommande årsavgifter till den. Bolagets förväntade avgifter 2015 för FTP-planen uppgår till 1,1 Mkr.

	2014	2013
Kostnader för avgiftsbestämda planer	1,6	1,7

30 EFTERSTÄLLDA SKULDER

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Förlagslån	501,0	501,0
Summa efterställda skulder	**501,0**	**501,0**

	2014-12-31	2013-12-31	
Specifikation av förlagslån från Länsförsäkringar Bank AB (publ)	**Bokfört belopp**	**Bokfört belopp**	**Kupongränta**
Förlagslån 2009/2019 LF Bank	161,0	161,0	rörlig 3 mån
Förlagslån 2013/2023 LF Bank	190,0	190,0	rörlig 3 mån
Förlagslån 2013/2023 LF Bank	150,0	150,0	rörlig 3 mån
Totalt	**501,0**	**501,0**	

Förlagslånen är efterställda hypoteksbolagets övriga skulder, vilket innebär att de medför rätt till betalning först efter det att övriga fordringsägare erhållit återbetalning.

31 OBESKATTADE RESERVER

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Periodiseringsfond	181,8	65,0
Summa periodiseringsfond	**181,8**	**65,0**

Vi hänvisar även till bokslutsdispositionen i resultaträkningen.

32 EGET KAPITAL

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Bundet eget kapital		
Aktiekapital (70 335 aktier kvotvärde 100 kr)	70,3	70,3
Reservfond	14,1	14,1
Summa bundet eget kapital	**84,4**	**84,4**
Fritt eget kapital		
Fond för verkligt värde	60,0	62,5
Säkringsreserv	49,9	–
Balanserat resultat	5 514,3	4 924,9
Årets resultat	211,2	159,5
Summa fritt eget kapital	**5 835,4**	**5 146,9**
Summa eget kapital	**5 919,8**	**5 231,3**

Erhållet villkorat aktieägartillskott uppgår till:	
Under 2007	75,0
Under 2008	125,0
Under 2009	537,6
Under 2010	745,0
Under 2011	710,0
Under 2012	538,0
Under 2013	200,0
Under 2014	430,0
Totalt	**3 360,6**

33 STÄLLDA SÄKERHETER, EVENTUALFÖRPLIKTELSER OCH ÅTAGANDEN

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
För egna skulder ställda säkerheter		
Lämnade säkerheter till följd av återköpsavtal	–	24,2
Lånefordringar, säkerställda obligationer	117 267,0	104 506,1
Lånefordringar, fyllnadssäkerheter	11 475,0	16 250,0
Summa för egna skulder ställda säkerheter	**128 742,0**	**120 780,3**
Övriga ställda säkerheter	**Inga**	**Inga**
Eventualförpliktelser		
Villkorade aktieägartillskott	3 360,6	2 930,6
Övriga åtaganden		
Beviljade men ej utbetalda lån	7 276,6	4 308,2

Utlåning till allmänheten har ställts som säkerhet för emitterade säkerställda obligationer och bostadsobligationer. I händelse av bolagets obestånd har innehavarna av obligationerna förmånsrätt i de tillgångar som är registrerade som säkerhetsmassa enligt Lagen (2003:1223) om säkerställda obligationer. Övriga pantsatta värdepapper övergår till pantinnehavaren i händelse av konkurs.

34 KLASSIFICERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

2014-12-31	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen					
Mkr	**Innehav för handelsändamål**	**Derivat som används i säkringsredovisning**	**Lånefordringar och kundfordringar**	**Finansiella tillgångar som kan säljas**	**Summa redovisat värde**	**Verkligt värde**
Tillgångar						
Utlåning till kreditinstitut			2 488,8		2 488,8	2 488,8
Utlåning till allmänheten			126 127,9		126 127,9	127 341,6
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				12 391,9	12 391,9	12 391,9
Derivat		4 827,5			4 827,5	4 827,5
Summa tillgångar		**4 827,5**	**128 616,7**	**12 391,9**	**145 836,1**	**147 049,8**

	Finansiella skulder värderade till verkligt värde över resultaträkningen				
Mkr	**Innehav för handelsändamål**	**Derivat som används i säkringsredovisning**	**Övriga finansiella skulder**	**Summa redovisat värde**	**Verkligt värde**
Skulder					
Skulder till kreditinstitut			32 637,1	32 637,1	32 637,1
Emitterade värdepapper			100 888,0	100 888,0	106 719,8
Derivat	0,2	1 746,9		1 747,1	1 747,1
Övriga skulder			6,7	6,7	6,7
Efterställda skulder			501,0	501,0	523,3
Summa skulder	**0,2**	**1 746,9**	**134 032,8**	**135 779,9**	**141 634,0**

34 KLASSIFICERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER, forts.

2013-12-31 Mkr	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen Innehav för handelsändamål	 Derivat som används i säkringsredovisning	Lånefordringar och kund-fordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa redo-visat värde	Verkligt värde
Tillgångar						
Belåningsbara statsskuldförbindelser				1 491,9	1 491,9	1 491,9
Utlåning till kreditinstitut			4 710,0		4 710,0	4 710,0
Utlåning till allmänheten			112 143,4		112 143,4	113 010,2
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				15 375,9	15 375,9	15 375,9
Derivat		1 146,2			1 146,2	1 146,2
Övriga tillgångar					0,0	0,0
Summa tillgångar		**1 146,2**	**116 853,4**	**16 867,8**	**134 867,4**	**135 734,2**

Mkr	Finansiella skulder värderade till verkligt värde över resultaträkningen Innehav för handelsändamål	 Derivat som används i säkringsredovisning	Övriga finansiella skulder	Summa redo-visat värde	Verkligt värde
Skulder					
Skulder till kreditinstitut			26 437,8	26 437,8	26 437,8
Emitterade värdepapper			98 989,5	98 989,5	102 707,6
Derivat		2 538,0		2 538,0	2 538,0
Övriga skulder			5,7	5,7	5,7
Efterställda skulder			501,0	501,0	511,6
Summa skulder		**2 538,0**	**125 934,0**	**128 472,0**	**132 200,7**

Det verkliga värdet på tillgångar klassificerade som Lånefordringar och kundfordringar, samt skulder klassificerade som Andra finansiella skulder utgörs av en rimlig approximation av verkligt värde utifrån tillgångarnas och skuldernas anskaffningsvärden då dessa tillgångar respektive skulder har korta löptider. Verkligt värde på utlåning har beräknats med en diskontering av förväntade framtida kassaflöden där diskonteringsräntan har satt till den aktuella utlåningsräntan som tillämpas (inklusive rabatter). Huvudprincipen för värdering till verkligt värde av emitterade värdepapper är att värdering sker till priser från extern part per bokslutsdatum alternativt senaste handelsdag. I de fall externa priser saknas alternativt bedöms som marknadsavvikande har schablonmetod alternativt värderingsmetod baserad på bedömt eller ursprunglig emissionsspread använts.

35 VÄRDERINGSMETODER FÖR VERKLIGT VÄRDE

Finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

2014-12-31 Mkr	Instrument med noterade kurser på en aktiv marknad (Nivå 1)	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata (Nivå 2)	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata (Nivå 3)	Summa
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldsförbindelser				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12 391,9			**12 391,9**
Derivat		4 827,5		**4 827,5**
Skulder				
Derivat		1 747,1		**1 747,1**

2013-12-31 Mkr	Instrument med noterade kurser på en aktiv marknad (Nivå 1)	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata (Nivå 2)	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata (Nivå 3)	Summa
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldsförbindelser	1 491,9			**1 491,9**
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	15 375,9			**15 375,9**
Derivat		1 146,2		**1 146,2**
Skulder				
Derivat		2 538,0		**2 538,0**

Det gjordes inte några väsentliga överföringar mellan nivå 1 och nivå 2 under 2013, och inte heller under 2012.

För ytterligare upplysningar om hur verkligt värde bestäms för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen samt värderingstekniker och indata se not Redovisningsprinciper. För upplysning om bestämning av verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder som ej redovisas till verkligt värde via resultaträkningen se noten Värderingsmetoder för verkligt värde.

Vinster och förluster redovisas i resultaträkningen under Nettoresultat av finansiella poster.

36 UPPLYSNING OM KVITTNING

Tabellen nedan innehåller finansiella tillgångar och skulder som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning eller ett liknande avtal men som inte kvittas i balansräkningen. Bolaget har ISDA- och CSA-avtal med samtliga derivatmotparter samt motsvarande avtal om nettning för repor vilket innebär att samtliga exponeringar täcks av båda typerna av avtal. Ramavtalen om nettning innebär att parterna får reglera sina exponeringar netto (dvs. fordringar kvittas mot skulder) i fall av allvarlig kredithändelse.

	Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal					
				Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen		
Mkr 2014-12-31	**Bruttobelopp**	**Kvittade i balansräkningen**	**Nettobelopp i balansräkningen**	**Ramavtal om nettning**	**"Säkerheter Erhållna (–) / Ställda (+)"**	**Nettobelopp**
Tillgångar						
Derivat	4 827,5	–	4 827,5	–1 338,3	–1 740,7	1 748,3
Omvända återköpsavtal	0,8	–	0,8	–	–	0,8
Skulder						
Derivat	–1 747,1	–	–1 747,1	1 338,3	–	–408,9
Återköpsavtal	–	–	–	–	–	–
Totalt	**3 081,2**	**–**	**3 081,2**	**0,0**	**–1 740,7**	**1 340,4**

	Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal					
				Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen		
Mkr 2013-12-31	**Bruttobelopp**	**Kvittade i balansräkningen**	**Nettobelopp i balansräkningen**	**Ramavtal om nettning**	**"Säkerheter Erhållna (–) / Ställda (+)"**	**Nettobelopp**
Tillgångar						
Derivat	1 146,2	–	1 146,2	–844,5	–251,9	49,8
Omvända återköpsavtal	–	–	–	–	–	–
Skulder						
Derivat	–2 538,0	–	–2 538,0	844,5	–	–1 693,5
Återköpsavtal	–24,7	–	–24,7	–	24,7	0,0
Totalt	**–1 416,5**	**–**	**–1 416,5**	**0,0**	**–227,2**	**–1 643,7**

37 UPPLYSNINGAR OM NÄRSTÅENDE, PRISSÄTTNING OCH AVTAL

Närstående
Som närstående juridiska personer räknas Länsförsäkringar AB-koncernens och Länsförsäkringar Liv-koncernens bolag, intressebolag, de 23 länsförsäkringsbolagen med dotterbolag samt övriga närstående. Övriga närstående är Länsförsäkringar Mäklarservice, Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB, Länsförsäkringar PE-Holding AB (publ), Humlegården Holding I AB, Humlegården Holding II AB, Humlegården Holding III AB, Humlegården Fastigheter AB samt de sockenbolag som har aktier i Länsförsäkringar AB.

Närstående nyckelpersoner är styrelseledamöter, ledande befattningshavare och nära familjemedlemmar till dessa personer.

Prissättning
Prisnivån på de varor och tjänster som Länsförsäkringar Hypotek AB köper och säljer inom länsförsäkringsgruppen beslutas i Länsförsäkringar ABs företagsledning en gång per år i samband med fastställandet av affärsplanen.

Avtal
Väsentliga avtal för företaget utgörs i huvudsak av uppdragsavtal med de 23 länsförsäkringsbolagen samt uppdragsavtal med Länsförsäkringar AB rörande utveckling, service, ekonomi och IT. Företaget har avtal med de övriga bolagen inom bankkoncernen om koncerngemensamma tjänster.

Transaktioner

	Fordringar		Skulder		Intäkter		Kostnader	
Mkr	**2014-12-31**	**2013-12-31**	**2014-12-31**	**2013-12-31**	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**
Länsförsäkringar Bank AB (moderbolag)	5 122,7	4 695,7	33 051,7	26 813,5	656,3	291,5	781,3	692,5
Övriga bolag inom bankkoncernen	0,7	0,3	–	–	–	–	0,1	1,3
Övriga bolag inom Länsförsäkringar AB-koncernen	0,2	0,2	–	0,5	–	–	1,2	1,2
Länsförsäkringsbolag	–	–	447,1	20,1	–	–	565,4	346,9

För upplysningar om ersättningar till närstående nyckelpersoner såsom styrelseledamöter och ledande befattningshavare hänvisas till noten Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar.

I övrigt förekommer inga transaktioner mellan dessa personer eller deras nära familjemedlemmar utöver normala kundtransaktioner.

38 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Inga väsentliga händelser har skett efter balansdagens utgång.

Styrelsens intygande

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige och redovisningen har upprättats i enlighet med lagbegränsad IFRS, det vill säga i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder med de begränsningar som följer av årsredovisningslag och föreskrifter. Årsredovisningen ger en rättvisande bild av bolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över bolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som bolaget står inför.

Stockholm den 12 februari 2015

Rikard Josefson *Styrelseordförande*	Gert Andersson *Styrelseledamot*	Christian Bille *Styrelseledamot*
Bengt Clemedtson *Styrelseledamot*	Christer Malm *Styrelseledamot*	Anders Borgcrantz *Verkställande direktör*

Min revisionsberättelse har lämnats den 19 februari 2015

Dan Beitner
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Hypotek AB (publ), org nr 556244-1781

Rapport om årsredovisningen

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Länsförsäkringar Hypotek AB (publ) för år 2014. Bolagets årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 10–44.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Länsförsäkringar Hypotek AB (publ)s finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Förvaltningsberättelsen och bolagsstyrningsrapporten är förenliga med årsredovisningens övriga delar.
Jag tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkringar Hypotek AB (publ) för år 2014.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Jag tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 19 februari 2015

Dan Beitner
Auktoriserad revisor

Styrelse, ledning och revisor

Styrelse

Rikard Josefson

Styrelsens ordförande.
Född 1965. **Titel:** Verkställande direktör Länsförsäkringar Bank. **Utbildning:** Fil kand. **Övriga styrelseuppdrag:** Styrelseordförande Wasa Kredit samt ledamot Länsförsäkringar Fondförvaltning, Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Stiftelsen Livslust. **Tidigare erfarenhet:** 25 år på SEB i olika ledande befattningar.

Christian Bille

Född 1962. Ledamot sedan 2010. **Titel:** Verkställande direktör Länsförsäkringar Halland. **Utbildning:** Ekonomiexamen. **Övriga styrelseuppdrag:** Ledamot Länsförsäkringar Halland och Länsförsäkringar Bank. **Tidigare erfarenhet:** Vd Sparbanken Syd, rörelsechef Swedbank.

Bengt Clemedtson

Född 1964. Ledamot sedan 2009. **Titel:** Chef Affär Länsförsäkringar Bank. **Utbildning**: Civilekonom. **Övriga styrelseuppdrag:** Styrelseordförande AB Superb Produkt. **Tidigare erfarenhet:** Vd Skandiabanken Bolån AB.

Styrelse

Gert Andersson

Född 1959. Ledamot sedan 2014. **Titel:** Chef Produktion & Process Länsförsäkringar Bank. **Utbildning:** Ekonomexamen. **Övriga styrelseuppdrag:** Ledamot Finansiell ID-Teknik BID AB och Eventosaurus Holding AB, grundare och ledamot Gert A counsulting AB. **Tidigare erfarenhet:** Chef försäljning Direkt, försäljningschef och marknadschef Wasa Kredit och 25 år på SEB i olika ledande befattningar.

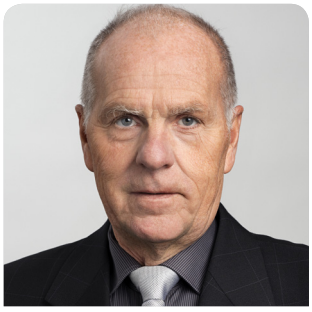

Christer Malm

Född 1943. Ledamot sedan 2005. **Utbildning:** Ingen akademisk utbildning. **Övriga styrelseuppdrag:** Styrelseordförande Gaia Leadership. **Tidigare erfarenhet:** Vice vd Posten, vd Postgirot, vd SBAB och koncernchef HSB Sverige.

Ledning

Anders Borgcrantz

Född 1961. Verkställande direktör. Anställd sedan 2003. **Utbildning:** Civilekonom. **Tidigare erfarenhet:** Vice vd FöreningsSparbanken, vd SPINTAB och regionchef FöreningsSparbanken.

Martin Rydin

Född 1968. Vice verkställande direktör och finanschef. Anställd sedan 2012. **Utbildning:** Juristexamen. **Tidigare erfarenhet:** Head of Long Term Funding Swedbank.

Revisor

Dan Beitner

Revisor, ordinarie
Auktoriserad revisor, KPMG AB.

Definitioner

Andel osäkra fordringar
Osäkra fordringar i förhållande till redovisat värde för utlåning till allmänheten och utlåning till kreditinstitut sammantaget.

Avkastning på totalt kapital
Rörelseresultat i relation till genomsnittlig balansomslutning.

Kapitalbas
Består av summan av primärt och supplementärt kapital samt skillnaden mellan förväntad förlust och gjorda reserveringar för sannolika kreditförluster.

Kapitaltäckningsgrad
Utgående kapitalbas i relation till utgående riskvägt belopp.

Kapitaltäckningskvot
Kapitalbas i relation till kapitalkrav.

K/I-tal
Summa kostnader i förhållande till summa intäkter. K/I-talet beräknas före och efter kreditförluster.

Kreditförluster, netto
Konstaterade kreditförluster och reserveringar för kreditförluster med avdrag för återvinningar avseende fordringar samt årets nettokostnad avseende kreditförluster för garantier och andra ansvarsförbindelser.

Kreditförlustnivå i förhållande till utlåning
Kreditförluster netto i förhållande till redovisat värde för utlåning till allmänhet och utlåning till kreditinstitut sammantaget.

Kärnprimärkapital
Totalt primärkapital exklusive primärkapitaltillskott.

Kärnprimärkapitalrelation
Kärnprimärkapital i relation till riskvägt belopp.

Osäker fordran
En lånefordran anses som osäker om den har en betalning som är mer än 60 dagar sen eller om det finns annan anledning att förvänta sig att motparten inte kommer att leva upp till sitt åtagande. Lånefordran anses vara osäker till den del den inte täcks av säkerhet med fullgott värde.

Placeringsmarginal
Räntenetto i relation till genomsnittlig balansomslutning.

Primärkapital
Primärkapital är en del av kapitalbasen och består av eget kapital och primärkapitaltillskott. Avdrag görs för bland annat uppskjutna skattefordringar, goodwill och andra immateriella tillgångar, investeringar i finansiella företag samt skillnaden mellan förväntad förlust och gjorda reserveringar för sannolika kreditförluster.

Primärkapitalrelation
Utgående primärkapital i relation till utgående riskvägt belopp.

Reserver i förhållande till utlåning
Reserver för osäkra fordringar i förhållande till utlåning till allmänheten och utlåning till kreditinstitut sammantaget.

Reserveringsgrad för osäkra lånefordringar exklusive gruppvis reserv
Individuella reserveringar för lånefordringar i förhållande till osäkra lånefordringar brutto.

Riskexponerings belopp
Riskexponeringsbeloppet beräknas genom att ett instituts kapitalkrav för samtliga tillgångar i balansräkningen, poster utanför balansräkningen, operativ risk och kreditvärdighetsjusteringsrisk multipliceras med 12,5.

Riskvägt belopp
Summa tillgångar i balansräkningen och åtaganden utanför balansräkningen värderade enligt lag om kapitaltäckning. Volymerna vägs med hänsyn till bedömd risk så att de kommer att ingå i den riskvägda volymen med 0 procent, 20 procent, 50 procent eller 100 procent.

Räntabilitet på eget kapital
Rörelseresultat med avdrag för schablonskatt i relation till genomsnittligt eget kapital justerat för värdeförändringar på finansiella tillgångar som redovisas över eget kapital.

Räntebindningstid
Avtalad tid under vilken räntan på en tillgång eller skuld är bunden.

Supplementärt kapital
Består huvudsakligen av tidsbundna förlagslån.

Total reserveringsgrad för osäkra lånefordringar
Totala reserveringar för lånefordringar i förhållande till osäkra lånefordringar brutto.

Rapportdagar 2015

Kvartal 1:	
Delårsrapport för januari–mars	29 april 2015
Kvartal 2:	
Delårsrapport för april–juni	17 juli 2015
Kvartal 3:	
Delårsrapport för juli–september	21 oktober 2015

Adresser

Länsförsäkringar Norrbotten
Box 937
971 28 Luleå
Besök: Köpmantorget
Tfn: 0920-24 25 00
E-post: info@LFnorrbotten.se

Länsförsäkringar Västerbotten
Box 153
901 04 Umeå
Besök: Nygatan 19
Tfn: 090-10 90 00
E-post: info@LFvasterbotten.se

Länsförsäkringar Jämtland
Box 367
831 25 Östersund
Besök: Prästgatan 18
Tfn: 063-19 33 00
E-post: info@lfz.se

Länsförsäkringar Västernorrland
Box 164
871 24 Härnösand
Besök: Köpmangatan 13
Tfn: 0611-36 53 00
E-post: info@lfy.se

Länsförsäkringar Gävleborg
Box 206
801 03 Gävle
Besök: Slottstorget 3
Tfn: 026-14 75 00
E-post: info@lfgavleborg.se

Dalarnas Försäkringsbolag
Box 3
791 21 Falun
Besök: Slaggatan 9
Tfn: 023-930 00
E-post: info@dalarnas.se

Länsförsäkringar Värmland
Box 367
651 09 Karlstad
Besök: Köpmannagatan 2 A
Tfn: 054-775 15 00
E-post: info@LFvarmland.se

Länsförsäkringar Uppsala
Box 2147
750 02 Uppsala
Besök: Fyrisborgsgatan 4
Tfn: 018-68 55 00
E-post: info.uppsala@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Bergslagen
Box 1046
721 26 Västerås
Besök: Stora Gatan 41
Tfn: 021-19 01 00
E-post: info@lfbergslagen.se

Länsförsäkringar Stockholm
115 97 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 21
Tfn: 08-562 830 00
E-post: info.stockholm@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Södermanland
Box 147
611 24 Nyköping
Besök: Västra Storgatan 4
Tfn: 0155-48 40 00
E-post: info@lfs.se

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän
404 84 Göteborg
Besök: Lilla Bommen 8
Tfn: 031-63 80 00
E-post: info@gbg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Skaraborg
Box 600
541 29 Skövde
Besök: Rådhusgatan 8
Tfn: 0500-77 70 00
E-post: info@lfr.se

Länsförsäkringar Östgöta
Box 400
581 04 Linköping
Besök: Platensgatan 11
Tfn: 013-29 00 00
E-post: info@lfostgota.se

Länsförsäkringar Älvsborg
Box 1107
462 28 Vänersborg
Besök: Vallgatan 21
Tfn: 0521-27 30 00
E-post: info@alvsborg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Gotland
Box 1224
621 23 Visby
Besök: Österväg 17
Tfn: 0498-28 18 50
E-post: info@lfgotland.se

Länsförsäkringar Jönköping
Box 623
551 18 Jönköping
Besök: Barnarpsgatan 22
Tfn: 036-19 90 00
E-post: info@lfj.se

Länsförsäkringar Halland
Box 518
301 80 Halmstad
Besök: Strandgatan 10
Tfn: 035-15 10 00
E-post: info@LFhalland.se

Länsförsäkring Kronoberg
Box 1503
351 15 Växjö
Besök: Kronobergsgatan 10
Tfn: 0470-72 00 00
E-post: info@LFkronoberg.se

Länsförsäkringar Kalmar län
Box 748
391 27 Kalmar
Besök: Norra Långgatan 17
Tfn: 020-66 11 00
E-post: info@LFkalmar.se

Länsförsäkringar Blekinge
Box 24
374 21 Karlshamn
Besök: Kyrkogatan 21
Tfn: 0454-30 23 00
E-post: info@lfblekinge.se

Länsförsäkringar Göinge-Kristianstad
Box 133
291 22 Kristianstad
Besök: Tivoligatan 6
Tfn: 044-19 62 00
E-post: info.goinge-kristianstad@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Skåne
Box 742
251 07 Helsingborg
Besök: södergatan 15
Tfn: 042-633 80 00
E-post: info.skane@lansforsakringar.se

GEMENSAMMA BOLAG

Länsförsäkringar AB
106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 400 00
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Liv
106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 400 00
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Fondliv
106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 400 00
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Sak
106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 400 00
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Bank
106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 416 00
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Hypotek
106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 416 00
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Fondförvaltning
106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 400 00
E-post: info@lansforsakringar.se

Wasa Kredit
Box 6740
113 85 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11-13
Tfn: 08-635 38 00
E-post: info@wasakredit.se

Agria Djurförsäkring
Box 70306
107 23 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 421 00
E-post: info@agria.se

Länsförsäkringar Fastighetsförmedling
Box 742
251 07 Helsingborg
Besök: Södergatan 15
Tfn: 042-633 98 10
E-post: helsingborg@lansfast.se

Länsförsäkringar Mäklarservice
Box 27120
102 52 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 21
Tfn: 08-588 490 00
E-post:
info.maklarservice@lansforsakringar.se

Humlegården Fastigheter
Box 5182
102 44 Stockholm
Besök: Engelbrektsplan 1
Tfn: 08-678 92 00
E-post: info@humlegarden.se

Produktion: Länsförsäkringar Hypotek i samarbete med Hallvarsson & Halvarsson.
Foto: Länsförsäkringars bildbank, Johnér, Jimmy Eriksson. Tryck: GöteborgsTryckeriet. Vi trycker på det miljövänliga.

Länsförsäkringar
Kom närmare

LFAB 04897 Utg 10